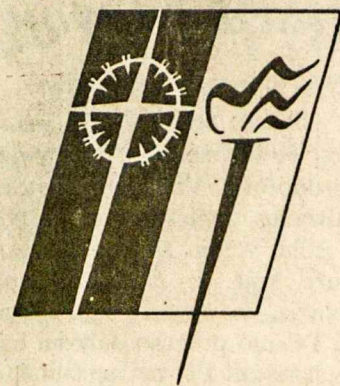

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 41 (2588) 1999 SPALIS-OCTOBER 12 •

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Viltys ir tikrovė

Vakarų politikoje kartais girdimas šmaikštus, bet griežtas pasakymas, kad krašto piliečiai turi tokią valdžią, kokios yra verti, būtent kokią jie išsirenka. Tas pats galioja įvairiose gyvenimo srityse. Tai nėra tiek posakis, kiek iššūkis žmonėms imtis atsakomybės ir darbo, domėtis ir būti veikliais savo aplinkoje. Nelengva yra numesti apatiškos kaukės, paskirti laiko tokiems reikalams ir rūpesčiams, kurie tempia žmogų toliau, negu kasdienybė savame patogiume ratelyje. Bet to reikalauja viltis, nes be jos ir atitinkamų pastangų nėra ir pažangos.

NEREIŠKIA, kad visi turi siekti ypatingų žygdarbių, nes ne visi turi – ar gali – imtis vadovavimo. Kartais užtenka parodyti susidomėjimą. Kai kuriose srityse, kaip pvz. spaudoje, yra sunkiau tam rasti priemonių. Laiškai redakcijai turi savo vietą ir savo paskirtį. Jie yra naudingi, bet riboti, atstovaujantys tik vieno asmens nuomonei. Vietinių dienraščių bei žurnalų didžiuliai tiražai ir tolygios pajamos leidžia jiems skirti lėšų tyrimams, kurie tiksliau atspindi skaitytojų lūkesčius. Tačiau įdomu ir mažesniu mastu patirti, ką žmonės galvoja. Lygiai prieš metus šio savaitraščio leidėjai (Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos "Žiburiai" valdyba) išspausdino ir platino apklausos anketą, kurią skaitytojai galėjo anonimiškai užpildyti, pareikšti savo nuomonę apie *Tėviškes žiburias* išvaizdą ir turinį. Rezultatai buvo kruopščiai suskaičiuoti ir pateikti skaitytojams š.m. kovo mėnesį (nr. 12). Nors ir nedidelis skaičius (8,5% prenumeratorių) atsakė į anketos klausimus, leidėjams buvo svarbu sužinoti, jog bendras laikraščio pasitenkinimo lygis buvo gana didelis. Buvo pateikta įvairių siūlymų, kurių ne visi įmanomi ar priimtini, tačiau privertė leidejus pasvarstyti, įvertinti turimas sąlygas bei galimybes, peržvelgti leidybos principus.

BUVO pateikta gerų ir įdomių minčių pakeitimams. Tačiau labiausiai varžanti tikrovė, kaip ir kitose institucijose, yra finansinė. Nuo pat įsteigimo laikraštis dirba su ribotu tarnautojų, bendradarbių ir redaktorių skaičiumi. Iš to išplaukia faktas, kad bet kokių pokyčių raida bus itin lėta. Pvz. gausiai buvo atsakyta į klausimą apie TŽ dydį, kad norėtųsi jį sumažinti, padaryti patogesnę skaityti. Nesibaigiančių ratų sukasi svėrstys apie mažesnio formato naudą. Mažinant nieko nesutampa, o reikėtų visai pakeisti lažymą; ilgainiui naudingu būtų pereiti į naują lažymo techniką, kompiuterizuotą, tačiau tada tektų mokyti naujų programų bei įsigyti brangesnį įrangą. Su laiku tai gal ir bus daroma, o dienos veikiai rieda, leidinys turi būti paruošiamas spausdinimui kas savaitę. Anketose taip pat neretai buvo pasakyta, jog norima daugiau straipsnių, net skyrių, įvairiomis temomis, dažniau taikomų jaunesnėms kartoms. Mūsųose apgailėtina mažas rašančiųjų skaičius riboja gaunamą medžiagą, vis tenka apkrauti darbus tuos pačius asmenis arba naudotis tuo, kas prisitūnčia. Šalia to, kiekvieno leidinio redakcija turi atsakomybę išlaikyti tam tikrą kalbos ir turinio lygį. Kontroversinis, bet reikšmingas apklausos rezultatas buvo atsakiusių gausus pageidavimas įvesti anglų kalbos skyrių. Tai liūdnas išsivijęs gyvenimo posūkis, tačiau neišvengiamas norint išlaikyti ryšį su jaunesnėmis čia gimusių lietuvių kartomis. Šiam žingsniui jau ruošiamasi, bet reikia ilgesnio laiko, kol ji tinkamai bus galima įgyvendinti. Pokyčiai, kaip ir laiko tėkmė, yra neišvengiami reiškiniai gyvenimo ir darbo keliuose – vengiant ar noriai, vis tiek reikia juos priimti. RSJ

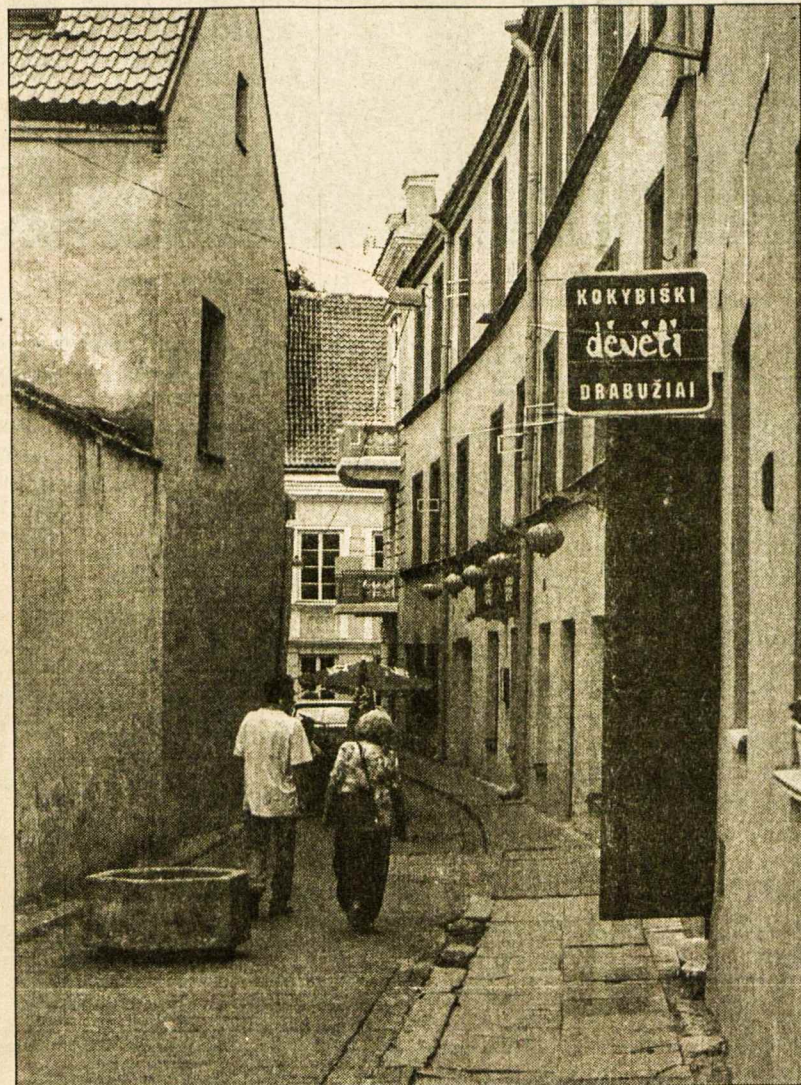
KANADOS ĮVYKIAI

Gydytojų problema

Sveikatos apsaugos klausimai Kanados žiniasklaidoje įvairiai komentuojami. Kartais sunku suvokti, kur tikra krizė (jei tokia iš viso yra) pasibaigia ir prasideda retorika stengiantis atgauti milijoninius fondus, kuriuos įvairios valdžios, stengdamos subalansuoti savo biudžetus, buvo neseniai apkarpiusios. Dr. P. Newberry, Kanados šeimų gydytojų kolegijos pirmininkas teigia, kad sumažinus medicinos universitetuose studentų skaičių, pacientų aptarnavimo krizė ne tik mažai apgyvendintose vietovėse, bet ir didesniuose miestuose laikui bėgant vis didės. Jo kolegijos narių apklausinėjimas ta tezę patvirtino. Bet dr. Michael Rachlis, sveikatos klausimų specialistas, įrodinėja priešingai. Jo cituojama statistika rodo, kad gydytojų skaičius Kanadoje vis augo. 1964 metais vienas gydytojas teko 950 gyventojui; 1978-9 metais 670 gyventojui, o 1988-9 metais jau vienas gydytojas buvo 550-čiai gyventojui, ir tas santykis pasiliko iki dabar. Bet ši statistika dar ne viską atskleidžia, pasak dr. Rachlio: 15% savo laiko šeimos gydytojai praleidžia gydant slogas; pusė gydytojų darbo galėtų būti atlie-

kama med. slaugių; taip pat gydytojai galėtų perimti dalį vadinamųjų specialistų darbo. Jo nuomone, problema yra gydytojų atlyginimo sistema, kuri buvo įvesta dar prieš medicinos aptarnavimą suvalstybiniai: gydytojams yra daug pelningiau priimti pacientus su sudėtingomis ligomis ir visai nepelninga gydyti sunkius ligonius. Iš kitos pusės, daug imigrantų gydytojų, baigusiu medicinos mokslus užsienyje, neturi galimybių kvalifikuotis savo profesijoje Kanadoje, nes reikalaujama praktikos atlikimui ligoninėse rezervuota labai mažai vietų. Jie yra priversti bent laikinai dirbti ne savo profesijoje, dėl ko nukenčia ir jie, ir ligonys. Neseniai buvo paskelbta, kad švitinimo (Rentgeno) terapijos specialistų buvo "importuota" iš Australijos ir Naujosios Zelandijos, nes paskutiniu metu buvo jaučiamas jų stygius, ir kanadiečiai buvo siunčiami į JAV gydyti vėžio ligos švitinimu. Gydytojų stygius jaučiamas mažai apgyventuose plotuose ir tolimuose miesteliuose. Atrodo, kad med. slaugių trūkumas jaučiamas dabar visoje Kanadoje. Naujai politikų pažadėti fondai sveikatos ap-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Siauros, bet švarios Vilniaus senamiesčio gatvės

Nuotr. Vyt. Maco

Savaitė Lietuvoje

Pokalbiai Briuselyje

ŠAS (NATO) generalinio sekretoriaus padėjėjas politikos klausimais ambasadorius Klaus Peter Klaiber rugsėjo 28 d. Briuselyje teigiamai įvertino Lietuvos pasirengimo narystei ŠAS programą, kuriai Lietuvos vyriausybė pritarė mėnesio pradžioje. Pokalbyje su Lietuvos delegacija, vadovaujama užsienio reikalų viceministerio Vygaudo Ušacko, buvo aptarta Lietuvos pasirengimo narystei politinė ir ekonominė dalis. Lietuva buvo pirmoji iš narystės ŠAS siekiančių valstybių įteikusi ŠAS atstovams įsijungimo programą. Kaip rašo ELTA, sąjungos pareigūnai labai palankiai įvertino Lietuvos politinę paramą ŠAS veiksmams Kosovo bei Lietuvos įnašą į taikos palaikymo pajėgas.

Pasitraukė direktorius

BNS skelbia, kad Muitinės departamento direktorius Stasys Stažys nuo spalio 1 d. pasitraukia iš pareigų. Po beveik mėnesį trukusios ligos jis grįžo į darbą rugsėjo viduryje, tuojau įteikė prašymą išleisti jį atostogų. Finansų viceministrė V. Latvienė paprašė jį apsispręsti, ar toliau dirbs. S. Stažys mutinė vadovavo tik pusę metų, bet, kaip rašo "Lietuvos aidas", dėl savo abejotinių sprendimų spėjo tapti dažniausiai kritikuojamam jos vadovu.

Pasirašytos paskolų sutartys

Lietuvos finansų ministeris Jonas Lionginas rugsėjo 22 d. pasirašė dvi paskolų sutartis su Europos investicijų banku. Kaip rašo ELTA, pirmoji – 15 mln. eurų (apie 63 mln. litų) paskola skirta finansuoti savivaldybių investiciniams projektams. Antroji (6 mln. eurų arba 25 mln. litų) paskola bus naudojama remontuoti Panevėžio miesto netekamųjų vandens valymo įrenginių. Abiejų paskolų terminas – 20 metų. Jos turi būti pradėtos gražinti po 5 metų. Finansų ministerijos duomenimis, šių metų rugpjūčio mėnesį valstybės skola siekė 10,8 mln. litų, arba 24,7% numatomo bendrojo vidaus produkto. Palyginus su ankstesniu mėnesiu, skola sumažėjo 16 mln. litų.

Lankėsi Moldovos pareigūnai

Rugsėjo 20-21 d.d. Lietuvoje lankėsi Moldovos vyriausybės atstovai su ministru pirminin-

ku Ion Sturza. Susitikime su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi buvo aptarti ekonomikos klausimai. Svečias pasiūlydavo Lietuvos importui iš Moldovos (daržovių, vaisių, vyno, konservų). Moldaviškų prekių importas į Lietuvą šių metų pirmame pusmetyje sudarė daugiau kaip 14 mln. litų, o Lietuvos eksportas į Moldovą nesiekė 10 mln.

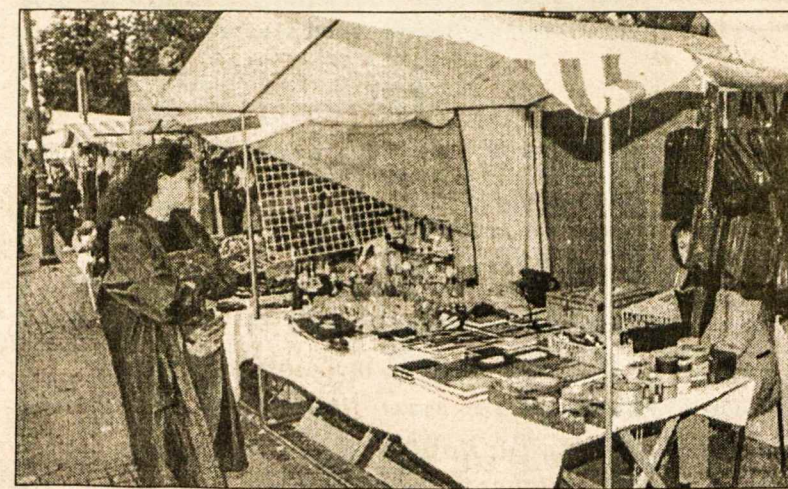
Moldovos ministeris pirminkas pranešė, kad iki ekonominės krizės Rusijoje 60% moldaviškų prekių buvo eksportuojama į Rusiją, o dabar eksportas ten sudaro 30%. Nuo to laiko Moldova pradėjusi didesnę dėmesį kreipti į Vidurio Europos kraštus.

Atvyko BJVT komisaras

Baltijos jūros valstybių tarybos (BJVT) komisaras demokratinių institucijų ir žmogaus teisėms bei tautinėms mažumoms Ole Espersen lankėsi Lietuvoje rugsėjo 21 d. Susitikime su seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu svečias pažymėjo tvirtėjančią demokratiją Lietuvoje, teigiamai įvertino lyčių lygių galimybių kontrolinės pareigybės įkūrimą. Jis perspėjo, kad reikia būti atsargiems ir subalansuoti komercinius žiniasklaidos interesus su atsakomybe visuomenei, atkreipiant dėmesį į visame pasaulyje didėjančią smurto demonstravimą ir jo žalą vaikams bei neigiamą įtaką socialiniam elgesiui. BJVT priklauso 11 valstybių: Danija, Norvegija, Švedija, Suomija, Islandija, Rusija, Lenkija, Vokietija, Estija, Latvija ir Lietuva.

Susitiko transporto ministrai

Ventspilyje įvyko metinis

Vasaros mėnesiais Vilniuje vyko prekyba įvairiais reikmenimis

Nuotr. V. Kapočiaus

Amerikos vyravimas rūstina kitus

ALGIMANTAS EIMANTAS

Vienas iš įsidėmėtinų mūsų planetos politinių ir ekonominių bruožų posovietinėje eroje yra Jungtinių Amerikos Valstijų ryžtingai reiškiamą vedmę visoje globalinėse sferose. Šis reiškinys yra daug kam irzlus ir nepriimtinas dėl savo įsakmumo.

Prieš, per ir po Kosovo įvykių, ypač Kinija ir Rusija, atvira peikė Amerikos vaidmenį tame sankirtyne. Pasak jų, JAV beveik prievartavo ŠAS bendrininkus vykdyti jos valią. Kinija skundėsi praradusi daugiau savo piliečių tame sankirtyje, kaip Amerika, jame nedalyvaudama savo sausumos kariuomenės daliniais.

Kare su Iraku teko matyti ir patirti Amerikos technologinį ginkluotės pranašumą. Europa buvo pirmoji tai pastebėjusi. Kosovo kovų logistika ir oro pajėgų persvara skaičiumi bei apsiginklavimu dar daugiau išryškino JAV pažangą bei pirmavimą karinės ir civilinės pramonės srityje. Europos sąjunga ir kraštai kituose žemynuose prisipažino esą smarkiai atsilikę, ne-

galį varžytis ir konkuruoti su Amerika.

Tokiais pasiaiškinimais remiantis aiškiai matyti, kad ne vien karinės technologijos skirtumai ryškės tarp Amerikos ir kitų valstybių. Prisidės ir paskirų žemynų ekonominiai skirtumai.

Arabų kraštai, nors jie oriai elgiasi, bet šnairuoja į JAV nes nemažas nuosimtis Amerikos komercinių, finansinių ir politinių dalykų yra žydų kilmės piliečių rankose. Tuo būdu turi didelę įtaką valstybės politinei raidai. Tos dvi semitų šakos nuo amžių nesugyvena, net iki kraujo praliejimo.

Islamo tikėjimo fundamentalistai, kaip pvz. šeikas Bin Laden, veda atvirą kovą su plintančia Amerikos įtaka. Visuose žemės kampuose Bin Laden agentai sprogina JAV ambasadas bei pastatus pačiame Niujorke, nepaisydami nekaltų aukų.

Daugelio nuomone, pastaroji JAV avantiūra po Jungtinių Tautų skraiste, į Rytų Timoro salą yra priskirtina ne tiek humanitariniams, kiek Amerikos ekonominiams tikslams. Amerika be perstojo agitavo už JT intervenciją ten. Kosovo pasekmių akivaizdoje Indonezijos vadovai neilgai spardėsi prieš reikalavimą įsileisti JT taikdarius.

Anglija, artimiausioji ir ištikimiausioji JAV sąjungininkė, stoji į Europos sąjungą, jausdama, kad tik tokio rango organizacija galės atsispirti Amerikai. Po Kosovo sankirčio britų krašto apsaugos ministerija išreiškė

nuogastį, esą būtina išvengti situacijų, kuriose karo atveju Amerika turėtų vien technologinę persvarą, o kitos šalys privalomai parūpintų kariuomenę.

Prancūzija, atkakliai susirūpino plėtoti savo įtaką pasaulinėje frankofonijoje, nukaldino naują kalbinį terminą, apibrėžiantį Ameriką kaip "hypergalingą" valstybę. Kosovo taktikos paraginta, Prancūzija, kartu su kitomis ES valstybėmis, remia ES karinių pajėgų telkimą, kad atsipalaiduotų nuo JAV diktato.

Thomas L. Friedman, "Los Angeles Times" žurnalistas, nurodo vieną žymią kliūtį Europos pastangoms pasivyti Ameriką technologijos srityje ir blokuoti jos įtaką. Europos darbo jėga, visais atžvilgiais išaugusi į monolitą, nelankstų ir nežvalų milžinas, per lėtai reaguoją į besikeičiančius ir naujus technologinius, karinius ir net visuomeninius poreikius. Dėl to kaltinti reikia visos Europos valdančiuosius, kurie sąmoningai ugdė ir rėmė tokį profsąjungų modelį. Garantijos ir protekcijos dirbantiesiems tramdo Europos pažangą, kai Amerikos gamyba klesti.

Taip kaip Europa turi pertvarkyti archaišką ir pažangą varžančią darbininkiją, taip Amerika turi persvarstyti savo persvarą ir dorai naudotis ta galia.

Imperialistinės tendencijos turi būti numalšintos, nes pasauliui pakanka praeties pamokų. Tad naujų, tokių pačių klaidų nederėtų daryti. Tuomet rūstauti nebūtų dėl ko.

Vilniuje prie stulpo plakatu, skelbiančių įvairius renginius ir verslus

Nuotr. Vyt. Maco

Šiame numeryje

Viltys ir tikrovė

Apklausa naudinga nustatant ateities veiklos kryptis
Amerikos vyravimas rūstina kitus
JAV įtaka tampa imperialistine tendencija

Ar galima kančią pasverti?

Pabėgėlių kančia buvo begalinis Tėvynės ilgesys
Bėgėdžiai ir bėdžiai Lietuvoje
Nepriklausomybės 10-metįje pralobė savanaudžiai

Popiežiaus žodis Lietuvos vyskupams

Tikėjimo stiprinimui reikalinga evangelizacija, katechezė
Atsigulė šalia Vydūno kapo
Mirė garsus radijo žurnalistas, muzikas V. K. Banaitis

Kanados lit. mokyklų mokytojų suvažiavimas
Hamiltonė susirinkę mokytojai pasidalino rūpesčiais
Tūkstantinės istorijos kraštas Iranas

Stasys Dalius atpasakoja savo kelionės įspūdžius
Ignalina nesprogs!

"Santaros-Sviesos" suvažiavimo mintys
Kultūra – tautinė, ne pilietinė
Pokalbis su Lietuvos kultūros viceministere

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaiztūnė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21, mėnė – \$52, garbės – \$62. Oro paštu į užjūrius – \$135. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos vyskupai – arkivyskupas A. J. Bačkis, arkivyskupas S. Tamkevičius, J. Boruta, J. Tunaitis, R. Norvila, Vl. Michelvičius, A. Vaičius, J. Preikšas, J. Matulaitis, J. Žemaitis ir Eug. Bartulis – š.m. rugsėjo 16-17 d.d. su oficialiu vizitu "Ad Limina Apostolorum" lankėsi Romoje, kur juos privačioje audiencijoje priėmė popiežius Jonas Paulius II, koncelebravo su jais Mišias, perskaitė kalbą su pastabomis apie Lietuvos Katalikų Bendrijos gyvenimą ir pasiūlymais katalikų sielovadai. Tarp kitų pareikšti minčių Šv. Tėvas prisiminė viešnagę Lietuvoje, pasakė: "Meldžiu kartu su jumis švenčiausiąją Mergelę, kad Lietuvos Bažnyčios vaikai galėtų peržengti trečiojo tūkstantmečio slenkstį kupini tikėjimo, vilties ir meilės". Popiežius pasveikino Vilniaus arkivyskupas A. J. Bačkis. Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius davė pokalbį Vatikano radijui.

Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas A. J. Bačkis, gen. sekretorius vysk. J. Boruta, SJ, ir Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius š.m. rugpjūčio 31 d. susitiko su naujuoju Lietuvos ministerių pirmininku Rolandu Paku ir aptarė bendradarbiavimą švietimo srityje, palietė kariuomenės dalinių sielovados klausimus bei Katalikų Bendrijai priklausiančio turto problemas, svarstė ir kultūros vertybių apsaugos šventovėse klausimą.

Pakeistas Šiluvos ataidų laikas. Kauno arkivyskupo metropolitito S. Tamkevičiaus potvarkiu, Šiluvos ataidai nuo ateinančių metų vyks nuo pirmojo rugsėjo mėnesio sekmadienio iki antrojo. Arkivyskupas taipgi kviečia visus atgaivinti senąją maldingų kelių tradiciją ir bent dalį kelio į Dievo Motinos šventovę nueiti pėsčiomis.

Naujoji Vilkaviškio vyskupijos Pal. Jurgio Matulaičio kunigų seminarija Marijampolėje pašventinta š.m. rugsėjo 4 d. Šių iškilmių proga buvo paminėti ir Vilkaviškio vyskupo Juozo Žemaičio 50 metų kunigystės sukaktis. Iškilmės pradėtos svečių procesija į Šv. Arkangelo Mykolo baziliką. Mišioms vadovavo apaštališkasis nuncijus Lietuvai arkivyskupas E. J. Ender. Koncelebravo vysk. J. Žemaitis, arkivyskupas S. Tamkevičius, Rusijos arkivyskupas T. Kondrusiewicz, Elko-W. Ziembra ir Drohičino vysk. A. Pacyfik Dydyč iš Lenkijos bei kiti Lietuvos vyskupai. Dalyvavo seimo pirm. V. Landsbergis, prezidentui atstovavęs dr. R. Gaška, kiti miestų ir apskričių vadovai ir daug tikinčiųjų. Nuncijus per pamokslą nušvietė vyskupo suaktuvinio nuveiktus darbus, po Mišių kalbėjęs arkivyskupas S. Tamkevičius pasidžiaugė nauja seminarija. Po gausių sveikinimų vysk. J. Žemaitis, MIC, pašventino marijonų vienuolyno pastatę įsikūrus.

OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 1531 Mosley St.,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnams, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į:

Angele Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. 705-429-2121
Elektroninis paštas: salvait@lynx.org
Tinklavieta: www.fourseasonproperties.com

sią seminariją, kurioje studijuos 53 klierikai, iš kurių 20 pirmakursių.

Vytauto Didžiojo universitete veikiantis Katalikų teologijos fakultetas mokslo metus pradėjo naujosios patalpose – Vilniaus gatvėje. Jas pašventino Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius. Universiteto rektorius prof. dr. V. Kaminskas džiaugėsi, kad šiame universitete studijuos apie 4000 studentų. Prisiminta ir tai, kad šiemet devyniose Kauno aukštosiose mokyklose studijas pradėjo apie 25000 studentų. Pašventinus patalpas visi rinkosi į Kauno arkikatedrą baziliką, kur Mišias koncelebravo arkivyskupas S. Tamkevičius, vyskupai Vl. Michelvičius, R. Norvila, mons. dr. V. Vaičiūnas, prel. dr. A. Rubys ir kiti universiteto dėstytojai kunigai.

Vokietijos Oldenburgo "Caritas" ir Maltos tarnybos atstovai su labdaros siunta į Lietuvą buvo atvykę jau 250-tą kartą. Lietuvoje per tą laiką pabuvojo daugiau kaip 600 siuntas lydėjusių savanorių, su kuriais užsimezgė nuosirdūs bičiulystės ryšiai. Tai pabrėžė Oldenburgo "Caritas" direktorius P. Schneider ir maltiečių vadovas prof. K. Schmidt. Rugsėjo 5 d. geradariai svečiai dalyvavo maldininkų eitynėse iš Tytuvėnų į Šiluvą. Kaune aplankė Vaikų dienos centrą ir Kartų namus. Labdaros vadovai susitiko su finansų viceministru ir Muitinės departamento darbuotojais. Siekiama pagerinti technines labdaros gabenimo procedūras.

Šiaulių berniukų choras "Dagilėlis", vadovaujamas R. Adomaičio, š.m. rugpjūčio 26-29 d.d. dalyvavo 47-tajame Guido d'Arezzo tarptautiniame chorinės muzikos festivalyje; gavo diplomą, interpretaciją ir intonaciją. Dainavo 37 berniukai nuo 7 iki 15 metų amžiaus. Konkurse dalyvavo 28 chorai iš Gudijos, Danijos, Taivano, Japonijos ir kt. "Dagilėlio" berniukai dažniausiai atlieka religines muzikos kūrinius, yra jau laimėję premijų ir Lietuvoje, ir kituose kraštuose. Vadovas muz. R. Adomaitis šiauliuose yra įsteigęs dainavimo mokyklą, kurioje mokosi apie 160 berniukų.

Krikščioniškosios muzikos studija "Musica Aeternitatis", nesenai įsteigta, š.m. rugsėjo 3 d. Kaune surengė spaudos konferenciją. Studijos iniciatoriai paaiškino, kad ją steigti paskatino Šv. Jurgio šventovėje, Kaune, balandžio 30 – gegužės 1 d.d. vykęs krikščioniškosios muzikos festivalis "Jubilėjaus slėpinys". Jis parodė, kad Katalikų Bendrijoje gyvuojančią šiuolaikinę muziką visuomenė noriai priima. Dabar numatoma religinės muzikos koncertus rengti ir kaimuose. Šiuo metu Lietuvoje veikia du krikščioniškosios muzikos centrai su atlikėjų grupėmis. Iš viso tokių grupių Lietuvoje priskaitoma apie dvidešimt. Numato jos ateityje bendrauti ir su neekskluzyviomis šiuolaikinės muzikos grupėmis.

Mons. J. Juodelis Panevėžio Šv. Petro ir Povilo šventovėje š.m. rugsėjo 5 d. aukėjo Mišias už miestą ir žmones. Po pamaldų čia pat esančioje Sukilėlių aikštėje jis pašventino memorialinę lentą Lietuvos laisvės kovotojams atminti. Šioje vietoje 1945-1952 m. guldydavo nužudytus partizanus. Monsijonas ragino žmones išsaugoti šį kraujo aukos atminimą.

Rugiapjūtė Lietuvoje – sustatytos gubos

Nuotr. V. Kapočiaus

Ar galima kančią pasverti?

VYTAUTAS P. ZUBAS

Trečios kartos Kanados ukrainietė žurnalistė ir rašytoja Myrna Kostash knygoje "All of Baba's Children" aprašo ukrainiečių kūrėjų Kanados provincijoje Albertoje. Iš gyvų liudininkų lūpų autorė atkuria sunkumus, diskriminaciją, valdančios anglosaksų grupės pastangas nutautinti. Ne visi atlaikė ekonominius nepritekliaus, prerijos plotų vienatvę, negailingą klimatą ir išprotėjo arba nusizūdė. Senukai tačiau nenori apie tai kalbėti. "Mes išlaikėm ir mūsų vaikams jau geriau" gauni atsakymą. "Bet argi nebūtų buvę jų vaikams geriau ir gimtąjame krašte, jei tas pačias pastangas būtų įdėję?" klausia Myrna Kostash.

Klausimas gal ir ne vietoje, nes tie žmonės šimtmečių sąvartojė čia atvyko nemokamai dalinamos žemės pažadais suvilioji. Ukrainoje tokios žemės jau nebebuvo. Tačiau kad tų pirmųjų ateivių vaikai ir vaikaičiai geriau gyvena – niekas neabejoja, 1981 m. Edmontone, Albertos sostinėje, stebėjom statulos "Kviečių Madona" prie miesto rotušės atidengimą. Bronzinė jaunos moters su pėdu kviečių glėbyje ukrainietiška apranga statula yra Alberto ukrainiečių moterų organizacijų dovana miestui, kainavusi \$60,000. Statulą atidengė ukrainiečių kilmės senatorė Martha Palamarek-Bielish, dalyvaujant provincijos vyriausybės ir miesto atstovams, kurių dauguma taip pat buvo dvikalbiai. Iškilmė vyko anglų ir ukrainiečių kalbomis.

Prisiminiau "All of Baba's Children", skaitydamas kun. Algimanto Keinos įspūdžius iš apsilankymo Kanadoje ("TŽ" 1999 m., 28 nr.). Svečias nepažino, kaip graži kalba, visur jaučia lietuvišką dvasią. "Vykau į Kanadą, o radau Lietuvą ir jos gražią kalbą, radau tautiečių turtingus lietuvišką dvasią, nuosirdumą ir paprastumą".

Tokie žodžiai švelniai paglosto seno išsivio savimeilę. "Žiūrėk, kaip mūsų pastangas įvertina laisvę atgavę tautiečiai".

Lankydamas gražias šventoves ir kultūrinius pastatus, svečias nepastebėjo ar iš mandagumo nepasiteiravo, kur mūsų jaunimas, mūsų pakaita? Šeimininkai vėl gi nenorėjo drumsti geros svečio nuotaikos merdinoje išsivijoje Lietuvą atradusiam.

Kai pensininkų namuose vienas senukas pravirko ilgesio ašaromis, svečias pagalvojęs: "O kaip ilgėjosi Tėvynės Sibiro tremtiniai ir kaliniai, žuvo nuo bado ir šalčio, nuo budelių žiaurumo su neišsakomu ilgesiu ir kančia". Tokią užuojautą vyresnio amžiaus dipukas, savo kailiu išgyvenęs visus pabėgėlių ir emigranto sunkumus, suprato kaip mandagų priminimą, kad amžių nugalėjęs turtingame ir laisvame krašte nėra ko skųstis.

Senolis atsimena čia kitokia Kanadą radęs. Net puošnius Torontos garsėjo kaip "Hogtown" – Kiaulių miestas, nes gyventojai laikė daug smulkių gyvulių. Tik Antrasis pasaulinis karas išskėlė kraštą dėl jo geografinės padėties. Laisvės, tiesa, čia nestigo, bet turta reikėjo savom rankom uždirbti.

"Būčiau keliais Lietuvon parėjęs, jei ne vanduo", silpnumo valandėlę prisipažįsta prieškarinis emigrantas, zuikiu išvažinėjęs visas tris prerijų provincijas, ieškodamas darbo pas ūkininkus. "Nė už pavalgymą niekas nenorėjo priimti. Šalia sėdėjęs ant vagonų sankabos ukrainietis matyt prisdūdo ir nukrito tiesiai po traukinio ratais. Kažin ar jį kas rado prerijos platybėse?"

"Kaip primuštas šuva vos parsivilkau į savo kambarėlį, praleidęs aštuonias su pusę val. ant kelių plaudamas ir vaksuodamas linoleumo grindis", prisimena dipukas valdininkas, dabar įstaigos valytojas, pirmąją savo darbo naktį. "Tik išgyvenę trejus metus pajėgėm išsinuomotį atskirą trijų kambarių butą. Kartą gyvenom 13 žmonių keturių kambarių bute: dvi vedusių poros su keturiais mažamečiais vaikais, dvi merginos ir trys jauni vyrai".

Nepamiršo pensininkas ir

Ata
JADVYGAI BARANAUSKIENEI
mirus Floridoje,
nuosirdžiai užjaučiame jos dukras, sūnus, vaikaite
bei jų visų šeimas ir kartu liūdime –

Juoza, Rita Karasiejai ir šeima
Genovaitė Gaiztūnienė ir šeima

Ata
JUOZUI ALIŠAUSKUI
mirus,

jo žmonai KATRINAI ALIŠAUSKIENEI, seseriai
Z. DIDŽBALIENEI, broliui KAZIMIERUI bei jų
šeimoms ir giminėms nuosirdžiai užuojautą reiškia –
Adelė Tamošaitienė ir Jonas ir Zita Klevinai
dukros – Rita, Dana ir Kristina Elena Ališauskienė
Antanas ir Stefa Petraičiai

pasitraukimo iš Lietuvos 1944 m. rudenį. Keliantis per Nemuną, kažkur prie Rusnės, atūžęs sovietų tankas sudaužė pontoninį tiltą, pilną žmonių su vežimais. Vokiečiams visuose frontuose traukiantis, sąjungininkai atsisuko į beginklius gyventojus. 1945 m. vasario 14-15 naktimis, vos trys mėnesiai prieš karo pabaigą, sunaikino anksčiau nebombarduotą Dresdeną. Tikslaus žuvusių skaičiaus niekas nežino. Knygoje "Der Tod von Dresden" A. Rodenberger nurodo tarp 100,000 ir 250,000, nes mieste buvo daug neregistruotų pabėgėlių. Kiek jų tarpe buvo lietuvių, niekas nežino. Spalių viduryje Karaliaučiaus geležinkelio stotyje sutikom pažįstamą porą, išvažiuojančią į Dresdeną. Kvietė ir mus, bet jau turėjom bilietus į Vieną.

Nuo bombų tačiau nepabėgome. Pervaziavę Austriją nuo Vienos iki Bregenco, įsitikinom, kad austrai vengia priimti pabėgėlius. Grįžom į Salcburgą ir įsidarbinom karinėje ligoninėje Bad Reichenhal, jau Bavarijos pusėje. Mineralinio vandens gydymo, paverstos karinėm ligoninėm ir raudoni kryžiai ant stogų vyravo visoje aplinkoje. 1945 m. balandžio 25 d. vidurdienį sąjungininkai pirmą kartą bombardavo Bad Reichenhal. Slėptuvė, talpinanti 250 ligoninės pacientų ir personalo, buvo dviejų aukštų mūrinio pastato rūšyje. Bomba sprogo tiesiai virš slėptuvės, nepramušusi pirmojo aukšto grindų. Nors iš trijų pastatų komplekso du buvo sunaikinti, nė vienas žmogus nenukentėjo. Turbūt saugojo "Gott mit uns", išmuštas ant karėvių diržų sagčių. Ne visi buvo tokie laimingi. Mieste žuvo per 80 žmonių. Už 7 ar 8 dienų į neginamą miestą atėjo amerikiečiai.

"Kada jūs pradėsite žygiuoti į Rusiją?" – žmona tiesiai paklausė mūsų naują pažįstamą, prieš tris dienas į miestą įžengusių amerikiečių lietuvių parašutinininką iš Filadelfijos. Nustebejęs svečias po trumpos tylos paaiškino, kad rusai yra geri jų sąjungininkai ir amerikiečiai su jais nekariaus. Netikėjom galvoda mi, ką eilinis karėvėlis išmano. Tą patį netikėjimą po ketverių metų atsivėžėm į Kanadą. Mūsų politikai ir strategai ir čia tikino, kad trečiasis pasaulinis karas ir Lietuvos išsilaisvinimas čia pat.

Pasaulinė paroda "EXPO-67" Montrealyje pirmą kartą po 23 metų suvedė išsivijusius tėvynininkus. Laisva nuo ideologinių dogmų išsivijęs dalis įsitikino, kad tauta krašte yra gyva ir dinamiška. Užtruko dar 23 metai, ir Lietuva laikiai išlaisvino su visa eile Rytų Europos kraštų. Vakarai, kuriuos ne kartą kaltinom neapdairumu, laimėjo be didesnių pastangų ar aukų. Išsivijęs strategai ir ginkluoto pasipriešinimo vadovai krašte, paaukoję keliasdešimt tūkstančių gyvybių, nieko apčiuopiamo nepasiekė.

Bet grįžkim prie svarstyklių ir kančios. Jei tremtiniai ir kaliniai, atlikę bausmę prieš keletą dešimtmečių, galėjo grįžti į tėviškę, tokio pasirinkimo neturėjo pensininkų namų Toronte gyventojas. Tėvynės ilgesio kančia jį nulydė į lietuvių kapines Mississaugoje.

Begėdžiai ir bėdžiai Lietuvoje

ANTANINA GARMUTĖ

Vieni metraščiai teigia, kad jau prieš gerą tūkstantmetį į mūsų kraštus brovėsi karingieji vikingai, įrodinėdami savo sugėbėjimus valdyti. Bet nei jie, nei vėlesni kryžiuotai ar žvaigždėti svertimieji vasalų Lietuvoje nerado. Padėtis pasikeitė, kai po sovietinės okupacijos tapome laisvi ir patys ėmėme valdytis. Per dešimtį nepriklausomybės metų sukūrėme valdininkų valstybę, kurioje daugelis dalykų stovi žemyn galva. Visuomenė negailestingai išrūšiuojama į dvi kategorijas: valdančiųjų ir valdomųjų arba kitaip – sovietinių begėdžių ir tiesiog bėdžių.

– Toks paveldėjimas! – sako mano pašnekovas WX. – Visą paveldėjimą iš sovietų. Nei sąžinė, nei 10 Dievo įsakymų čia niekuo dėti. Valgo mus be padožo sovietiniai begėdžiai. Štai su vienu tokiu, anais laikais pilku žmogeliu, aš mokiausi universitete. Dirbau. Niekuo jis neišsiskyrė iš kitų, net žodžio patriotizmas nevartojo. Prasidėjus Atgimimui, pajuto vienintelį šansą. Pasinaudojo! Savo pralobimui, karjerai ir net vaikams. Tipiškas sovietinis begėdis!

– Dabar jis sėdi seime?
– Ir sėdės. Begėdžiai pagal sąrašus pateks.

Sovietiniai begėdžiai sugriovė ir išvogė žemės ūkį, pramonės įmones, įstūmė į skurdą šimtus tūkstančių žmonių. Beje, iš mūsų leksikono išguitas žodis "vagus". Vietoj jo atsirado: apskruolis, šaunuolis, galvočius. Ir tu nedrįsk, bėdžiau, tokį šaunuolį į kabutes paimti – už įžeidimą į Strasburgo teisimą paduos. (Patirties jau esama). Begėdžiai lobsta bėdžių sąskaita. Ir jeigu bėdžiams, gaunantiems mažiausią atlyginimą, ištisais mėnesiais neišmokama toji algelė (vaikams maitinti), tai parodykite nors vieną begėdį, kuriam užlaikomi jo palyginti pasakiški atlyginimai!

Tiesą sakant, begėdžiai karais patenka į anekdotines situacijas. Bet vienu anekdotu daugiau ar mažiau – reikšmės neturi, nes visuomet iš balos išeina

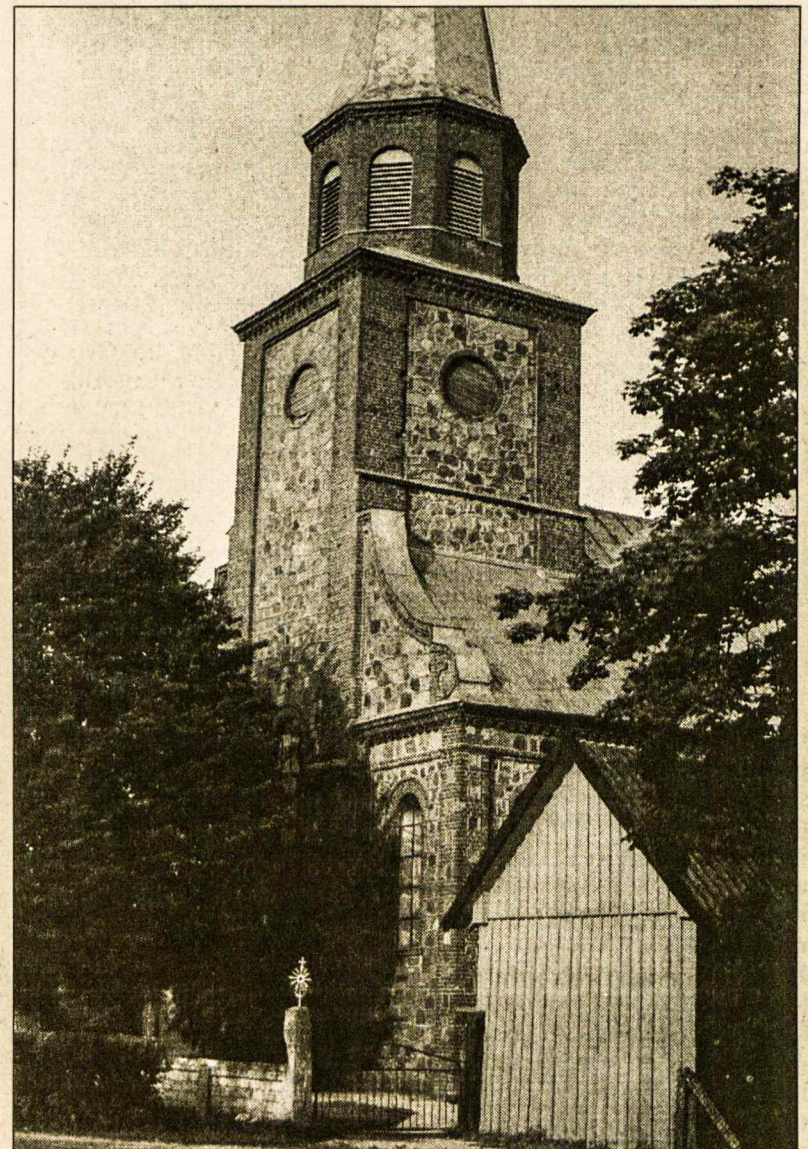
sausi. Štai nesenais pavyzdys.

Sekant Stalinu, auka visuomet kalta. Išplėšė W vietovėje parduotuvę. Vidurnaktyje toks galvočius nuplėšė stogo čerpes ir įšoko vidun. Krisdamas susilaužė koją. Ir čia jį sučiupo policija, nes suveikė signalizaciją. Teismo proceso dalyviai buvo sužavėti! Bet ne vagišiumi, o jo advokatu, kuris taip gražiai įrodinėjo, jog kalčiausias šioje istorijoje yra parduotuvės savininkas, kuris neįrengė minkštų grindų, todėl turėtų atlyginti nukentėjusiam už sulaužytą koją! Negana to, pasak jo, nukentėjusysis dar buvo apšmeižtas, apšauktas vagimi. O juk jis – tai niekuo nekaltas parduotuvės lankytojas, naktį, grįždamas iš šokių, sugalvojęs apžiūrėti parduotuvę. Nieko juk nepaėmė, nieko nepavogė, o dar koją susilaužė. Procesas, atrodo, apsisėjo be Strasburgo įsikišimo. (Bet kiek tai atsiėjo parduotuvės savininkui, nežinia).

Nepriklausomybės dešimtmis – begėdžių triumfo laikas Lietuvoje. Mokyklos reforma kaime žada mums daraktorių laikų sugrįžimą. Nebėra pinigų vadovėliams, nebėra ir benzinui vaikams į tolimas mokyklas vežioti. Ūkininkai negauna pinigų už pieną ir neturi kur parduoti gyvulių. Nes vien tik kiaušienos importui iš Lenkijos leidimus gavo 172 firmos (skelbė televizija). Visa tai – jau bėdžių problemos, nes begėdžiai klesti.

Labai begėdžiams naudinga yra privatiems asmenims palikta alkoholio prekyba. Tai ne tie prieškariniai laikai, kai, sako, valstybinis alkoholio monopolis igalino mokėti karininkams algas ir pensininkams pensijas.

Praktiškai kiaušius kontrabandai valstybės sienos leidžia susikrauti lobius net eiliniams muitininkams. Jų namai statomi uošvių, tetų, meilužių vardu. Kai pažįstama žurnalistė apsilankė vienoje tokioje savo giminių gūžtelėje, jai nusviro rankos: "Nebenoriu nei rašyti, nei matyti..." O reikia! Reikia gyventi Lietuvai, begėdžių kalamai prie kryžiaus. Gyventi ir tikėti. Prisikėlimu.

Gardamo parapijos (Telsių vyskupijos) šventovė

Nuotr. Vyt. Maco

Kanados Lietuvių *Foradas*
Lithuanian Canadian *Foundation*
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 2.3 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalingam, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.
Išduodami pakvitatimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą! REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

"Ant kojų nuo ausros"

Latvio šeimos ir jo tėvynės išgyvenimai, radę atgarsį ir Amerikoje. Jų autorius – Toronto universiteto dėstytojas

Houghton-Mifflin leidykla Niujorke šią vasarą išleido latvių kilmės autoriaus Modrio Eksteino knygą *Walking Since Daybreak* (Ant kojų nuo ausros). Antrinė antraštė skelbia – ne visai tiksliai – jog knyga pasakoja apie Rytų Europą, Ant-rąjį pasaulinį karą, ir "mūsų šimtmečio šerdį". Jau Kanadoje užaugęs ir subrendęs autorius yra istorijos profesorius Toronto universitete.

Ši knyga jau susilaukė ir JAV spaudos dėmesio. Dienraštis *The Washington Post* rugpjūčio 1 d. išspausdino amerikiečių rašytojo Thomas MacGonigle'o recenziją "Didžioji kuryžkelė". Jo žodžiais, knygos autorius "įvalgiai ir jaudinančiai supynė moderniosios Latvijos, savo paties ir šeimos istoriją" – nuo gimimo 1943 m. pačiame karo sukūryje, per pabėgėlių stovyklas, iki įsikūrimo ir "laimingai sudėtingo" gyvenimo Kanadoje.

Anot recenzento, geografinis ir istorinis likimas tris Baltijos šalis išspraudė tarp grobstytojų slavų ir teutonų. Vakariečių sąmonėje, tos šalys teegzistuoja kaip egzotiškos informacijos skiautelės. Eksteino knyga joms įkvėpė gyvybę iš giliai asmeniškios perspektyvos, "parodydama kaip istorija pastveria šeimą už pakarpas ir svaido jos narius į visas puses, priversdama juos suprasti, kad gailėsčiumi ir ašaroms nėra nei laiko, nei prasmės".

Pradžioje Eksteins-planavo susitelkti vien į 1945 metus – mūsų šeimos ir prasmės centrą". Tačiau jis suprato, kad daug svarbesnis turinys glūdi jo paties šeimos istorijoje ir Latvijos likime. Jis rašo: "Šią istoriją reikia pasakoti iš pasienio, kuris yra naujasis centras... iš gyvais išlikusių perspektyvos, priekšiančios žuvusiuosius. Ji turi atkurti mūsų tremties kelionę, galiausiai pasiekiant tuos pasie-

nus, kurie tapo mūsų tremties namais – pagrindiniąją pomoderniąją, daugiakultūrę, poistorinę srovę... Toji istorija turi pavaizduoti, kas buvo prarasta: autoritetas, istorija kaip idealas, ir autorius – istorikas kaip to idealo atstovas – veiksnys. Išlieka ne intymi tiesa, bet intymi patirtis".

Eksteins pradeda savo knygą šeimos legenda – kaip XIX š. viduryje vokiečių baronas, padaręs jo prosenelę nėsčią, ją įkurdino ūkelyje ir apvedino su estu. Autorius aprašo, kaip istorijos stumdoma šeima išsilaikė per pirmąjį karą, kruviną pokario suirutę, ir Latvijos valstybės įsteigimą.

Pasak recenzento, autorius ypač gambiai aprašo po pirmojo karo Latvijoje veikusias sudėtingas pajėgas ir kaip žmonės įprato prie baisių bei naikinimų. Bet net ir tai neparuošė latvių sovietinės okupacijos baismams. 1940 m. birželį, tūkstančiai buvo deportuoti ir nužudyti per kelias dienas. Visa tai pasikartojo vokiečiams okupavus Latviją ir rusams vėl sugrįžus.

Toji istorija kupina daugialypių ironijų, kurias Eksteins mėgstą prisiminti. Paskutinis Hitlerio kanceliarij Berlyne gynusio latvių bataliono vadas buvo latvis, kuris taip pat vertėjavo vokiečių generolui, oficialiai paskelbusiam Berlyno pasidavimą. O pirmasai jau rusų okupuoto Berlyno karo komendantas taip pat buvo latvis, Raudonosios armijos pulkininkas.

Bet didžiausioji ironija, anot recenzento, yra ta, kad Latvija, kuri kol kas dar nepagimdė pasaulinio masto rašytojo – kaip estas Iaan Kross ar kolombietis Gabriel Garcia Marquez – padovanojo "puikiai sudėtingą tiesos bylotoją" Modrį Eksteina, kuris su šia knyga Latviją įkėlė pasaulio vaizduotėn". (LER)

Dokumentas apie sušaudytą karininką

Išlikę sovietiniai archyvai tebeslepia dar daug visuomeni nežinomų dalykų. Palengva jie pradeda atskleisti. Kai kurie archyviniai dokumentai liečia bendrą Lietuvos būklę sovietinės okupacijos metais, kiti – pasiskirus asmenis.

Pastaruoju metu Kanadą pasiekė slapta NKVD dokumentas, liečiantis a.a. majoro VYTAUTO BULVIČIAUS pasmerkimą mirčiai ir jo sušaudymą. To dokumento kopiją atsiuntė iš Vilniaus plk. Eugenijus Jakimavičius velionies V. Bulvičiaus žmonai Marijai, gyvenančiai Toronte. Atsiųstame laiške plk. E. Jakimavičius rašo:

"Visą mėnesį skaičiau Lietuvos ypatingajame archyve saugomą majoro Vytauto Bulvičiaus ir jo bendražygių baudžiamąją bylą. Tai keturi tomai – iš viso 1293 lapai ir priedai – 372 lapai.

Skaitai, pašiurpsti, susimąstai, stebiesi ir žaviesi. Pašiurpsti – kokios buvo taikomos jiems tardymo priemonės. Stebiesi – kaip jie atlaikė tą nežmonišką spaudimą, kaip nepalūžo dvasia, nes kūnas buvo išsekintas nuo bado, nemigos, kankinimų. Žaviesi – jie tikrai buvo puikiausi Lietuvos vaikai, visa brangiausia besąlygiškai aukojo Lietuvos laisvei.

Siunčiu Jums kopiją. Tai bolševikinio sadizmo paskutinis lapas – pasmerktojo perdavimas budeliui".

Štai minimasis slapta NKVD valdybos dokumentas (vertimas; pridėta ir originalo

kopija rusų kalba), skirta Gorkio kalėjimo nr.1 viršininkui, valst. saugumo kapitonui drg. Solovjovui:

"Maskvos Karinės srities karinio tribunolo 1941.XI.26-28 nuteistą sušaudyti Vytautą Bulvičių, Juozo sūnų, 1908 m. gimusį Lietuvos SSR, Vilkaviškio apskr., Kunigiškių km. Perduokite Gorkio srities NKVD Valdybos komendantui drg. Ožogovui – nuosprendžio įvykdymui.

Pagrindas: MKS KT 1941. XI.26-28 nuosprendis ir MKS KT 1941.XII.14 potvarkis nr. 06249. GS NKVD I specskyriaus viršininkas. Valst. Saugumo jaun. leitenantas (Korčagin'as)"

Pastaba. GS NKVDV – Gorkio srities Vidaus reikalų liaudies komisariato valdyba. MKS KT – Maskvos karinės srities Karinis tribunolas.

Karių kapinės Šančiuose

Nuotr. R. Eidukevičiaus

Lietuvos vyskupai pas Šv. Tėvą Joną Paulių II Vatikane š.m. rugsėjo 17 d. Šv. Tėvo raštas Lietuvos vyskupams buvo išspaudintas ir "L'Osservatore Romano" laikraštyje

Popiežiaus žodis Lietuvos vyskupams

Lietuvos vyskupai, kaip reikalauja kanonų teisė, 1999 m. rugsėjo mėnesį lankėsi Vatikane ir informavo popiežių Joną Paulių II apie Katalikų Bendrijos būklę dabartinėje Lietuvoje. Popiežius, išklausęs jų pranešimus, įteikė savo lankytojams raštą, kurio sulietuvinτας dalinis tekstas, gautas iš Vatikano radijo, čia pateikiamas

GERBIAMI BROLIAI VYSKUPAI!

Sveiki, atvykę *ad Petri sedem!* Su dideliu džiaugsmu vėl jus sutinku šiuo apsilankymu, kurį bažnytinė praktika numato bendrystės ir bendros sielovadinės atsakomybės stiprinimui. Per jus sveikinu jūsų bendruomenes, brangios Lietuvos žemės kunigus, vienuolius ir pasauliečius.

Šiandieninis mūsų susitikimas mas teikia progą peržvelgti nuo 1993 metų neitą kelią, kai mano ganytojinio vizito metu kartu džiaugiamės jūsų tikintiesiems Dievo duotu pavasariu.

Būdamas jūsų tarpe, brangūs broliai, galėjau patirti su kokių gyvu tikėjimu lietuviai pakėlė išbandymų laiką. Žinoma, kaip visada atsitinka persekiojimų laikotarpiu, atsirado ir neįsiverusių. Dar ir šiandien savo ataskaitose jūs ryškinate, kokius niokojančius padarinius paliko ateistinės propagandos metai ir kaip nelengva visa tai atitaisyti. Bet tuo pat metu daugybės tikėjimas išbandymuose dar labiau sustvirtėjo. Negalime nė abejoti dėl slėpinių pasekmių, kurias teikia kancija už Kristų. "*Se-men est sanguis christianorum*" (Tertulionas, *Apolog.* 50). Todėl negalime užmiršti tų, kurie liudijo Kristų iki savęs paaukojimo ir tapo sėkla dabarties dirvoje, padedančia pakelti kasdieninius sunkumus ir stiprinančia ateities viltis.

Išsilaisvinęs iš totalistinės ir antikrikščioniškosios valstybės gniaužtų, tikėjimas dabar patiria dar klastingesnį išbandymą, kurio esmė – sekuliarizuoto ir hedonistinio gyvenimo modelis, plačiai įsigalėjęs ekonomiškai labiau pažengusiuose kraštuose. Pastebėjau, kad esate tuo susirūpinę, ypač jaunąja karta. Kai kurios etinės problemos, deja, paplitusios visame pasaulyje – nuo šeimų krizės iki gyvybės nuvertinimo – rimtai pasireiškia ir Lietuvoje. Religinėje srityje tikėjimui gresia ir išplitusios sekotos. Tai, ką jums sakiau pračio ganytojinio vizito metu, lieka labiausiai aktuali šio penkmečio

šviesoje. yra naujoji evangelizacija. Tai pirmoji ir nepakeičiama sielovadinė kryptis Lietuvoje.

Todėl džiaugiuosi matydamas supratimą, kurį rodote šioje srityje, ir atitinkamas pastangas pakelti į naują lygį *katechetinį judėjimą*. Katechezė turi padėti žmonėms susitikti su Jėzumi Kristumi, su Juo kalbėtis, Jame pasinerti. Jei nėra šio susitikimo virpulis, krikščionybė pasidaro bedvasiu religiniu tradicionalizmu, lengvai pasiduodančiu sekuliarizmui bei religinėm alternatyvoms. Kaip rodo patirtis tam susitikimui su Jėzumi Kristumi nepadaeda vien šaltos "pamokos", Tam reikia gyvo liudijimo. Būtina atitinkamai perduoti tikėjimą net ir labiausiai nutolusiems. Lygiai taip pat svarbu tiems, kurie jau tiki ir cina sakramentų, gauti tikėjimo šviesą tokia forma, kuri lydi žmogų krikščioniškame kelyje iki pilnutinės brandos. Ta prasme katechezė skiriasi nuo religijos dėstymo mokyklose, apibrėžto specifine mokyklos paskirtimi, ypač valstybinėse mokyklose. Katechezė peržengia šias ribas, nes be kultūrinės dimensijos, stengiasi formuoti tikėjimo žmogų, pilnai tapatų su Kristaus Evangelija. Tai turi būti visą krikščionių bendruomenę savo įvairovėje. Tokios veiklos pamatas glūdi kiekvienoje šeimoje.

Be jokios abejonės evangelizacijos sėkmė didžia dalimi priklauso nuo dvasinio kunigų ryžto, nes jie "rūpestingai vyskupų bendradarbiai". Tik jūsų kunigų kruopštus darbas gali užtikrinti, kad kiekviena krikščionių bendruomenė būtų pamaitinta Dievo Žodžiu ir palaikoma sakramentų malone.

Ačiū Dievui, jūsų bendruomenės turi nemažai kunigų. Bet jūs patys pažymėjote, kad ne visada jų pakanka, ir daug parapijų neturi savo klebono. Todėl girtinos jūsų pastangos *pašaukimų sielovados* srityje, kad kunigų skaičius atitiktų Lietuvos tikinčiųjų poreikius, ypač, kad kunigai būtų gerai paruošti.

Nepamirština, jog šalia kunigiškų pašaukimų dideles galimybes atveria *nuolatinis diakonatas*. Vatikano susirinkimas įgailo vėl atrasti šią tarnystę. Ją reikia ugdyti ne kaip šalutinę tarnystę ar kokį nors pakaitalą, leidžiantį užkamšyti kunigų trūkumo spragas, bet dėl šios tarnystės vidinės vertės Dievo tautos tarnystėje, "liturgijos, žo-

SP

PRINTING

NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prienamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimco Ave., Toronto Ont, M8V 1R3

Savininkas Jurgis Kuliešius

džio ir meilės tarnystėje (diakonia)".

Specifinį ir ypač naudingą vaidmenį evangelizacijos srityje, be abejonės, atlieka *katechetai*. Su malonumu pastebiu, kiek rūpesčio skirate jų paruošimui. Kaip gi neprisiminti *Dievui patalio? Krikščioniškam* Lietuvos atgimimui vis labiau pasitarnaus vienuolinio gyvenimo puoselėjimas, jei kiekviena vienuolija sugebės derinti ištikimybę savo charizmai su veiklia ir nuoširdžia sielovadine bendryste su vietinėmis tikinčiųjų bendrijomis (plg.Vita consecrata, 81).

Bažnyčios vaidmuo Lietuvos visuomenėje gali pasireikšti ypač formavimu brandžių *pa-sauliečių*, kurie vis stipriau reikšis visuomenei ir suras sau tinkamą vietą krikščioniškoje bendruomenėje, atlikdami tarnystę pagal pasauliečių pašaukimą. Pasauliečiai negali likti pasyvūs Bažnyčioje!

Jūs, brangūs broliai iš Lietuvos, veikiate pagal Vatikano susirinkimo nubrėžtas gaires. Ištvėringai, su pasitikėjimu eikite ta kryptimi, kad savo bendruomenės pažadintumėte naują gyvastingumą. Visa, ką nuveikėte pastaraisiais metais, yra vertinga Dievo akyse. Dabar prasideda naujas etapas, o aplinkybė, kad Didysis jubiliejus jau visai arti, yra Apvaizdos duota proga dar labiau pagyvin-ti sielovadinę veiklą. Reikia sėti gausiai su didžia viltimi. Prisiminkime evangelinį palyginimą: Dievo karalystės sėkla auga pagal slėpinąją logiką, dvasios veikliama, kad net pats sėjėjas lieka nustebęs (Mk 4, 27). Ir jei mums nebus duota pamatyti savo darbo vaisių, atsiminkime, kad esame "nenaudingi tarnai" (Lk 17, 10), kaip sakoma Evangelijoje, visuomet pasirengę būti Dievo įrankiais, nes "nieko nereikšia sodintojas nei laistytojas, bet tik augintojas – Dievas" (1Kor 3, 7).

Tai paskatina ir jus, brangieji. Susitikimas su Petro Įpėdiniu tebus jums padrąsinimas ir paskatinimas. Papasakokite savo žmonėms apie meilę, kurią Popiežius jaučia visai lietuviškai bendruomenei, ir parvežkite mano sveikinimus visiems. Švenčiausiajai Aušros Vartų Marijai pavedu jūsų kelionę ir iš širdies jums ir jūsų tikintiesiems teikiu savo palaiminimą.

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE

ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

Altline Communications has been helping Canadians save on their long distance since 1990. Our full range of services includes data lines, 800/888 numbers, calling cards and Internet Service.

ALTLINE communications

100 Adelaide Street West, Suite 1101, Toronto, Ont. M5H 1S3

Maldos ir tautos židinyje

Šiluvoje, kur pynėsi asmeniniai ir tautiniai rūpesčiai

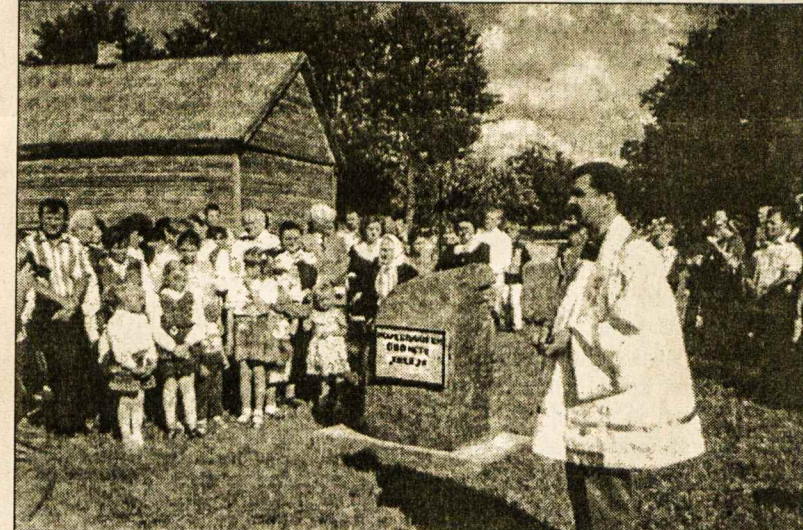
SOFIJA ŠVIESAITĖ

Rugsėjo 8-toji yra dviguba šventė, kuri sutampa su Lietuvos kunigaikščio Vytauto Didžiojo pasirinkta karūnavimo diena. Prieš penkis šimtus metų jis turėjo būti vainikuojamas Lietuvos karaliumi.

1430 m. būsimasis Šiluvos pirmosios šventovės statydintojas Petras Sebko Gedgaudas, Vytauto Didžiojo buvo pasiūstas į Romą atvežti karališkosios karūnos. Pasiūstasis buvo sūnus labiausiai patikimo kunigaikščio bendradarbio Jurgio Gedgaudo, rūmų maršalkos, t.y, seimų, konferencijų ir teismų pirmininko. Tačiau Petro Sebko Gedgaudo kelionė buvo nesėkminga. Lenkai jam pastojo kelią ir popiežiaus siūstos karūnos įteikimą sukludė.

1993 m. rugsėjo 8-tąją popiežiui Jonui Pauliui II lankantis Šiluvoje jos šventovei buvo suteiktas bazilikos vardas.

1999 m. rugsėjo 10 d. vykusiuose Šiluvos atlaiduose pagrindines Mišias koncelebravo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius su visu būriu kunigų, dalyvaujant ir Šiaulių vyskupui Eugenijui Bartuliui, kuris pasakė reikšmingą pamokslą. Minėjo liūdną nūdienų laisvės pagrindų žmonių gyvenimą. Ant kiek pakrikusi moralė savo žemiausiu nuosmukiu, paplitusi besaikė girtuoklystė, narkomanija, prostitucija, plėšimai, žudynės ir visokios kitos blogybės. Įsigalėjo pragmatizmas, korupcija, įvairiausiais būdais turto plėšimosi, pinigų plovimo manija užkariavo žmones. Nebereikia Dievo, Jo įsakymų vykdymas išėjo iš mados. Kvietė pabudinti užgožtas širdis ir sąžinės, praręgti ir suprasti kur visa tai veda. Kvietė keltis iš to

Raseinių rajono Pamedžiavos kaimas, švęsdamas 600 metų sukaktį, ją pažymėjo paminkliniu akmeniu, kurį pašventino Girkalnio par. adm. kun. J. Kaknevičius

A+ A

JUOZUI ALIŠAUSKUI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną KATRINĄ bei visus gimines ir artimuosius –

J. Lasys

P. Čiurlys

J. Juodikis

K. Kudirka

dr. A. Šalkus

J. Zenkevičius

J. Šimkus

PADĖKA

A+ A

URŠULĖ OPANAVIČIENĖ

mūsų mylima mama ir močiutė mirė 1999 m. rugsėjo 10 d., palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, Ont.

Nuoširdžiai dėkojame prel. Jonui Staškevičiui už maldas laidotuvių kopylčioje (Stayner), už Mišias (Mississaugoje) ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame A. Kusinskiui ir vargonininkei už giedojimą maldų ir Mišių metu, Wasagos moterų būreiui už atsiųstas gėles. Nuoširdi padėka karsto nešėjams, B. Stanulienai už skaniai paruoštus pietus ir ponioms už pyragus. Ačiū visiems, kurie užprašė Mišias už velionės sielą, už pareikštas užuojautas žodžiu bei raštu, puošnias gėles ir parodytą šilumą ir meilę.

Sūnus Kęstutis su žmona Loretta, vaikaičiai – Chad, Craig, Marc

You could be calling Lithuania right now for only \$0.66 a minute!

That's right.

Only \$0.66 a minute

EVERY MINUTE-ANY DAY YOU CALL ANY TIME YOU CALL

Altline's new flat rate service guarantees you the lowest long-distance charges from Canada to Lithuania and around the world.

CHECK OUT THESE GREAT LONG DISTANCE RATES:

Austria \$0.34

Australia \$0.19

Belgium \$0.25

Denmark \$0.25

France \$0.23

Germany \$0.24

Poland \$0.49

NO contract

NO monthly fee

NO hidden cost

NO hassle

NO extra numbers to dial

Call us at: (416) 363-8894 or 1-800-567-8040

WE ALSO OFFER GREAT RATES TO CANADA AND U.S.

CANADA \$0.09

U.S. \$0.15 (Evenings and weekends)

Altline Communications has been helping Canadians save on their long distance since 1990. Our full range of services includes data lines, 800/888 numbers, calling cards and Internet Service.

ALTLINE communications

100 Adelaide Street West, Suite 1101, Toronto, Ont. M5H 1S3

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NEMAŽINS PENSIJŲ

Socialinės apsaugos ir darbo ministerė Irena Degutienė rugsėjo pradžioje pristatė penkių naujų įstatymų projektus, pagal 1990 m. pradėtą socialinio draudimo reformą. Su ministerijos specialistais ir žinovų darbo grupe buvo parengta socialinio draudimo įstatymo pertvarkymo ir įmokų tarifų persikirstymo sąvoka atsižvelgiant į užsienio kraštų patirtį bei Europos sąjungos, PHARE ekspertų pasiūlymus. Įstatymo projekte siūloma griežtai atskirti lėšas kiekvienai socialinio draudimo rūšiai. Ministerės pranešimu, Valstybinio socialinio draudimo fondo (Sodros) deficitas rugpjūčio mėnesį buvo 318 mln. litų, padidės iki 350 mln. litų iki metų pabaigos. Deficito nebūtų, jeigu būtų sumokėtos Sodrai įmokos ir delpinigia, kurie siekia 614 mln. litų. Jos teigimu, pensijos nebus mažinamos, nes sistemos garantas yra valstybės biudžetas.

SUTARTIS DĖL TECHNOLOGIJOS

„Lietuvos telekomas“ ir „Siemens“ bendrovės atstovai rugsėjo 15 d. Vilniuje pasirašė daugiau kaip 15 mln. litų vertės sutartį dėl intelektualinio tinklo technologijos („Intelligent Network“) įsigijimo. Kaip rašo ELTA, ją įdiegus, tai bus moderniausia intelektualinio tinklo technologija Baltijos valstybės. „Lietuvos telekomui“ bus įmanoma pačiam kurti naujas paslaugas, lankščiau ir greitai jas pateikti rinkai.

LEIS BANKAMS JUNGTI

Rugsėjo 16 d. Lietuvos banko valdyba leido Vilniaus bankui įsigyti bei valdyti nuo dviejų trečdalių iki 100% banko „Hermis“ akcijų. Bankai tikisi, kad Konkurencijos taryba pritaris bankų susijungimui, dėl kurio tvarkos birželio pradžioje buvo pasirašyta sutartis. Taip pat laukiamas abiejų bankų akcininkų pritarimo, bankų turto įvertinimo. Susijungimas gali įvykti per metus, o jungtiniam bankui gali tekti 40% šalies bankų rinkos, praneša ELTA.

BALTJOS JŪROS DIENA

Rugsėjo 4 d. Klaipėdos ekologinis klubas „Žvejėnė“ tęsė prieš 10 m. pradėtą tradiciją paminėti tarptautinę Baltijos jūros dieną. Tūkstančiai žmonių, gyvenančių prie Baltijos jūros, renkasi pajūryje, susikabina rankomis kaip Baltijos kelyje, duoda prielaidą išlaikyti ją švarią. Taip pat rengiama valymo talka, pajūrio uoste renkamos šiukšlės. Darbų vadovas – Alg. Petrauskas.

KNYGŲ ŠVENTĖ

Rugsėjo 1-4 d.d. Klaipėdoje vyko Knygų ir mokslo šventė, skirta naujųjų mokslo metų pradžiai. Dalyvavo 20 svarbiausių Lietuvos leidyklų, buvo parodomi naujos knygos ir mokymosi priemonės. Taip pat vyko įvairūs renginiai – koncertai, filmai bei paskaitos. Miesto vadovybė šventės progą atgabeno puštrečio metro ilgio tortą, kuris buvo suvalgytas per pusvalandį, rašo „Lietuvos aidas“.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu „Union Gas“ atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

KAIRYS
BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆

- \$12 už vieną kubinę pėdą.
- Papildomai \$5 už 10 kg siunčiant tuo pačiu adresu kitam asmeniui.
- Prašom neruosti per sunkių dėžių.

- \$18 pristatymas iki 31 kg.
- Pagal Lietuvos muitinės įstatymus asmuo gali gauti tik 31 kg be maito.
- Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334
Priimu siuntinius antradieniais ir trečiadieniais

Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Leonas Balaišis (Montrealio raj.) (514) 366-8259
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558
Andrius Usvaltas (519) 773-8007

NAUJAS ONTT VADOVAS

Policijos departamento generalinis komisaras V. Račkauskas rugsėjo 7 d. paskyrė V. Telyčėną Organizauto nusikalstamumo tyrimo tarnybos (ONTT) vyriausiuoju komisaru. Jis taip pat bus Kriminalinės policijos vyriausiojo komisaro pavaduotojas. Jis buvo paskirtas vietoj tarnyboje vasarą paaugūstinto V. Grigaravičiaus, kuris dabar yra Lietuvos policijos vadovo pavaduotojas ir Kriminalinės policijos vyriausiasis komisaras.

ATŠVENTĖ 82-SIUS METUS

Dienraštis „Lietuvos aidas“ rugsėjo 6 d. atšventė savo gyvavimo 82-sius metus „kukliame po būvyje“, kuriame atsilankė Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. LA redaktorius Rimantas Varnauskas perskaitė pirmojo redaktoriaus, vėliau tapusio prezidentu, Antano Smetonos pirmąjį vedamąjį. Jame pabrėžiama visų laikraščio darbuotojų tikslas – „rimtas mūsų tautos ir mūsų gimtosios šalies padėjimas“. Konservatorių valdybos narys parlamentaras Audrius Ažubalis savo sveikinime priminė, jog LA atstovauja ir plėtoja „dešiniųjų konservatorių liberalių idėjų frontą, kuris padėtų žmonėms suorientuoti rausvoje kitų dienraščių šviesoje“. Jo teigimu, LA yra „vienas iš nedaugelio, kuriame žodžiai „patriotizmas“, „pilietiškumas“ niekada nebuvo rašomi su tam tikromis dviprasmybėmis ar kokių nors niekinančių atspalvių“.

ŠEKMINGAI PERSODINO ŠIRDĮ

Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų kardiologų rugsėjo 2 d. sėkmingai persodino dirbtinę širdį 20 m. amžiaus jaunuoliui Mantvydiui Kavaliauskui. Tai pirmoji ir vienintelė Baltijos kraštuose sėkminga persodinimo operacija, rašo „Lietuvos aidas“ (rugsėjo 7 d.). Anksčiau klinikoje dukart bandyta gelbėti gyvybę dirbtine širdimi, tačiau nepasisekė. Lietuvoje dirbtinė širdies išlaikyti finansavimas numatytas pagal organų perkėlimo programą, kuri artimiausiu metu turi būti patvirtinta Sveikatos apsaugos ministerijos ir vyriausybės. Dirbtinė širdis vartojama, kada ligonis negali sulaukti auktojo.

IŠLEIS AUKSINĘ MONETĄ

Lietuvos bankas šių metų pabaigoje išleis maždaug vieno gramo svorio auksinę dešimties litų monetą ir dalyvaus tarptautiniame projekte „Mažiausios aukso monetos pasaulyje. Aukso istorija“. Lietuvos banko valdyba rugsėjo 16 d. patvirtino dailininko G. Paulauskio sukurtos monetos projektus. Tai bus antroji Lietuvos auksinė moneta. Lietuvos banko ir lito 75-mečio proga 1997 m. rugsėjo mėn. buvo išleistas pirmosios aukso 7.78 gramo svorio vieno lito monetos. Sidabrinė 50 litų moneta, skirta Lietuvos nepriklausomybės dešimtmėčiui (su užrašu „Laisvė – amžinoji tautos vertybė“) bus išleidiama 2000 m. pirmąjį ketvirtį. Projektas sukurtas skulptoriaus G. Karaliaus.

IŠRINKTAS Į TARYBĄ

Kauno medicinos universiteto rektorius profesorius Vilnius Grabauskas – pirmasis lietuvis išrinktas į Pasaulinės sveikatos organizacijos vykdomąją tarybą. PSO yra Jungtinių Tautų institucija, įsteigta 1948 m. Jai priklauso 191 valstybė, o jos svarbiausias tikslas yra siekti aukščiausio sveikatos lygio visose pasaulio valstybėse. RSJ

Lietuvos ambasadorius Vašingtone STASYS SAKALAUSKAS kalba per Dariaus-Girėno paminklo Čikagoje atnaujinimo iškilmes rugsėjo 19 d.

Hamilton, Ont.

PAGALBAI LIETUVOS VAIKAMS, siuntinių išsiuntimui aukoj: \$100 O. B. Steponavičiai; \$20 M. Borusienė; a.a. Onos Mikšytės atminimui \$20 A. Volungienė; a.a. Vinco Narkevičiaus atminimui: \$20 Z. P. Sakalai; \$15 R. V. Bartininkai; \$10 – A. Mačiulaitienė, A. S. Urbonavičiai, Z. Vainauskienė; \$5 F. M. Gudinskai; a.a. Stanislovo Šukaitienės atminimui: \$20 – G. Agurkienė, A. Petraitienė; \$10 – A. Mačiulaitienė, A. S. Urbonavičiai; \$5 F. M. Gudinskai.

PRISIMENANT MIRUSIUOSIUS: a.a. Genė Lukas, a.a. Liūda Borusa, a.a. Stasė Kanopienė ir a.a. Albina Keliachienė \$50 aukoj A. Lukas.

Lūdinčius dėl mirusių artimųjų nuoširdžiai užjaučiam. Visiems aukojusiems dėkojame – PLV komitetas

“VDC” KOMITETO iniciatyva

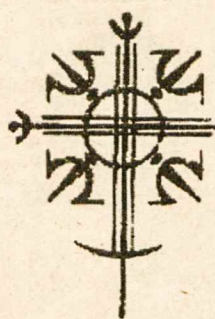
pasiūsta daug siuntinių į Lietuvą senelių prieglaudoms – alkanais vaikams; daugiavaikėms šeimoms ir skirtingas Lietuvos vietoves. Prieš išsiunčiant, susipažįstama, ar gavėjui šalpa reikalinga. Gelbėjime vargstančius! Tas mažas, mielas pasaulio kampelis – tai mūsų Lietuva.

“VDC” komitetas

PO VASAROS ATOSTOGŲ, spalio 6 d. dešimt Hamiltono skautininkių „Satrijos Raganos“ būrelio sesių susirinko pas sesę s. A. Stanaitienę. Būrelio vadovė s. A. Vilimienė peržvelgė praėjusio sezono veiklą ir aptarė šiu metų galres. Smulkios išlaidoms padengti sesės įsipareigojo mokėti būrelio narės mokesį. Buvo renkami seserijos narių mokesčiai ir „Skautų aldo“ prenumeras atnaujinimui, kuriuos persiųs būrelio išdininė vyr. sk. v. sl. Marytė Kalvaitienė. Tradicinę kapinių lankymo dieną, šiemet išpuolančią spalio 31, aplankysime mirusius skautus ir skautus, taip pat ir skautybės veiklos remėjus, ant jų kapų uždegime žvakutes.

Tęsiant būrelio paprotį, turėjo svečią paskaitininką vaistininką Viktorą Remesat. Jis, skautas vytyt, yra veiklus Hamiltono skautijos narys, mūsų šventovėje skaito maldas per Mišias ir yra vienas per McMaster universiteto radijo stotį sekmadieniais transliuojamas lietuviškos radijo valandos pranešėjas. Suigos metu jis pravedė įdomų pašnekės apie vaistus ir vitaminus, pabrėždamas, kad yra svarbu naudoti vaistus pagal gydytojų ir vaistininkų nurodymus (prieš valgį, ar su valgii ir pan.). Reikia stebėti vaistų galiojančias datas ir nenaudoti paseusiųjų. Sesės turėjo daug klausimų ir jis į juos mielai atsakė. Jis taip pat buvo pasveikintas vedų proga, nes šią vasarą Punske vedė, jos viešnašes Kanadoje metu susipažinęs lietuviškas iš Punsko krašto.

Sekanti sueiga, antradienį, gruodžio 7, 7 v.v., bus pas sesę Marytę Kalvaitienę. Nutarta pakviesti Žitą Bersenaite-Cers, žinomą dietos specialistę, pašnekesiai ta įdomia tema. Reg. B.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

Prie atnaujinto Dariaus-Girėno paminklo Čikagoje. Iš kairės: Lietuvos kultūros viceministrė INA MARČIULIONYTĖ, ambasadorius STASYS SAKALAUSKAS ir „Draugo“ red. DANUTĖ BINDOKIENĖ

Nuotr. Ed. Šulaičio

Neužmirštas lakūnų žygis

Iškilės prie Dariaus-Girėno paminklo Čikagoje

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagos lietuviai šiemet kiek pavėluotai paminėjo žymiųjų lietuvių lakūnų – Dariaus ir Girėno 66-sias jų skrydžio į Lietuvą metines. Tai atsitiko todėl, kad buvo laukta jų garbei pastatyto paminklo Marquette Parko apylinkėje atnaujinimo.

Šis paminklas, kuris buvo atidengtas 1935 m. liepos 28 d., per daugelį metų jau buvo gero kiai apsiūres. Tai pirmasis pastebėjo ir atkreipė mūsų tautiečių dėmesį spaudoje ir per radiją buvę „Margučio“ radijo programos vedėjas, visuomenės darbuotojas Petras Petrutis. Buvo sudarytas paminklui atnaujinimo komitetas ir įsteigtas lėšų telkimo fondas. Tačiau pinigų mažai buvo surinkta, ir todėl visą atnaujinimui reikalingą sumą (sąskaita, kad kainavo 300,000 dolerių) paskyrė Čikagos Parkų distrikto vadovybė, kurios žinioje stovi paminklas. Į šio klausimo sprendimo darbus plačiau įsijungė tik vienintelis lietuvių organizacija – Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyrius su pirmininku Albertu Kereliu, jn.

Kada atnaujinimo darbai buvo sėkmingai baigti, nusprendė surengti Dariaus-Girėno 66-jų skrydimo metinių ir paminklo atnaujinimo iškilmes. Tai įvyko rugsėjo 19 d., kai prie šio paminklo susirinko apie 400 žmonių: uniformuoti šauliai, Dariaus-Girėno Amerikos karo veteranų, Don Varno veteranų postų atstovai, skautų bei kitų lietuviškų organizacijų atstovai

su vėliavomis. Prieš tai buvo šia proga atnašautos šv. Mišios Šv. Mergelės Marijos gimimo šventovėje. Iš ten po jų uniformuoti organizacijų nariai su vėliavomis bei svečiais pajudėjo paminklo link. Čia programą pradėjo Albertas Kerelis, jn., kuris ir vadovavo iškilėms. Solistai Margarita ir Vacys Momkai, pritariant susirinkusiems, sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Pirmoji sveikinimo žodį tarė Lietuvos kultūros viceministrė Ina Marčiulionytė. Kalbėtoja pabrėžė, kad Darius-Girėnas Lietuvoje nėra užmiršti. Prie jų jungiasi ir kiti lakūnai. Ji priminė lakūno Jurgio Kairio skrydį po Vilniaus tiltai; naujai Lietuvos vyriausybėi vadovauti atėjo taip pat neeilinis lakūnas Rolandas Pakšas. Be to, paminėjo apie projektuojamą aviacijos muziejų.

Prabilo ir Lietuvos ambasadorius Vašingtone Stasys Sakalauskas. Jis perskaitė Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus sveikinimą ir tarė savo žodį iškilėms dalyviams. Kiek ilgėliau kalbėjo Stasio Girėno pusbrolis Aleksandras Atutis, kuris čia atvyko iš Kalifornijos. Iš amerikiečių svarbiausių kalbėtojų buvo Illinois valstijos seimo pirmininkas Michael Madigan. Buvo perskaitytas sveikinimas raštu iš Illinois valstijos gubernatoriaus George Ryan. Sveikinimą atsiuntė ir pakviestas į iškilmes atvykti Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Ir jo laišką perskaitė iškilnių programos vedėjas.

Publikai buvo pristatytas paminklo atnaujinimui mintį davęs Petras Petrutis. Garbės svečių tarpe prie paminklo, be jau minėtųjų, sėdėjo Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas ir „Draugo“ dienraščio vyr. redaktorė Danutė Bindokienė.

Iš senųjų laikų išlikusi spauda rašo: kai buvo atidengtas šis paminklas 1935-aisiais, iškilmes stebėjo apie 40,000 žmonių, o atnaujinimo šventėje bebuvė apie 400.

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKU EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
- IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲS ĮRANKIAI

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Tautos šventė Detroito buvo minima rugsėjo 12 d. Šv. Antano šventovėje vyko iškilmingos pamaldos. Jose organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Mišias atnašavo klebonas kun. A. Babonas, pasakydamas ir pamokslą, kuriame ryškino Tautos šventės prasmę. Per pamaldas giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. St. Slizio. Po pamaldų parapijos svetainėje išeivijos šaulių vadas M. Abarius skaitė paskaitą, išskeldamas svarbesnius tautos istorijos įvykius.

BALFo skyriaus Detroito metinis susirinkimas įvyko rugsėjo 12 d. Šv. Antano parapijos salėje. Dalyvavo per 100 narių bei svečių. Kun. A. Babonas, skyriaus pirmininkas, tarė įvadinį žodį ir paprašė minutės tylos prisiminti bei pagerbti mirusius skyriaus narius. Apie skyriaus finansinę būklę taipgi kalbėjo pirmininkas, pažymėdamas, kad iš skyriaus BALFo centrai pasiūstų 12,444 dol. Revizijos komisijos pirm. E. Bulotienė perskaitė revizijos aktą, kartu padėkodama V. Staškui už pavyzdinį finansų tvarkymą. Kitai kadencijai išrinkta valdyba: pirm. kun. A. Babonas, vicepirmininkai L. Mingelienė ir St. Garliuskas, sekr. Č. Šadeika, renginių vadovė O. Šadeikienė ir narė R. Juškaitė-Švobienė.

Australija

Sidnio lietuvių pensininkų klubo „Neringa“ metinis susirinkimas įvyko liepos 22 d. Lietuvių klubo patalpose. Jame dalyvavo 32 nariai. Susirinkimą pradėjo klubo valdybos pirm. S. Norvilaitis. Tylos minute buvo pagerbti praeitais metais mirę septyni klubo nariai. Buvo išklausyti pirmininko ir išdininio kandidatų, buvo pripaštyta kitai kadencijai pasiūlyti ta pati valdyba. Keičiant klausimus ir sumanymus, buvo pageidauta susirinkimų su paskaitomis ir ekskursijų. Valdyba pažadėjo atsižvelgti į klubo narių pageidavimus.

Britanija

Britai nepatenkinti, kad vis dar atvyksta į jų kraštą Lietuvos piliečių, ieškančių čia politinio prieglobsčio, nors jų skaičius paskutiniu metu sumažėjo. Britų konsulas S. Tarry Vilniuje rugsėjo 9 d., kaip skelbia BNS agentūra, paragino vidaus reikalų ministeriją, kad būtų labiau kontroliuojami nelegalūs migrantai iš Lietuvos. Tuo pačiu painformavo, kad D. Britanijos parlamentas priima naujus įstatymus, varžančius tokių imigrantų apsigyvenimą šiame krašte. Rugpjūčio mėn. D. Britanijoje politinio prieglobsčio pasirašė 55 Lietuvos piliečiai. Pernai apie tą laikotarpį kas mėnesį pasirašydavo apie 100 tokių asmenų. Vidaus reikalų viceministras J. Galginitis pažadėjo britų konsului, kad Lietuva dės visas pastangas, jog tokių ekonominių migrantų išvykimas iš Lietuvos būtų sustabdytas.

Vokietija

A. a. Algirdas Palavinskas mirė liepos 17 d. Losheime, Saaro krašte. Palaidotas Losheimo kapinėse. Velionis gimė 1928 m. spalio 10 d. Algapio kaime, Babtų valsė. Kauno apskr. Baigęs pradžios mokyklą mokėsi Babtų progimnazijoje. Po karo, trūkstant mokytojų, pradėjo mokytojauti Juodačių mokykloje. Vėliau buvo Pažėčių mokyklos vedėjas, vėliau Betygalos

valstiaus Švietimo skyriaus vedėjas. Karinę 3-jų metų prievolę sovietinėje kariuomenėje baigė karininko laipsniu. 1960 m. A. Palavinskas su šeima atvyko į Vokietiją, Saaro kraštą. Pradėjo dirbti metalo imonėje, vėliau dvejus metus buvo Vasario 16-tosios gimnazijos bendrabučio vedėjas. Kai turėjo galimybių studijavo. Pagaliau įstojo į aukštąją pedagogikos mokyklą ir ją baigęs 13 metų mokytojavo vokiškose mokyklose. Buvo taipogi dažnai kviečiamas būti vertėju, kai į Vokietiją atvykdavo sovietų delegacijos. Ilgainiui tapo profesionaliu vertėju. Per tą laikotarpį A. Palavinskas nepamiršo Vasario 16-tosios gimnazijos. Apie ją rašė straipsnius. Buvo kelių laikraščių bendradarbis.

Į Saaro kraštą 1960 m. atvyko apie pusšimtis lietuviškų šeimų, įrodžiusių vokiečių kilmę. Tada A. Palavinskas suorganizavo Vokietijos lietuvių bendruomenės Saaro krašto apylinkę ir buvo jos ilgameitis pirmininkas. Velionis visą laiką domėjosi Lietuvos gyvenimu. Skaitė jos spaudą, bendravo su tautiečiais. Kraštui atgavus nepriklausomybę, jo šeimos namas tapo malonia užėja atvykstantiems iš Lietuvos. Jis taipogi rinko labdarą ir pats vežė į Lietuvą. Buvo labai vertinamas visoje Vokietijos lietuvių bendruomenėje. Liko žmona Marytė, duklė medicinos sesuo Marytė ir sūnus chemijos dr. Ričardas.

Lenkija

Lenkijos lietuvių jaunimo sąjungos (LLJS) suvažiavimas įvyko rugpjūčio 13-14 d.d. Lietuvių kultūros namuose Punkske. Jame dalyvavo ūkinių, Burbiškių, Šlynakių, Suvalkų, Varšuvos jaunimas ir dvi merginos iš Lietuvos. LLJS valdybos vicepirm. J. Jonušytė padarė valdybos pranešimą. Pasak jos, lėšų organizacija gauna iš įvairių šaltinių: Suvalkų vaivadijos, St. Batoro fondo, Lenkijos lietuvių draugijos, Punksko valstiaus, „Aušros“ leidklos ir iš Lietuvos valdžios tautinių mažumų bei išeivijos departamentų. Pinigai panaudojami nakvyboms, reklamai, transportui ir maistui. Lenkijos lietuvių bendruomenės valdybos pirm. I. Gasperavičiūtė informavo suvažiavimą apie Lietuvos Chartos 50 metų minėjimą Huetenfelde, Vokietijoje. Čia su lietuvių jaunimu susitiko ir prezidentas V. Adamkus. Kalbant apie įvairias problemas, buvo itin pabrėžta lietuvių kalbos svarba. Pasielto ir staigmenų. Pvz. Pietų Amerikos antroji lietuvių karta nekalbėjo lietuviškai. Dabartinis jaunimas grįžtas prie lietuvių kalbos. Daug įtakos šiame reikale turinti Vasario 16-tosios gimnazija Vokietijoje. J. Jonušytė taip pat supažindino suvažiavimą dalyvius su kai kuriomis organizacijos statuto nuostatomis. Taipgi buvo svarstoma, ką daryti, kad lietuviškasis jaunimas labiau įsitrauktų į veiklą. Pabrėžta, kad trūksta tinkamos informacijos. Pvz. gimnazistai nežina, kad krašte yra įsteigusi Lietuvių jaunimo sąjunga. Taipogi siūlyta lietuvių gyvenamose telkiniuose steigti LLJS skyrius. Suvažiavime, kaip skelbiama „Aušros“ 1999 m. 16 nr., išrinkta valdyba: pirm. J. Jonušonytė, kiti nariai – V. Valenskaitė, R. Šliaužytė, M. Vaina, R. Paranevičiūtė, J. Kardauskaitė, J. Makauskaitė, K. Jonušienė, J. Andr.

Paremkite „Tėviškės žiburius“ aukra, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – „TŽ“ leidėjai

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

“TALKA” LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki2.25%
santapus2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.....2.00%

PASKOLAS

Asmeninės nuo7.350%
nekiln. turto 1 m.6.750%

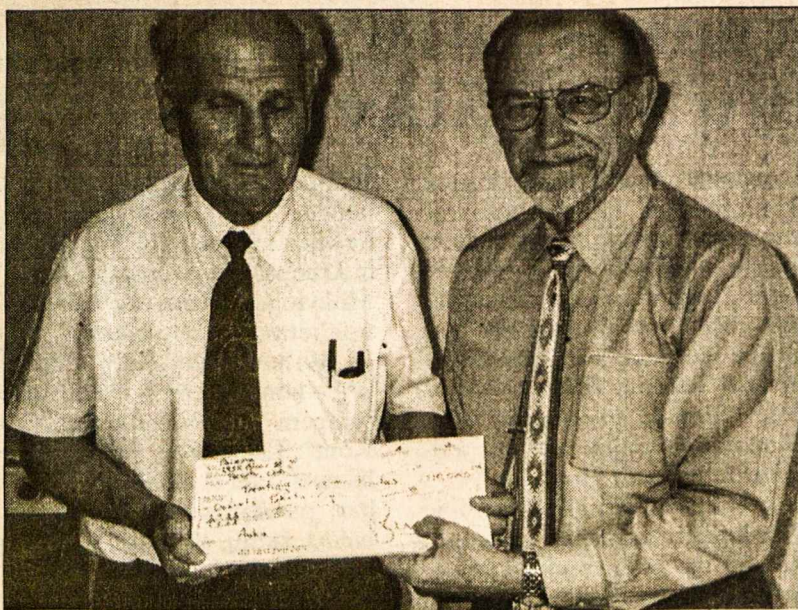
INDĖLIAI:

90 dienų indėlius3.50%
180 dienų indėlius3.50%
1 m. term. indėlius4.25%
2 m. term. indėlius4.50%
3 m. term. indėlius4.85%
4 m. term. indėlius5.10%
5 m. term. indėlius5.25%
RRSP ir RRRIF
(Variable)2.50%
1 m. ind.4.25%
2 m. ind.4.50%
3 m. ind.4.85%
4 m. ind.5.10%
5 m. ind.5.25%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narių santaupos apdraustas TALKOS atsargos kapitalu
- 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus „Talkoje“

MASTER CARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

Toronto kredito kooperatyvas "Parama" paskyrė 10,000 dolerių Tremtinių grįžimo fondui Lietuvoje. Nuotraukoje – "Paramos" revizijos komiteto narys ALGIS VAIČIŪNAS (dešinėje) įteikia čekį minėto fondo pirmininkui VYTAUTUI CINAUSKUI

Iškeliavo labdaros veikėja

A.a. Valentina Dalindienė

1999 m. rugsėjo 2 d. šią žemę paliko a.a. Valentina Dalindienė. Žmogiškomis akimis žiūrėdama, Valentina dar galėjo gyventi, nes jai buvo tik 68 metai. Ji gimė Dzūkijoje, Lazdijų apskrityje. Tėvas buvo išvežtas į Sibirą. Gimnaziją pradėjo lankyti Alytuje ir baigė Vokietijoje. Ten susipažino su būsimu vyru Paulium ir susituokė Toronte 1951 m.

Gyvenant Kanadoje Valentinos pagrindis tikslas buvo padėti kitiems, ypač vargšams, našlaičiams ir šiaip gyvenimo nuskriaustiems žmonėms. Jos karitatyvinė veikla buvo labai šakota. Įsteigė ateitininkų tėvų komitetą ir eilę metų jam vadovavo. Įsijungė į "Caritas" veiklą Lietuvoje ir aktyviai dirbo rinkdama aukas, organizuodama loterijas, kad tik galėtų padėti vargšams. Kartu su savo vyru kelis kartus lankėsi Lietuvoje. Ten lankydavo gausias šeimas, sugrįžus į Kanadą jų nepamiršdavo, siųsdavo siuntinius ir vaistus.

Buvo įsijungusi į charizmatinį sąjūdį, važiuodavo į konferencijas Amerikoje ir Kanadoje. Paskutiniu laiku, prieš stipriai susirgdam, buvo aktyvi šv. Ignaco maldos būrelio narė ir viena iš vadovių. Buvo baigusi ligo- nių lankymo kursą ir lankydavo ligonius, nunešdama jiems Komunią.

Kas Valentina pažino arčiau, stebėjosi jos tvirtu tikėjimu ir pasitikėjimu Dievo meile bei Jo globa. Jos tikėjimas daug kam buvo pilno atsidavimo Dievui pavyzdys. Jau žinodama, kad nepasveiks ir gulėdama lovoje, ji švętyje ramybę, nes buvo pasirodusi palikti šį pasaulį. Dar prieš mirtį paprašė, kad vyras supakuotų visus jos drabužius ir pėsiųstų į Lietuvą "Gyvųjų akmenų" bendruomenei.

Vincas Kolyčius

1939 metų karininkai

Lietuvos karininkų ramovėje Kaune rugsėjo 19 d. įvyko pirmojo Lietuvos Prezidento karo mokyklos XX laidos karininkų 60-mečio minėjimas. Paskutinės laidos karininkai susitiko Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje, padėjo gėlių prie Nežinomojo kareivio kapo. Įgulos šventovėje buvo aukojamos šv. Mišios už žuvusius ir mirusius XX laidos karininkus. Vėliau gėlėmis ir tylos minute pagerbtas visų karių atminimas A. Šančių karių kapinėse. Aplankyta buvusi Pirmojo Lietuvos Prezidento karo mokykla ir šiuo metu čia įsikūrusi Vytauto Didžiojo jėgerių batalionas.

Iškilmingas minėjimas prasidėjo Lietuvos kariuomenės ramovės rūmuose kpt. Teofilio Šimonio pranešimu KASP vadui pulkininkui Arvydui Pociui. Iš pranešimo paaiškėjo, kad iš 113-kos XX laidos karininkų šiuo metu yra tik 29-ni. 19 iš jų gyvena užsienyje ir tik dešimt Lietuvoje. Šiuo metu Kanados Montrealyje gyvena leit. Vytautas Litvinas. Gyveno ir mirė Kanadoje: ltn. Kostas Lukošius, ltn. Antanas Mažeika, ltn. Ignas Žemaitis, ltn. Kazys Taparauskas, ltn. Zenonas Storprištis, ltn. Jonas Lebedinskas.

Informacija ir nuotraukos – R. Eidukevičius

• Kai nežinai į koki uostą plauki, joks vėjas nėra tinkamas. (Seneka).

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagos lietuviai pradėjo naują veiklos sezoną. Tai jau 50-sis nuo 1949 metų, kai iš Vokietijos pabėgėlių stovyklų suvažinėję mūsų tautiečiai čia kiek platesniu mastu atgaivino jau begastantį ankstesniosios kartos kurstomą lietuvių židinį.

1949 m. rudenį pradėjo steigti lietuvių kultūriniai vienetai – teatrai, ansambliai, sporto klubai, atgijo visuomeninė veikla. Ir šių ciliučių autoriui atvykus kaip tik tuo laiku, teko iš arti stebėti ar aktyviai dalyvauti šiame kūrybiniame procese.

Šis veiklos sezonas Čikagoje (ir daugelyje kitų lietuvių telkinių Amerikoje) yra suaktyvinis. Reikia manyti, kad bus surengtas ir koks nors specialus minėjimas, kuriame bus prisimintas naujųjų ateivių atgaivintos veiklos penkiasdešimtmetis. Per tą laikotarpį spėjo užaugti dvi naujos mūsų tautiečių kartos, kurių, deja, ne taip jau daug rodosi mūsų tarpe. Gerai, kad atvyko nemaža tautiečių iš nepriklausomybės atgavusios tėvynės ir jų dalis jau įsijungia į praretėjusias mūsų eiles.

Vasaros renginiai

Pradžiai vasara Čikagos lietuvių padangėje nebuvo dosni didesniais renginiais, tautiečiai tenkinosi daugiausia gegužinių rengimu. Vieną iš jų, kurią surengė savo 90-metį minintis "Draugo" dienraštis, išsiskyrė savo pobūdžiu ir lankytojų gausumu. Kiti buvo standartiniai, skirti "paremti" vieną ar kitą draugą.

Labiau minėtinas Alytaus "Dainavos" ansamblio koncertas, duotas alytiečių, vykstančių festivaliui į Kanadą, netoli Montrelio. Nors ir buvo karšta diena, tačiau Čikagos lietuviai gausiai atvyko į Jaunimo centrą pasižiūrėti tautiečių iš tėvynės sugebėjimų. Sudomino jaunos ir senus tautiečius "Lėlės" teatro viešnagė.

Teatrai

Jau senokai Čikagos lietuviai matė vietinio teatro vaidintą premjerą. Prieš porą metų daugiau kaip dešimtmetį gyvavęs teatro mėgėjų kolektyvas "Vaidilutė" pavargę ir likvidavosi. Gerai, kad į jo vietą atėjo nauji scenos entuziastai – teatro grupė, kuri pasivadins kiek negirdėtu "Žaltyvės" vardu. Ji čia parodė Petro Vaičiūno "Tuščias pastangas", tačiau kolektyvas turėjo padėti daug netučių pastangų, kol šis veiklas išvydo scenos šviesa.

Teatrinės veiklos išsiilgusi Čikagos lietuvių publika užpildė Jaunimo centro didžią salę rugsėjo 19 d. popietėje. Tai rodo, kad naujesiems scenos entuziastams reikia eiti pirmyn ir duoti naujų vaidinimų. Šio veikalo režisierė, dar naujokė savo darbe – Audrė Budrūtė ir 12 jaunesnių ar vyresnių amžiumi vaidintojų vasaros metu išliejo nemažai prakaito, kol galėjo atsistatyti premjerai scenos uždanga. Smagu, kad daugumas aktorių, kurie scenoje rodosi pirmą kartą, yra atvykę iš Lietuvos. Jų įsijungimas į šį vienetą labai sveikintinas!

Kanadiečių viešnagė

Savaitę prieš šią premjerą Lemontės esančiame vadinamame Pasaulio lietuvių centre irgi vyravo teatralai. Net dvi dienas – rugsėjo 11 ir 12 čia vaidino Hamiltono dramos teatras "Aukuras" kartu su savo talkininkais iš Lietuvos. Šeštadienis buvo skirtas humoro vakarui, kurio programą atliko hamiltoniečiai talkininkai iš Šiaulių. Tai G. Udrėnas, S. Jokubauskas, R. Lukuskas. Čia jie įstengė sudominti

gausiai į naująją Lietuvos fondo vardu vadinamą salę susirinkusius tautiečius savo juokais, dainelėmis.

Na, ir sekančios dienos popietėje susirinkę žiūrovai buvo patenkinti jau Hamiltono "Aukuro" suvaidintu Stasio Laučiaus keturių veiksmų veikalu – "Ponios Žydrienės bendrabutis". Šis seniai parašytas vaidinimas buvusius "dypukus" nukėlė į praeitį, nes buvo vaizduojami laikai tuoj po naujosios ateivių bangos atvykimo į Dėdes Samo žemę – 1950-ji metai.

Be jau minėtų talkininkų iš Lietuvos, veikale pasirodė ir kanadiečiai – M. Kalvaitienė, V. Taseckas, V. Štūkys ir D. Kudabaitė. Prieš spektaklį ir po jo jautriai kalbėjo režisierė Elena Dauguvietė-Kudabienė. Iš jos pastabų buvo galima suprasti, kad tai buvo jos paskutinė viešnagė Čikagos apylinkėse, kur, kaip ji prisipažino, turi daug draugų ir gerbėjų.

Buvo prisiminta hamiltoniečių "Aukuro" teatro 50 metų sukaktis ir trumpai paminėta. Bet tikėkimės, kad tai dar nebus paskutinis "Aukuro" pasirodymas nei Lemontėje, nei Čikagoje, kur jis anksčiau ne kartą gastroliavo ir be hamiltoniečių teatralų neapsieidavo nė vienas Š. Amerikos lietuvių dramos festivalis.

Vienuolyno vertybės

Šv. Kazimiero seserys savo vienuolyno Marquette Parke rugpjūčio 28 d. šventė savo vienuolijos įsteigimą (įsteigta 1907 m.). Šis minėjimas buvo svarbus tuo, kad jo metu vienuolyno centrinio namo koplyčioje buvo pašventinta naujai sukurta buvusios vienuolyno vadovės (Kauptinės) gyvenimą ir dvasią atspindinti freska.

Minėtos vadovės Marijos palaikai yra iškasti iš Šv. Kazimiero kapinių ir perlaidoti šioje koplyčioje. Pradėta kanonizacijos byla.

Šio vienuolyno patalpose teko matyti daug idiomis medžiagos ne tik apie vadovę Mariją, bet ir kitus asmenis, kurie darbuos šiam vienuolyno. Dar ir dabar yra išlaikytas kambarys, kuriame gyveno ir dirbo Marija Kauptinė. Pastaroji mirė 1940

O ką aš padariau?

Atsiliepiant į rašinį apie Lietuvos moksleivių nepatriotiškumą

STEPONAS MILTENIS, Raseiniai

Labai nustebeu perskaitęs "TŽ" Algimanto Lelešiaus, pasirašiusio Kazlų Rūdos šaulių vardu, straipsnį "Nepakankamas patriotinis auklėjimas", kuriame jis kritikuoja lietuviškas mokyklas už tai, kad jose blogas patriotinis moksleivių auklėjimas.

"Patriotiniuose renginiuose, – rašo jis "TŽ" (1999.V.11) kurių iniciatoriais būna dvasingiausia mūsų visuomenės dalis – šauliai, politiniai kaliniai, tremtiniai, buvę partizanai, – jaunieji beveik nebūna. Pvz. jaunų žmonių nesimatė ir atidengiant 1999 m. vasario 10 d. paminklą penkių žuvusių partizanų atminimui Baziukuose (Kazlų Rūdos seniūnija); nebuvo jų ir atidarant 1999 m. balandžio 10 d. reprezentacinį "Tauro" apygardos partizanų ir tremties muziejų Marijampolėje..."

Noriu trumpai atsakyti į šią kritiką kaip buvus mokytojas (dabar pensininkas). Jaunimas eina ten, kur jam įdomu. O jeigu kur nors neina, vadinasi, ten jam neįdomu.

Kai kas gali man prieštarauti, kad sovietmečiu spalio revoliucijos ir gegužės 1-osios paraduose dalyvavo vien tik jaunimas. Taip, tai tiesa... Bet kokia kaina tai būdavo pasiekama? Kadangi pats dirbau mokytoju, tai ir "savo kailių" patyriau, kaip tai būdavo pasiekama. Pirmiausia, klasių auklėtojai (vadovai) buvo įpareigojami,

metais, bet ir dabar jos kambaryje stovi ta pati lova ir kiti baldai, ten buvę mirties diena.

Su vadovės Marijos praėjimi bei darbais bei kitais su vienuolyno surištais svarbiais asmenimis, ten esančiomis vertybėmis supažindino sesuo Jonė (Jean), aprodžiusi visą vienuolyną. Čia sukrata ir daug lietuviškų knygų, lietuvių tautodailės, meno darbų. Ta prasme šis vienuolyno pastatas yra vertinga įstaiga ne vien tik Čikagoje, bet ir visoje Amerikoje. Kaip sesuo Jonė pareiškė, čia gyvena šimtinė vienuolių, tačiau didelė jų dalis, sulaukus pensijos amžiaus, čia leidžia senatvės dienas. Gaila, kad naujų kandidačių į vienuolyną neatsiranda. Tik kartas nuo karto šį vienuolyną aplanko jaunos vienuolės iš Lietuvos, kurios yra įsikūrusios Pajaislyje.

Lietuvėja Marquette Parkas

Marquette parko apylinkė Čikagoje prieš 30 - 20 metų buvo viena gražiausių ir lietuviškiausių Čikagoje. Kai į šią vietovę pradėjo artėti juodaodžiai gyventojai, turtingesni tautiečiai pradėjo bėgti toliau ir vakarus ar į pietus. O senesnio amžiaus lietuviai, kurie neturėjo pinigų įsikūrimui kitur, iš čia iškeliavo amžinam poilsiui į Šv. Kazimiero kapines, beje, jau anksčiau, arkiųskupijos vadovybės patvarkymu, praradusius žodį "lietuvių".

Gerai, kad prieš 9 metus pradėjė atvykti iš tėvynės naujieji lietuviai nusprendė apsigyventi šioje apylinkėje, nes čia namai pigūs, o nuoma taip pat nebrangi. Tad dabar vėl daug kal Marquette Parko gatvėse galima atyti baltosios rasės žmones ir išgirsti lietuvių kalbą.

Taip pat smagu matyti, jog pagrindinė šios apylinkės gatvė 69 Street, turinti ir lietuviškus minintį pavadinimą – "Lithuanian Plaza Court", neseniai pradėta atnaujinti. Reikia manyti, jog ji vėl bus tokia pat graži, kaip ir 1949 metais, kai čia pradėjo kurtis mūsų naujieji ateiviai, vadinami "dypukais". Dabar čia dauguma lietuvių – "tarybukai" (taip juos vadinti pradėjo dainininkas ir humoristas – V. Kernagis, koncertavęs Čikagoje).

1952-1966 m. V. Banaitis dirbo Miuncheno radijuje "Voice of America" lietuviškų laidų skyriuje redaktoriumi – sovietologu ir išeivijos ELTOS vokiečių kalba leidėju. Nuolat rūpinosi lietuvių politinių kalinių likimu, dirbo JAV emigracinės organizacijos IRC atstovu.

Tiesa, jei į parądą neateidavo 1-2 mokiniai iš klasės, šito stengėmės nepastebėti. Žinoma, jei atėjusieji nepradėdavo replikuoti: "Kodėl tas ar tas neatėjo į parądą?" Jei tokios replikos pasipildavo, tekdavo "imtis priemonių": lankytis pas tėvus, mažinti drausmės ar elgesio pažymius.

Tai negi p. Algimantas irgi norėtų tokio "masiško" jaunimo dalyvavimo šventėse? (!)

Reikėtų nepamiršti, kad lozungavimas ir paradiškumas žmogaus šventiškai nenuteikia. Prisimenu sovietmečio mitingus. Oratoriai keikė "supuvusį" kapitalizmą, o mokiniai, kaip imanydami pokštą, šnekas. Mums, klasių vadovams, tekdavo juos raminti (neduok, Dieve, jei koks saugumietis į tai atkreiptų dėmesio!).

O ku dabartinės priemonės skiriamos tuo sovietmetiniu? Skirtumas tik tas, kad dabar keikiamas ne "supuvęs" kapitalizmas, o "išsigimęs" socializmas. Ir vėl – tas pats paradiškumas, lozungavimas... Jei tai buvo aktualu Baltijos kelio akcijai, tai dabar tuo jaunimo nebesužavės... Šventės turėtų būti šventiškos... Tokios, kad ir priešai pajautų...

Yra dar antra medalo pusė... Sovietmečiu į klases prašydavosi patys "žymiausi veikėjai", sribai, visokiausi darbo veteranai (žinoma, komunistai). Kai klasėje kalba svečias, tai ir mokiniai jų žodžius lanksčiau priima. O mokytojų žodis ir taip jiems pabodęs... Jei į klasę įeivdavo koks medaliais apsidabinęs, vaikučių akys, kaip mat, būdavo nukreiptos į tuos "žaislus".

Tikiu, kad šauliai – patriotiškai nusiteikę lietuviai. Argi jie negalėjo pateikti mokykloms, sakykime, skaitovų, scenarijus, konkursų ir viktorinų, susijusių su renginiais. Moksleiviai mėgstą konkursus ir stengiasi kuo geriau pasirodyti.

Tad ir p. Algimantui, prieš rašant šį straipsnį, reikėjo geriau pagalvoti: o ką aš padariau?...

Taip atrodo kazimieriečių vadovę Mariją vaizduojanti freska Šv. Kazimiero vienuolyno koplyčioje, esančioje virš jos palaikų. Šalia stovi – Edvardas Šulaitis, sesuo Jonė (Jean) ir svečias iš Lietuvos Jeronimas Šalčiūnas

Hamiltono "Aukuro" teatro ilgametė režisierė ELENA DAUGUVIETĖ-KUDABIENĖ po pasirodymo PL centre Lemontėje rugsėjo 12 d. Šalia jos dr. MEILUTĖ BISKIENĖ ir VYTAUTAS JACINIEVIČIUS

Nuotr. Ed. Šulaitis

Atsigulė šalia Vydūno kapo

Mirė VALTERIS KRISTUPAS BANAITIS

IRENA SKOMSKIENĖ, Vilnius

1999 m. rugsėjo 9 d. eidamas 81 metus, Vokietijoje, Fuerstentube, mirė garsus radijo žurnalistas ir muzikas Valteris Kristupas Banaitis.

Už ypatingus nuopelnus Lietuvai prieškarinio pokario laikotarpiu Lietuvos vyriausybės apdovanotas Gedimino penktosios laipsnio ordinu (1996 m.).

1952-1966 m. V. Banaitis dirbo Miuncheno radijuje "Voice of America" lietuviškų laidų skyriuje redaktoriumi – sovietologu ir išeivijos ELTOS vokiečių kalba leidėju. Nuolat rūpinosi lietuvių politinių kalinių likimu, dirbo JAV emigracinės organizacijos IRC atstovu.

Vakarų Vokietijoje jis buvo garsus žmogus – Bavarijos žurnalistų sąjungos narys, radijo "Laisvoji Europa" redaktorius, muzikas, žurnalistas, sovietologas.

Gimė Karaliaučiuje 1918-IX.26 liuteronų šeimoje. Nuo pat jaunų dienų buvo Mažosios Lietuvos patriotas. Už tai 1935 m. buvo pašalintas iš Tilžės gimnazijos su "vilko bilietu". Taigi teko atsisveikinti su Tilžės vargonininkų mokykla, kurios keletą kursų jau buvo baigęs.

Persikėles į Kauną 1937-1939 m. mokėsi "Aušros" berniukų gimnazijoje, ją baigęs studijavo Vytauto Didžiojo universitete, teisės fakultete. Be to, lankė ir konservatoriją, mokėsi pas įžymius kompozitorius – V. Jakubėną, J. Bendorį.

Prisimindamas tuos laikus, V. Banaitis man pasakojo: buvo tokia nuostabi organizacija DULR (Draugija užsienio lietuviams remti), vadovaujama Rapolo Skipičio. Ji paskyrė man stipendiją moksliui (1939 m.) išrūpino, Lietuvos pilietybę.

Vilniaus Meno archyve, tarp didelio šūsnio dokumentų iš pokario laikų, suradau ir Valterio Banaičio užpildytą anketa Švietimo komisariatui 1940 m. lapkričio 27 d. – norėjo įsidarbinti Vilniuje. Šis "siaubo" dokumentas aprėpė 34 klausimus. Jų atsakymai V. Banaičio padarė "įtartinu" asmeniu. Pvz. gimęs Karaliaučiuje, mokėjo keturias užsienio kalbas, gyveno užsienyje 1918-1936 m. tėvai ir sesuo gyveno užsienyje, bendradarbiau laikraščiuje "Vilniaus balsas". Taigi reikėjo patikimo žmogaus rekomendacijos įsidarbinti. Laimė, to meto Lietuvoje buvo daug aukštos moralės žmonių, su šimtaprocentine pilietine draša. Vienas tokių buvo pianistas ir kompozitorius Balys Dvarionas, kuris rekomendavo Valterį Banaitį į LTSR Valstybinę filharmoniją, gaidų bibliotekos vedėju.

1941 m. atsisteigus radiofonui, kuris buvo perkeltas į Kauną, V. Banaitis taip pat grįžo į savo jaunystės miestą. Deja, neilgam. Radiofone jo dėka išliko lietuviškų pamaldų transliacijos, bet už žydų muzikantų įdarbinimą radiofono simfoniniame orkestre V.B. Gestapo buvo išgąbentas priverstiniam darbams Vokietijoje. Grįžęs į Lietuvą dirbo Vilniaus Operos teatro akompaniatoriumi (1943-1944) ir tęsė mokslą Vilniaus muzikos konservatorijoje dirigavimo klaseje pas J. Kačinską.

Karo pabėgėlių stovykloje Haffkrug (Vokietija) vadovavo ansambliui "Tėvynės garsas" (1945-1946), Hamburge (1947), Špakenburgo lietuvių kolonijos chorui (1948-1949). Apdovanotas Špakenburgo lietuvių tremtinių bendruomenės komiteto padėkos raštu (1949.V.28).

Štutgarte jis dirbo JAV emigracinės organizacijos IRC atstovu (1949-1952) ir mokėsi Štutgarto konservatorijoje (1950-1951). Velionis parūpino Hamburgo ir Štutgarto fonetekas lietuviškomis plokštelėmis, rengė laidas apie lietuvių muzikinę kultūrą. 1962 m. lankėsi JAV lietuvių kolonijose. Jo pranešimas Čikagoje turėjo didžiulį poveikį tautiečiams.

Išėjęs į pensiją gyveno Fuerstentberge (Žemutinė Saksonija).

Velionis paliko apie 40 įvairių vokalinės muzikos kūrinių, jų tarpe ir kantatą "Lietuva, Lietuva, tu kaip saulė gyva", harmonizavo Mažosios Lietuvos evangelikų choralaus. Išleido atskirą leidinių "Lietuvių evangelikų liaudies giesmės", "Lithuanian Protestant Hymns", Ludvigsburg, 1951; plokštelėje "Liaudies giesmės" B/5 (Čikaga LL). Irašai daryti giedant Čikagos liuteronų parapijos chorui. Dirigentas – Jurgis Lampsaitis.

Minėtina ir jo knyga "Die Industrialisierung Sowjetlitauens", Institutum Balticum, Koenigsstein, 1962.

Velionis palaikai buvo atvežti į Lietuvą spalio mėnesį ir amžinojo poilsio vietą, kurią išsyrinko viešėdamas Lietuvoje – šalia Vydūno kapo Bitėnuose, kur nuoširdžiai pasimeldė 1992 m. rudenį, savo maldą užbaigdamas žodžiais "Viešpatie, globok Lietuvą!"

Mielas Valteri, nors mirties brūkšnyms mus amžinai perskiria, Tu lieki mūsų širdyse ir gimtosios žemės kultūros istorijos amintnyje tarp didžiadyvių mažlietuvių.

Pamaldos už mirusį V. Banaitį įvyko 1999 m. rugsėjo 19 d. liuteronų šventovėje Vilniuje. Jas laikė teologė, kunigo padėjėja Kristina Ivanauskienė, giedojų šventovės choras, vargonavo Jūratė Landsbergytė.

Paminklas žuvusiems karies pasitvystas Šančių kapinėse XX laidos karininkų

Lietuvos XX karo mokyklos karininkų laidos 60-mečio minėjime dalyvavę (iš k.): mjr. Stasys Zaikauskas, ltn. Jonas Klivėčka, ltn. Petras Krasnickas, kpt. Teofilis Šimonis, ltn. Jonas Kiela, ltn. Feliksas Butrimėnas, Aleksandra Klivėkienė. Už jų – mokyklos kareivinis

IŠ PSICHIATRĖS PATIRTIES

Tautiečių skrydžiai į kosmosą

GIEDRĖ MILUKAITĖ

Jei aną kartą be kelių vyrų ir vaikų pas ekstrasensę gydytis buvo atėjusios vien moterys, tai skrydžiuose į kosmosą dalyvavo beveik vien vyrai. Ir nenuostabu, juk kosmonautika – rimtas dalykas, beveik vyriška sritis.

Štai septynetas inteligentiškų, drūtų kaip ažuolas vyrų ir pora dailios lyties atstovų „skrenda į kosmosą“. Tačiau jie pasieks ne vieną kosminę erdvę, o eilę jų. Juk po kiekvienos procedūros kyla vis aukščiau, toliau nuskrenda! Tolimi skrydžiai parodo jų dvasinį brandumą ir sieles skastybę.

O procedūrą paprasčiausia. Persivilkę sportiškai, pakelia abi rankas į dangų, atspirauš, į lubas ir suka jomis ratą ore tie skrendantieji į kosmosą. Ekstrasensė kaip pridera „iš centro“ diriguoja visą skridimą. Kiekvienas išmetamas į tam tikrą kosminę erdvę, turbūt priklausomai nuo to, keltąją kartą jau čia lankosi. Atsidiūręs toje erdvėje nustoja sukuti ratą rankomis, tarsi suakmenėja. Visą laiką jie turi būti užimerkę.

Paskui vėl „grįžimas į žemę“ taip pat užmerktom akim.

Grįžtant sukuti rankomis rato nereikia. Ekstrasensė vis pranešinėja, kiek erdvių jau praskridę žemės link. Na, ir pagaliau gimtoji planeta!

Magė pakilioje nuotaikoje visus sugrįžusius iš kosmoso sveikina, klausia kaip pernešę „nesvarumo“ būklę, kokia savijauta. Juk nejuokai pasiskraidžius po žvaigždynus sugrįžti į žydraiį savo gaubli!

Paskiriami sekantys seansai. Vėl graži krūvelė pinigų ant direktorės stalo už skrydžius ir kosmines erdves.

Kaip patiko? – klausia mane direktorė jau jos kabinete po seansų prie kavos puodelio.

Esu lyg tarp sapno ir tikrovės. Galiau drąsiai sakyti, kad pagilinau psichiatrijos žinias. Dar neseniai stebėjaisi ragavimo laikais praeities tamsa, o šandien jau niekas nestebina. Žmonių naivumas visais amžiais lieka toks pat begalinis, – atsakiau.

Nebūkite ir Jūs naivi, daktare! Reikia žengti su laiku mada koja į koją. Manot, kad jie kitokie negu mes? O kaip išgarsėjo, praturtėjo! Visame pasaulyje magija klesti. Kam Jums tie kaimai, tų lietuviškų sodybų at-

Linksmi užbaigusios Kanados lituanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimą Hamiltone džiaugiasi (iš kairės): KLB valdybos vicepirm. švietimo reikalams Vida Stanevičienė, Hamiltono lit. mokyklos vedėja Rūta Kamaitytė, mokytoja Žiba Vaičiūnienė, mokytoja Ieva Godelytė, suvažiavimo paskaitininkė Onutė Stanevičiūtė ir lietuvių kalbos mokymosi CD-Rom programos ruošėja Rūta Valaitienė

kūrimas, tos kvailios idėjos. Jūs ne tam skirti. Esate talentinga, išsimokslinusi moteris ir galite gyventi be problemų. Kaime Jūs nieks neįvertins, net darbo ten negausite pagal savo lygį, o čia kartu dirbdama sėmsim pinigų riešukučiomis, galėsite namus Kaune savo žemėje statyti ir savo poezijos knygas leisti! Tai kaip? Sutinkate drauge darbuotis?!

Kažkaip dilgtelėjo man į širdį, kad ji per daug apie mane žinanti. Rodos, tiek visko apie save jai nepripasakojau?!

Daug pasaulyje yra visokių tamsių užėgų, burtų namų, magų kabinetų, tačiau tai yra tam tikrose vietose, o ne mokslo šventovėse. Tas organizuotas šlamstis brukimas į žmonių smegenis aiškiai krito į akis. Ir direktorė laiku persodintą į „kitą traukinį“ kažkada dariusi karjerą viename, dabar dirba „tautiškumo dvasia pražydusioje“ laisvos Lietuvos mokykloje naujais metodais ir naujais talentais pasirodžiusi pagal „laiko dvasią“.

Atvirai pasakysiu, gerbiama, – tariau direktorei, – aš jokio talento ekstrasensiniam darbu neturiu. Tiesa, turiu žmonėms didelę įtaigą, sugebu hip-

notizuoti gydymo tikslais, galiu praveisti net grupinę hipnozę ir tai to nepajęgiau padaryti, jei Dievas man nepadėtų. Tame sunkiame darbe aš remiuosi į Jį kaip į Uolą – Šventą Uolą, o magikoj aš neturėsiu į ką atsiremti, nes teigti žmonėms tą, kuo pati netikiu, būtų nuodėmė.

Kokia čia nuodėmė gali būti! Svarbu, kad žmonės tuo tiki ir to užtenka! Žmonėms reikia pasakų visais laikais, – itikinęjo direktorė.

Bet galima tomis pasakom pakentinti jų sveikatai. Tai nesąžininga.

Dirbdama ekstrasense paliksiti tą savo sąžinę už durų, o su pinigais nusipirksti šlovę ir naują „krištolinę sąžinę“. Juk žinote dabartinį pasaulį – kieno pinigai, to ir tiesa.

Taip ir išsiskyrė kiekviena su savo sąžine savo keliais. Dar buvau sutikusi ją mieste, bet pasikalbėjimas buvo šalto kas. prisimenu jos žodžius:

Taigi vis kviopate į savo neišsipildančių svajonių kalną... Manau greit pajusite kaip slysta žemė iš po kojų.

Tikrai gyventi nelengva, – atsakiau, – tačiau tikėjimas manęs neapleido ir tai svarbiausia.

Kelionėje niekad nereiškėdavo ieškoti pakelėje vietos kur nors prie medžių ar krūmų sustoti, nes vadovai visad surasdavo patalpas restoranuose ar viešbučiuose.

Pietus turėjom valgyti lauke, bet kadangi kalnuose šalta ir vėjas traukia, vadovai gavo patalpas vieno restorano salėje. Gavom tik šaltus patiekalus, kurie buvo vežami autobuse, ir karštos arbatos.

Saliamono kalnas

Popiet per kalnus važiuojam vis tolyn šiaurės link. Pasiekiam Takab miestą. Jį pravažiavę atsiduriame prie sniegu padengtų kalnų, kur kelias baigiasi. Tai Saliamono kalnas su viršūnėje esančiu krateriu. Kalnas aukštas ir status. Išlipus jo papėdėje iš autobuso, vėjas kiau- rai traukia ir nesinori kopti į kalno viršūnę. Bet atsirado keltas, kurie ryžosi kopti aukštyn, jų tarpe vieno daktaro žmona. Jie nugalėjo statų kalną, pasiekė viršūnę ir apžiūrėjo gilų kraterį.

Ši vietovė vadinama Saliamono sosto fortu. Čia – Persijos antikinių laikų tvirtovės griuvėsiai iš Sassanid'o ir Parthien (247 m. pr. Kristų) laikotarpio. Tame kalne buvo žvalgybos postas. Akmenų sienos buvo su- rištos ne cementu, bet metaliniais kapliais, kurių išluptos skylės matomos. Sakoma, kad tie kapliai sidabriniai, todėl ir buvo išlipinėti. Ilgai po tuos griuvėsius negalim vaikščioti, nes pučia labai šaltas vėjas nuo snieguotų kalnų.

Keturi mauzoliejai

Ryte išvykstam 8 v. iš viešbučio ir viename Maragah miesto skvere matome didelį būrį jaunų vyrų, stovinčių ir sėdinčių ant šaligatvio. Vadovas patvirtina, kad čia stovi darbininkai, kurie laukia atvažiuojančių ūkininkų pasirinkti vienai dienai darbininkų. Visų, žino-

Kanados lituanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimas

ŽIVILĖ ŠELMIENĖ

Rugsėjo 11 d., KLB švietimo komisija surengė suvažiavimą Hamiltone. Susirinko apie 30 asmenų. Kun. J. Liauba sukalbėjo maldą, B. Mačys, KLB Hamiltono apylinkės pirm., pasveikino suvažiavusius mokytojus, KLB pirm. A. Vaičiūnas palinkėjo sėkmės.

A. Šimonėlienė, Toronto Maironio mokyklos vedėja, savo pranešime pastebėjo, kad jau metai, kai ji perėmė iš G. Paulionienės sunkų darbą, kurį ji atlieka padedama D. Puterienės. Jos žodžiai: „Mūsų mokykla mažėja beveik nepastebimai, bet turime 230 mokinių; kursantų yra apie 40. Jiems vadovauja N. Benotienė, padedama I. Čuplinskaitės ir I. Ehlers“. Mokytojų algos kuklios. Mokykla dėkinga parapijoms, kredito kooperatyvams ir kitoms organizacijoms. Mokyklos metraščių paruošė Rima Žemaitytė.

Hamiltono Vysk. Valančiaus mokyklos vedėja R. Kamaitytė pranešė turinti 42 mokinius. Skaičius sumažėjus, nes šių dienų tėvai klausia vaikus, ar jie nori eiti į mokyklą. Buvo stengiamasi sudaryti klases pagal mokinių pajėgumą. Buvo tęsiami ir lietuvių kalbos kursai suaugusiems. Mokytojų Ievutė Jodelytė, Danutė Račkuvienė, Rūta Kamaitytė, Onutė Stanevičiūtė, Loretta Mačytė ir Vida Stanevičienė. Rūta Valaitienė su savo mokiniais dirbo ištisus metus prie lietuviško „CD Rom“, kuris dar nebaigtas (milžiniškas darbas).

N. Astraviene papasakojo apie Kalgario mokyklą, kuri taip pat švęs 25 m. sukaktį šiais metais, kai ir Hamiltono mokykla. Mokosi tiksliai 7 mokiniai – keturi nekalba lietuviškai, o trys silpnai kalba. Jie visi suaugę: pats jauniausias – gimnazistas, kiti per 19 m. amžiaus. Dirba rūsyje. Dėkoja už finansinę paramą KLB švietimo tarybai. Ši mokykla priklauso etninių mokyklų draugijai bei SAHLA (Southern Alberta Heritage

Language Association), kurios konferencijos būna labai įdomios. Jau kelinti metai Kalėdų proga mokiniai ruošia Kūčias visai kolonijai. Per Vėlykas margučius viešai mėgina. Yra grupė jaunimo, kuri norėtų dalyvauti Toronto lietuvių stovyklose. Mokslo priemonės: Ant. Rinkūno garsiajose „Ar kalbate lietuviškai?“ ir kt.

V. Stanevičienė kalbėjo apie Vankuverio lietuvių – jaunimas (20-30 m. amž.) renkasi neformaliai, ruošia iškylas. Jie prašo iš švietimo tarybos lituanistinės medžiagos.

Otavoje, Lietuvos ambasadoje veikia lietuvių mokykla, kur moko p. Eidintienė ir R. Kličienė. Mokiniai – apie 10 m. amžiaus. Galvojama įsigyti kanklės. Dirbama be algos.

Kadangi niekas negalėjo atvykti iš Montrealo, V. Stanevičienė papasakojo apie jų mokyklą. Mokosi septyni vaikai, kurių vyriausias 10 m. amžiaus.

Buvo surengta KLB švietimo tarybos informacinė paroda apie PLB IX seimą 1997 m. Vilniuje ir apie knygas bei žodynus iš Lietuvos.

Diskusijose buvo svarstyta, ar verta įsigyti gimnazijos įskaitą lietuvių kalbos vasaros metu Lietuvoje? Nutarta, kad praktiškiau remti Vilniaus un-to kursus, kurie jau seniai įsteigti, labai įdomūs ir naudingi.

„Video“ konkursas 1999-2000-iesiems mokslo metams nebuvo priimtas, nes nedaug kas iš mokinių turi sąlygas tokiame užsimojimui. Vietoj to D. Puterienė pasiūlė šeimos apibūdinimo konkursą, naudojantis V. Dailidienės, V. Balūnienės ir kitų parūpintomis priemonėmis.

A. Vaičiūnas kalbėjo apie spalio 23 d. Lietuvos prez. V. Adamkaus atvykimą į Torontą. Buvo aptartas mokinių dalyvavimas.

Kanados lietuvių mokyklų metraštinis nutarta šiais metais išleisti drauge su Hamiltono ir Kalgario mokyklomis jų 25 metų sukakties proga.

O. Stanevičiūtė pristatė sa-

vo paruoštą magistrės darbą – lietuvių kalbos mokykloje planą išveikijos mokykloms. Tai didelis ir kruopščiai paruoštas darbas. Mokytojai didžiuojasi šios jaunios lietuviškos entuziazmu.

Po kinitiečių pietų sėdome prie kompiuterių, ir nustebe įžengė R. Valaitienė „CD Rom“. Lietuviškas vaiko balse- lis mus vedė iš kambario į kambarį pasakų namelyje, pilname baldų, žaislų, drabužių, kuriuos buvo galima kilnoti pagal skoni su „pelytės“ pagalba. „Bravo“ R. Valaitienei bei jos mokiniais, kurie atsidėję ruošė iš- stisus metus šią modernią moky- mo priemonę, kurią dar reikia tobulinti!

Toronto mokyklos vedėja pristatė naujus bei sugrįžusius mokytojus ir padėjėjus: Iną Sungailienę, Zitą Bersėnaitę-Cers, Rimą Danaitį, Virginiją Ruš- kienę ir Rimą Puterytę. Kalbėjo apie administracinius reikalus bei prašoma, kad kiekviena mokytoja, negalinti ateiti į pamo- kas, pati surastų pavaduotoją.

Mūsų gerai pažįstama Dalia Viskontienė grįš į talką muzikos pamokoms, pasikvietusi Daivą Čičinskienę iš Lietuvos kanklių pamokoms. Kol kas Anita Puod- žiūnienė mokyti jaunesnius moki- nius dainavimo. Tikybą dėstys kun. Edis Putrimas, Regina Si- monaitienė ir seselės.

KLB švietimo tarybos vadov V. Stanevičienė pakvietė To- ronto mokyklos vedėją šio suva- žiavimo baigmei. A. Šimonėlie- nė padėkojo O. Stanevičiūtei ir R. Valaitienei už kūrybingą prisidėjimą prie lituanistinio moky- mo, N. Astravienei, atvyku- siai iš tolimo Kalgario, ir vi- siems kitoms dalyviams, kurie turėjo progą pabendrauti ir pa- sidalinti mintimis bei rūpesčiais.

Knygų iškykla
"SAMOGITIA"
meniška įrūša
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

KELIAUTOJO UŽRAŠAI

Tūkstantinės istorijos kraštas Iranas

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Mauzoliejus

Kalno šone teka sraunus upelis, kurin iš aukštumos krinta vanduo, sudarydamas krioklį, o aplink žaliuoja medžiai ir krūmai. Apžiūrėję įrašus, grįžtam į Hamadan'o prie persų daktaro- filosofo Avicenna mauzoliejaus bokšto, kuris kyla virš jo kapo nuo 980 m. Mauzoliejus, nors tikstančio metų senumo, bet gerai išsilaikęs. Kitame to parko šone, kur yra mauzoliejus, ant- rame skvere stovi akmeninis liūtas iš V š. pr. Kristų. Faktiškai buvo trys tokie liūtai, stovė- ję prieš karaliaus rūmus, bet li- kęs tik tas vienas, dabar pasta- tytas parko skvere. Gerokai lai- ko palieistas ir nelabai dabar pa- našus į liūtą. Nepertoliese ir ka- pas-mauzoliejus Esther – žydės karaliaus Xerxes I žmonos.

Iš Hamadan'o išvažiuojame vingiuodami per slėnio lygumą o po to kalnų vingiais aukštyn, nes čia kalnai iki 3500 metrų aukščio. Persiritę į kitą pusę kalnų pasiekiam didelių kėl- mą ir po to kito kalno šone vėl matėme įrašus iš senų laikų kito karaliaus, kurio vardo neįsidė- mėjau. Pietus turime "Kara- bash" restorane; vietoj duonos – blynai, jogurtas ir ryžiai su pa- dažu.

Tęsim istorinį žvalgymą, nes vykstam prie kito kalno, ku- rio šonuose iškaltos karalių fi- gūros iš III-VII š. labai gerai iš- silaikiusios iki šiol. Figūros iš- skaitos atskirose vietose, bet ne- toli viena kitos kalno akmenyje. Pagrindinė – su trim karaliais ir raiteliu su alebarda įrengta at- skiroje nišoje kaip kokioje kop- lyčioje. Nišos šonuose iškaltos mažesnės figūros iš to pat laiko- tarpio. Ta kalno vietovė irgi pa- versta parku su geru privažiavi- mu. Čia išlipę iš autobuso vaikš- to ir užvertę galvas žvelgiam į karalių figūras, aukštai iškaltas kalno akmenyje.

Iranietės mergaitės, kurios domėjosi mūsų grupe Mahon Parke

Į kitą miestą

Važiuojant ant kelio dažnai būna policijos užtvaros, kur vi- sus automobilius sustabdo ir tikrina dokumentus. Vienoje vietoje policija įlipi į mūsų au- tobusą ir su sąrašu rankoje pe- rėjo per visus, tikrindama kiek keleivių vyko. Prieš tokias už- tvaras mūsų vadovai perspėda- vo moteris, kad užsidėtų galvos gaubtuvus, nes kai kurios, nepa- kęsdamos tų gaubtuvų, nusiim- davo ir laisvai važiuodavo.

Popietėje tarpais lynojo ir važiuojant per kalnus oras gero- kai atšalo. Pasiekus Sanandaj miestą, saulei nusileidus, pasi- darė visai šalta. Iki šiol, kur va- žiavome, keliai labai geri, asfal- tuoti. Miestuose ir kaimuose daug medžių. Žmonės draugiški ir nelabai kreipia dėmesį į už- sieniečius. Nėra elgetų, ir vaikai nesekioja prašydami pinigų ar dovanų. Į gatvėse nėra įkyrių prekybininkų, siūlančių savo prekes. Šiandien padarėm 350 km ir apsisistojom Sanandaj "Tourist Inn" viešbutyje.

Vadovas Said sakė, kad Sa- nandaj mieste, turinčiam 300, 000 gyventojų, šis viešbutis yra geriausias. Viešbutis trijų aukš- tų, bet nėra keltuvo. Kambarys be radijo ir televizoriaus. Tuale- tas – skylė grindyse ir nėra tua- letinio popieriaus. Patarnauto- jai turėjo vargo kai kurių dide- lius ir sunkius lagaminus nešti į trečią aukštą.

Kurdistano kalnuose

Sanandaj mieste iš ryto pa- kilus dangaus apsiniaukęs. Visur šlapia žolė ir kelias žvilga van- deniu. Važiuojam per kalnus vis vingiuodami. Kelias veda aukš- tyn ir vieną kalnų grandinę pa- siekius ir nusileidus į slėnį prieš akis vėl kita grandinė, kuria ko- piam aukštyn. Kurdistano rajo- nas yra labai kalnuotas, ir aukš- čiausios viršūnės stiebiasi į dangų.

Kalnų slėniuose išsidrįbs žemės plotai jau žaliuoja. O ki- tur tik akmenynai. Ant kalnų viršaus ir šešėlio pusėje sniegas dar nenutirpęs. Mūsų autobusus turi tris šoferius, kurie pasikei- dami vairuoja, ir du vadovus, kurie pasakoja apie kraštą.

Apie 11 v. viename mieste sustojam. Vadovai eina prie mokyklų ar viešbučių prašyti, kad leistų grupei pasinaudoti tualetais, bet čia niekur negau- na vietos. Tada nuvažiuojam prie policijos pastato, kur leido pasinaudoti, bet visa bėda, kad kambariukas mažas ir išsitiesę moterų eilė, vyrams net neėjus. Išėjo vienas iš policijos tarnau- tojų ir pasiūlė eiti į eilę, pamo- jo vadovams, kad mus vestų at- gal į autobusą ir policijos au- tomobiliu vedami su blykčiojan- čiom šviesom važiuojam į kitą miesto dalį. Sustojam prie mu- zulmonų mečetės, kur buvom įleisti į to pastato tualetus (sky- lė grindyse, bet švariai užlaiko- mi ir daug vietos).

ma, nepaima, nes laukiančių stovi didelis būrys.

Sustojam prie mongolų mauzoliejaus. Aukštas pastatas iš plytų, be jokių papuošimų su- mūrytas. Viduje tuščia, nes kū- nai yra palaidoti žemai po grin- dimais. Tai XIV š. palikimas. Prie mauzoliejaus – mongolų kapinės, kur vienodos baltos plokštės ženklinia kapo vietas. Kai kurie seni kapai jau apirę, plokštės aptrupėjusios.

Dar kitoje Maragah mies- to vietoje stabtelim prie dviejų mauzoliejų, stovinčių visai šalia vienas kito. Abu sumūryti iš ply- tų, tik skirtingų raštų išraižyti. O dar vienas mauzoliejus stovi už kelių žingsnių išspraudęs tarp gyvenamų namų. Šie mau- zoliejai-bokštai vadinasi "Sek- juk Towers".

Apžiūrėję tuos keturis mau- zoliejus išvažiuojam iš Mara- ghah į Tabriz miestą, esantį už 126 km. Išvažiavus iš miesto ap- link platus, lygūs laukai, kur au- ginami visokie pasėliai ir daug sodų. Toje lygumoje nedaug kalnų, o po laukus išvedžioti drėkinimui vandens grioveliai. Laukai žaliuoja, o sodai pasken- dę žieduose. Žmonės trūšia lau- kuose.

Greit pasiekiam Tabriz miestą ir 12 v. jau esame viešbu- tyje "Tabriz International". Gaunu kambarį ketvirtam aukš- te su televizoriumi ir normaliu tualetu. Tabriz miestas turi per milijoną gyventojų. Antikniais laikais buvo Armėnijos sostinė, įsteigta III š. pr. Kristų. Ir da- bar čia gyvena Irane didžiausia grupė turkų, nes netoli Turkijos siena.

Žmonės kalno olose

Po pietų – išvyka į kalnų kaimelį Vordoba. Vadovas Ali sakė, kad bus apie 26 km kelio, bet kai išvažiuojam tai turbūt 50 km susidarė, nes visą valandą užtruko, kol per lygumas pasie- kėm kalnų grandinę ir tą kaimą. Privažiavom prie stataus kalno, kurio šone įsikūrę gyventojai kalno olose. Turi įsidėję langus ir duris. Ten pat apačioje iškal- tose akmenis nišose patalpinti asiliukai. Aplink kapstosi vištos ir gaidžiai. Pastarieji gieda, asi- las, tempiamas aukštyn į kalną bliauna.

Aspinta didelis būrys vai- kų, bet kai bandom fotografuoti, ypač mergaitės, suka veidus į šoną. Vaikai gan švariai aprengti, sveiki, labai judrūs. Mes tarp vaikų vaikščiojam, o viena pa- žėjęs mergaitė labai piktai va- rinėja kitas mergaites, kad jos nebūtų fotografuojamos ir pik- tui šūkaudama mosikuoja turi- ma rankoje vytele. Taip įinai il- gai siaučia, gainiodama kitas mergaites, kol vienas iš kaimo gyventojų jas nuveja į akmeni- nio namo vidų. Kinitis dakta- ras tuojau įsirašo į vaikų būrį fotografuoti, tad šūkaudami stoja į eilę su daktaru viduryje, bet mergaitės nėra.

Visas kalno šonas nusagsty- tas ta gyvenvietė. Čia gyvena apie 200-300 žmonių. Verčiasi žemdirbyste, o žemės ploteliai nedideli toliau kalnuose. Kalno stačios pašlaitės, terasomis iš- dirbtos, kyla aukštyn. Vadovas Ali sakė, kad valdžia jiems buvo pasiūliusi kitoje vietoje ne ka- lnuose gyvenvietę, bet jie atsisai- kė, norėdami likti kalno pašlai- tėje įrengtose vietose ir toliau gyventi. Mums neteko vidaus

įrengimo pamatyti, nes neleido įeiti.

Tabriz mieste

Tabriz turinčią buvo apie 10°C, o iš ryto visai šalta, nors dangus mėlynas ir saulėta buvo. Tabriz yra 1366 m aukš- čiau jūros lygio. Mieste daug medžių, krūmų, paminklų ir fontanų.

Įdomus Tabriz archeologi- nis muziejus. Jame didelis me- talinių pinigų rinkinys iš trijų Irano laikotarpių. Taipgi asme- niniai šampai, kuriuos uždėda- vo ant gipso plokštelių tranzak- cijoms. Padidintos nuotraukos labai aiškiai parodo įvairius skirtingus ženklus. Tie ženklai buvo naudojami ne ant popie- riaus užspausti, bet ant molio ar gipso plokštelių.

Aplankome Mėlynąją me- četę pastatytą XV š., kuri yra jau smarkiai laiko paliesta. Vi- duje milžiniško dydžio apvalus stogo kupolas, laikomas didžiū- lių kolonų. Dar vis matyti mėly- nos mozaikos viduje ir iš lauko, bet daug nutrupėjusių, nuby- rėjusių.

(Bus daugiau)

Maragah miesto mauzoliejus iš IV šimtmečio

Tuo metu, kai Europos sąjungos vadovai verčia Lietuvą anksčiau ar vėliau uždaryti Ignalinos jėgainę, Maryland'o universiteto profesorius dr. Kazys Almenas pareiškė savo įsitikinimą, kad "Ignalina nesprogs". Reikšdamas bendrą savo paties ir kitų kraštų mokslininkų išvadą, šis branduolinės inžinerijos specialistas tuo norėjo pasakyti, kad toje jėgainėje visokių problemų ir nelaimingų atsitikimų gali būti. Tačiau didelių ir sėkmingų pastangų dėka riboti nelaimių pasekmės, branduolinės energijos specialistai mano, kad Cernobylio pobūdžio katastrofa Ignalinos neįsistatys. Dr. Almeno nuomone, kurią jis grindė rugsėjo 9-12 Pasaulio lietuvių centre vykusiame "Santaros Šviesos" suvažiavime, ne galimos nelaimės grėsmė, o politiniai ir ūkiniai kitų kraštų išsiskaidavimai slėpi už Europos sąjungos pastangų tą jėgainę likviduoti.

Dramatiškas tame suvažiavime buvo ir dr. Zenono Rekašiaus svarstymas klausimo, kodėl Lietuva 1941 metais neteko III-ojo Reicho satelitu. Apibūdinęs politines to momento aplinkybes, jis reikalavo atsakymų į tokius klausimus: kas davė lietuvių aktyvistų frontui (LAF) teisę vadovauti tautai ar kalbėti jos vardu? Kas parašė tuos prancolinius tekstus? Kas atsakingas už įžiebimą tokios baisios neapykantos prieš mūsų pačių piliečius žydus?

Sekė kitų labai svarbių dalykų svarstymas – Lietuvos spauda, santvarka ir sveikata. Aptardamas laisvos spaudos pobūdį ir vertę, Ohio universiteto profesorius dr. Algis Mickūnas siūlė siekti tokių brangintinių (nors sunkiai įgyvendinamų) savybių, kaip vieša erdvė, politinė pedagogika, autonomiškas žmogus ir spaudos dalykiškumas. Po to prezidento V. Adamkaus patarėjas dr. Julius Šmulskštys ėmė gvildinti pačią Lietuvos prezidentūrą teorijoje ir praktikoje. Nors Lietuva, jo supratimu, yra nuosaiki prezidentinė demokratija, jos politinė santvarka vis dėlto turi gana daug sudėtingumo ir net dviprasmiškumo. Atsižvelgdamas į visa tai, jis pavaizdžiai parodė, kaip dabartinis prezidentas stengiasi tuos konstitucinius keblumus įveikti ir kiek daug jau yra pasiekta tarpusavio tarimosi būdu.

Kardiologas Algimantas Kirkutis kalbėjo apie Lietuvos naują sveikatos priežiūros paslaugų orientaciją, kuri remiasi sveiko gyvenimo būdo puoselėjimu.

Rengėjai skyrė daug laiko literatūros, mokslų ir kitokio

Ta pati

Tėvynė ta pati. Ji – Lietuva, Pilėnų Margirio dvasia gva, Švintuoja Žalgirio kardai – Tai mūs istorija kadais.

Tėvynė ta pati. Ji – Lietuva. Rugių plaukais jos papuošta galva. Su dirvonuojančiais laukais, Nusėta kryžiais ir kapa.

Ji – Lietuva. Tėvynė ta pati, Tik žmonės jau ne tie – visai kiti. Karų kaita? Ne vien tik tai. Ar blogio dilgėlės laukais.

Tėvynė ta pati. Šventa. Sava. Širdžių krauju prašėm: "Lie-tu-va". Kas iš kritinių dilgėlių išraus, Kas vėl priartins žmogų prie žmogaus?

Netekties gijos

Nuauzdžia dangų ūkanotos gijos, nuauzdžia širdį netekties šešėliai. Matyt, taip reikia, kad žmogus suprastų – gyvenimas trapias, kaip pienės pūkas. Nuskrido atsispyręs į žolynus, ir niekas nebežino jo likimo: ar nauja pienė pražydės po metų, ar žus suslapięs griovio vandeniu...

Ir mes per nežinių keliaujam, kasdien likimo audeklą vėlėjam, vis naują, vis margesnę, kol nysse suvertos gijos lemtes stakles sustabdo.

Janina Marcinkevičienė, 1999 m., Šakiai

studijinio pobūdžio nagrinėjimams. Iš tiesų, Horstui Žibui suvažiavimą pradėjus, viskas ir prasidėjo kelių tiriamųjų darbų pristatymu. Įsigilinus į Vincą Kudirką, Jurgitą Baltrušaitį, kad šandienos lietuvių turėtų siekti to, ko Kudirka siekė anais laikais – laisvės, tėvynės meilės ir doros idealų.

Jurgita Saltanavičiūtė, studijuojanti Amerikos indėnus, pastebėjo tų žmonių baimę, kad pašaliečiai istorikai jų gyvenimo nesupras. Galvojama (kaip karais galvoja ir lietuviai), kad tik vietiniai mokslininkai gali deramai suvokti savąją buitį.

Dr. Daiva Markelytė svastė ankstyvųjų lietuvių ateivių raštingumo lygį, vaizdžiai papasakojo apie darbo situaciją, kurios darė vienokią ar kitokią įtaką raštingumo laipsniui. Artūras Tereškinas, turėdamas omeny Lietuvoj prasikišantį kokią nors spaudos cenzūrėlės ilgesį, nagrinėjo mūsų kultūroje matomas intymias ir viešas sferas bei jų abipusis skverbtis.

Prof. Stasys Goštautas klausytojus prisišnekino į tikrus literatūrines giminystės tolius – ispanų tautinį klasiką Cervantes ir Lietuvą. Jis stengėsi nustatyti kūrybinius to rašytojo ryšius, jo įsivaizduojamos tikrovės šaltinius, ir jo veikaluose pastebimas įtakas.

Suvažiavimo darbuose dalyvavo būs Lietuvos studentų, norinčių Amerikoje gauti magistrą ar daktaro laipsnį: Jurgita Baltrušaitytė, Žydrūnas Drungilas, Kęstutis Šatkauskas, Vygasdas Šiurkus, Aušra Veličkaitė ir Dalia Cizikaitė. Dr. Ilonos Maziliauskienės pravesto pašnekesio būdu jie lygino darbą ir mokymosi sąlygas Amerikoje su panašiomis galimybėmis Lietuvoje. Kai kam atrodė, kad amerikiečiai yra daugiau dirbantys negu europiečiai. Nors pagarba darbiui Lietuvoje išaugo ("darbas žmogų puošia", "ji nuveda į netikėtą šalį"), sveika pusiausvyra tarp mokslo ir darbo tenai dar išliko.

Popietinių suvažiavimo programų dalimi buvo du rašytojai – Irene (Mačiulaitė) Guilford iš Kanados ir Markas Zingeris iš Lietuvos. Su pirmąja publika supažindino dr. Violeta Kelerienė, o su antruoju pokalbį vedė dr. Rimvydas Šilbajoris. Šie, du rašytojai, prisijungus Eglei Juodvalkei ir Artūriui Tereškiniui, savo kūrinius pasirodė ir literatūros vakare, kur dr. Šilba-

joris dar pristatė ir Aldonos Veščūnaitės *Medžių ryto laisvę*. Pianistai Sonata ir Rokas Zubovai atliko muzikos vakaro programą, o atskira programos dalimi suvažiavimas prisiminė savo mirusius narius bei artimuosius: Algį Grigaitį, Donatą Šatą, Juozą Bačiūną, Aleksandrą Štromą ir Juozą Pivoriūną.

Paskutinę suvažiavimo valandą rengėjai skyrė "Šviesos" sambūriui prisiminti. Dr. Jonas Valaitis, jo steigėjas, grįžo prie to pokario laikų sąjūdžio, jo programinių tekstų, įžymiųjų asmenybių, skyrių skaičiaus ir tada leisto kultūros žurnalo. "Santara" ir "Šviesa" su laiku susitelkė jas sujungusio federacijon.

Verta paminėti ir kai kurie suvažiavimo priešačiai. Gintautas ir Lakštūnė Vėžiai padarė pranešimą apie AM ir M knygų fondą. Marija Paškevičienė davė pradžią pokalbiui apie *Meimėnų* žurnalą. Ilona Maziliauskienė išklė Vytuto Kavolio premijų kriterijaus klausimą. Raimundas Mieželis, pagrindinis prezidento V. Adamkaus patarėjas, dalyvavo pokalbyje, kurį "Amerikos balsas" perdavė Lietuvai. Pagaliau sudaryta komisija kitam suvažiavimui rengti: Violeta Kelerienė, Daiva Markelytė, Marija Paškevičienė, Leonas Sabaliūnas, Vytautas Vepštas, Lakštūnė Vėžienė ir Horstas Žibas. Šiam būriui pirmininkaus Algis Mickūnas.

Baigiant, reikia pridurti, kad ypatingas šio suvažiavimo domesys buvo nukreiptas į Lietuvą. Tai nieko nauja, nieko bloga. Tačiau nerimą kelia išeiškosios buities svarstymų – būtent, jos kintančios savasties aiškinimosi, dvilypės ištikimybės reikalavimų, išeiškosios jaunomenės mobilizacijos, ir jėgų telkties savitai ateičiai patikrinti – sylstelėjimas samonės pašonėn. Galbūt todėl tokios įdomios ir svarbios pasidaro kūrybinės pastangos tokių žmonių, kaip Irene Guilford, Daiva Markelytė ir daugelis kitų. Ypačiai svarbu tai, kad čia jau samoningai ryžtamasi savyje talpinti ir derinti tai, kas gauta iš primigimties ir kas gauta iš aplinkos. Tais ir panašiais darbais – literatūroje, menuose, politikoje ir kasdieniniame gyvenime – stengiamasi suvokti savo besivystančios dvilypės ištikimybės pobūdį, privalumus, dilemas, o gal net ir tragizmą. Kūrybos ir veiklos vyksmas darosi autentiškas.

JAV LB Kultūros tarybos mėgėjų teatro "Žaltvykslė" aktoriai. Sėdi: režisierė Audrė Budrytė, Arūnas Žentikas, Lietuvos kultūros viceministrė Ina Marčiulionytė, už jos stovi Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė

Atsiųsta paminėti

Kęstutis Trimakas, PRIIMTI JĘŽŲ KRISTŲ IR GYVENTI SU JUO. Pagal Jono Pauliaus enciklikas. Leidykla "XXI amžius" (Gimnazijos g. 7, Kaunas 3000). Kaunas, 1998 m., 64 psl.

"DRAUGAS" 90. Sukaktuvinis čekigaiškos dienraščio leidinys. Viršelyje – pirmas puslapis laikraščio, išleisto 1909 m. liepos 12 d. Wilkes Barre, PA. Daug sveikinimų ir istorinių nuotraukų.

ŽEMAIČIŲ VYSKUPIJOS VIZITACIJA (1579). Tekstą parengė, iš lotynų k. vertė ir rodykles sudarė Liudas Jovaiša. Įvadą ir paaiškinimus parašė Juozas Tumelis ir Liudas Jovaiša. Leidinys dėdukuotas a.a. kun. profesoriui Pauliui Rabikauskui, SJ. Tai I tomas serijos "Fontes ecclesiastici historiae Lithuaniae". Leidykla "Aidai" (Universiteto g. 4, Vilnius 2001). Vilnius, 1998 m., 370 psl.

SALEZIEČIŲ ŽINIOS, 1999 m. 2 (96) nr. Išleina kas trys mėnesiai. Vyr. redaktorius – kun. Pranas Gavėnas, atsakingoji redaktorė – Marija Katilaitė. Adresas: "Saleziečių žinios", Jurgiškių 4, Alytus 4580, Lithuania. Tiražas – 6000 egz.

JOURNAL OF BALTIC STUDIES, volume XXX/3, Fall 1999. Editor – Thomas Salumets, University of British Columbia, Vancouver, Business and subscriptions: AABS Business Office, 3465 East Burnside Street, Portland, OR 97214-2050, USA.

MITTELUNGEN AUS BALTI-SCHEM LEBEN, nr. 3 (187), 1999 m. rugsėjis. Baltiečių draugijos Vokietijoje leidinys vokiečių kalba, 32 psl. Redaguoja dr. Olfred Aule, Titulstrasse 9/VI, 81925, München, Germany, tel. 089/980542.

Dr. Petras Kisieličius pasiūlytą gerą progą išsikalbėti

Po koncerto Kennebunkporte, JAV, š.m. rugpjūčio 20 d. Iš kairės: pianistas dr. Saulius Cibas, sol. Angelė Kaušaitė, sol. Gina Čapkauskienė, pianistas William Smith

Kultūra - tautinė, ne pilietinė

Iš pokalbio su Lietuvos kultūros viceministrė Ina Marčiulionyte, besilankančia Čikagoje

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Seklyčioje, vyr. lietuvių centre Čikagoje, 1999.IX.21 JAV LB Kultūros tarybos pirm. Marijos Remienės pakviesti žiniasklaidos atstovai susitiko su Lietuvos Kultūros viceministrė Ina Marčiulionyte.

Papietavus viceministrė buvo pateikiama pluoštas klausimų. M. Remienė klausė, ar Kultūros ministerija turi planų išiešvijos kultūrai remti. Viceministrė sakė esanti šiose pareigose tik 3 mėnesiai. Esą Lietuva turi žinoti, ko išiešviai reikia, kaip galima jai padėti ir įtraukti į valstybines programas, kaip jas koordinuoti ir kt. Pvz. kaip Kudirkos, Daukšos, Čiurlionio sukaikių mėnėjimai. Ji klausė, ko mums reikėtų iš Lietuvos. Sakė, kad gali padėti informacija, leidiniai. Būtų gera, kad svarbesni kultūriniai reiginiai pasiektų ir amerikiečius.

Danutė Bindokienė sakė, kad mums labiausiai trūksta dailiojo žodžio, literatūros vakarų. O dėl išiešvijos i amerikiečių visuomenę D. Bindokienė siūlė Lietuvai suruošti ką nors panašaus į tai, ką lenkai buvo suruošę šią vasarą meno institute Čikagoje – parodą apie lenkų kultūros turtus.

Arvydas Rencas siūlė teikti trumpas išiešvijos kultūrinės veiklos programas televizijos "Panoramai" Lietuvoje, kad Lietuvos žmonės galėtų geriau susipažinti su išiešvijos veikla.

Bronius Juodelis klausė, kodėl Lietuvos laikraščiuose nėra skyrių jaunimui, jaunimo organizacijoms?

I tai vicemin. I. Marčiulionytė atsakė: apie mokyklų rašo "Dialogas", o periodinė didžioji spauda yra privati, ir ji deda iš savo laikraščius tai, ką nori. Apie kultūros įvykius rašo kultūriniai leidiniai, bet jie negauna pakankamai finansinės paramos iš valdžios, ir tai sudaro sunkumų jų tolimesnei leidybai.

Daug svarių klausimų apie Lietuvos ir išiešvijos kultūrinį bendradarbiavimą klausė Bronius Nainys. Štai keletas jų: Ar Kultūros ministerija savo darbų apimtyje turi užsienio lietuvių kultūrinio gyvenimo sampratą? Kaip ji supranta mūsų kultūrinę veiklą ir įžiūri joje tam tikrą kelią, kryptį? Jis pabrėžė, kad mūsų kultūrinė veikla turėjo ir turi tam tikrą kelią, tikslą. Per jį buvo vykdomi tam tikri išiešvijos uždaviniai. Toliau jis klausė, ar Kultūros ministerija siekia turėti koki nors poveikį į mūsų veiklą? Mes siekiame išlaikyti tautos dalį. Ar Jūs jaučiat tą mūsų tikslą? Kaip galėtumėt padėti mums to tikslo siekti kultūriniais ryšiais?

Viceministrė atsakė, kad Kultūros ministerija nėra priėmusi valstybinės kultūros politikos. Ministerija yra pasižadėjusi parengti valstybinius kultūros politikos nuostatus ir santykius su išiešvija. Organizuoto giesnio ryšio nėra buvę. Tai nėra nei apmastyta, nei aptarta.

Br. Nainys dar klausė, ar kuriant tą planą bus atsižvelgta ir į išiešvijos nuomonę? Viceministrė kvietė rašyti jai ir pareikšti išiešvijos pageidavimus, kad į juos būtų atsižvelgta formuojant valstybinės kultūros politikos nuostatus.

Dr. Petras Kisieličius pasiūlytą gerą progą išsikalbėti

rūpimais klausimais, nes iki šiol tokių pokalbių neturėtą. Jis pabrėžė, kad išiešvija nori išieškoti savo nuomonę: jos kultūrinė politika buvo tautinė, o ne pilietinė. Kultūra kiekvienam kraštui yra tautinė, ir tai yra labai svarbu!

Aldona Šmulskštienė klausė apie kultūros atstovus-kuriuose kraštuose jie veikia. Viceministrė atsakė: Kultūros atstovai yra Prancūzijoje, Belgijoje, Švedijoje, Rusijoje. Buvo ir JAV, bet jau atšaukta.

Kiti klausimai lietuvių Grūto mišką. Br. Nainys klausė, ar viceministrės vadovaujama komisija jau padarė išvadą ir pranešė paaikškinimo apie esamą padėtį.

Viceministrė sakė, ji buvo paskirta premjero R. Pakso vadovauti šiai komisijai. Kultūros ministerija (vadovaujama min. Šaltenio) buvo paskelbusi konkursą dėl Kultūros parko. V. Malinauskas šį konkursą laimėjo. Pagal Teisingumo ministerijos išvadas, viskas buvo padaryta teisėtai ir ką V. Malinauskas daro yra teisėta, nes parką tvarko pagal įstatymus. Jos vadovaujama komisija pateko į šią situaciją. Ką tokioje situacijoje galima padaryti? Kaip išdėstyti skulptūras, kad jos būtų mūsų ir istorijos parodymas? Dabar tos skulptūros stovi miške išdėstytos po vieną. Yra medinis takelis, kuriuo einant jas galima pamatyti. Genocido centras yra parengęs skulptūrų išdėstymo planą. Siūloma išdėstyti skulptūras ratas, pvz. stalinizmo ratas, sovietinis, mirties ir t.t. Būtų 6 ar 7 tokie ratai, aptverti spygliuotom vielm su sargybos bokšteliais. Prie skulptūrų būtų lentelės, paaikšinančios kas jie buvo. Šalia turėtų būti ir muziejus, kur būtų plačiau išdėstomas šis skaudus istorinis laikotarpis. Bus ir vedėjai, kurie turės paruoštus tekstus ir pagal juos aiškinti turistams. Genocido Centro paruoštame plane yra surašytos griežtos nuostatos. Viceministrės vadovaujama komisija turi jas peržiūrėti ir pateikti pasiūlymus, kurie bus išspausdinti laikraščiuose, kad žmonės galėtų su jais susipažinti ir juos svarstyti.

Br. Nainys pabrėžė, kad skulptūrų parkas įžeidė partizanų, tremtinių ir kitus žmones. Jis jiems nepriimtinas. Ar Lietuva negalėtų į tuos žmones atsižvelgti? Pvz. nestiegti parko, o palikti skulptūras Genocido muziejui. Buvo atsakyta, kad Genocido muziejuje yra per mažai vietos tokiai parodai.

Vertingos literatūros Lietuvos seimui dovanoja Vokietijos parlamentas (Bundestag). Pirmoji siunta Lietuvą pasiekė 1994 m. Šiemet, rugsėjo 1 d., kaip praneša ELTA, vokiečiai lietuviams perdavė daugiau kaip 100 pavadinimų enciklopedijų, žinytų, žodynų bei teisinių monografijų.

Prof. Zigmąs Zinkevičius, žymusis Lietuvos akademikas lituanistas parašė knygą "Prie lituanistikos židinio", kurią šią vasarą išleido Mokslo ir enciklopedijų leidykla. Knyga priskirtina atsiminimų literatūrai. Apžvelgiamas septynių dešimtmečių autobiografinis laikotarpis nuo Juodausių vienkio Ukmergės rajone iki Lietuvos švietimo ministerio veiklos. Kaip Ant. Balaišis "Lietuvos aide" (1999.IX.3) pastebi, Z. Zinkevičius iš nepriklausomos Lietuvos gimnazijos išsinešė tautinę pasaulėžiūrą, krikščioniškos moralės principus, kurių laikėsi visą gyvenimą. Knyga esanti svarbi mokslo ir švietimo istorijai jau vien dėl to, kad kai kurie sovietmečio istorikai naudojosi klastotais ir melagingais, režimui pataikaujančiais šaltiniais. Z. Zinkevičius jautė pareigą aprašyti viską kaip iš tikrųjų buvo, kad istorija liktų neiškraipyta. Prisimenami universiteto partiniai veikėjai, niekinę ir smukdę nepriklausomos Lietuvos pasiekimus ir kėlę sovietiškuosius.

Lietuvių ir rusų kultūros, meno ir literatūros darbuotojams bendradarbiauti labai padeda Maskvoje esantys poeto Jurgio Baltrušaičio rūmai ir kaimynystėje įsikūręs Kultūros centras – Marinos Cvetajevės namai-muziejus. Pastarasis š.m. rugpjūčio 26 d. J. Baltrušaičio rūmuose veikiančios parodos lankytojus ir Lietuvos ambasados tarnautojus pakvietė į koncertą, kuriame J. Brahmsio ir Fr. Schuberto kūrinius atliko Toronte gyvenanti smuikininkė Audronė Šarpytė ir maskvietis pianistas Aleksiejus Onikovas, Italijoje vykusio tarptautinio muzikos festivalio laureatas. Po koncerto muziejaus įsteigėja ir ilgametė jo vadovė N. Katajeva-Lytina savo kalboje priminė poeto J. Baltrušaičio žmoniškumą, kai jis pirmąsias revoliucijos metais gelbėdamas M. Cvetajevą išdavė jai vizą į Prancūziją. Šitaip poetas diplomatas išgelbėjęs ne vieną žmogų. K. Juodainio straipsnis iš Maskvos, pavadintą "Kur viešpatuoja J. Baltrušaičio dvasia", išspausdino "Dienovidis" (1999.IX.10-16).

Fotomenininkas Stasys Žvirgždas, 1997 m. laimėjęs Meno kūrėjų draugijos premiją, 1999 m. vyriausybės meno premiją, fotografijos meno klausimais vertėjas iš lenkų ir rusų kalbų, išleido pasakojimų knygą apie žymiuosius Lietuvos fotomenininkus "Susipynusios vieno medžio šakos". Kaip "Dienovidyje" (1999.IX.10-16) rašoma, leidyje apibūdinama trisdešimtys fotomenininkų nuo XIX šimt. antrosios pusės iki šių dienų kūryba. Knyga galima įsigyti Fotomenininkų sąjungoje ir Fotografijos galerijoje Vilniuje.

Lietuvos menininkų rūmai š.m. rugsėjo 6 d. pradėjo savo veiklos 24-tąją sezoną, įgyvendindami projektą kartu su Čekijos ambasada. Čekų operos vakaras buvo skirtas B. Smetanos ir A. Dvožako kūrybai. Apie čekų ir lietuvių muzikus pasakojo prof. J. Aleksa. Pasigesta čekų kompozitorių instrumentinės muzikos. Sezonas jau ketvirtą kartą pradėtas senoje Vilniaus rotušėje, kur pračius pavasarį įsikūrė nauja įstaiga "Vilniaus rotušė".

Žurnalistas E. Sulaitis iš Čikagos apžiūri visoje Lietuvoje pagarsėjusią Orvidų sodybą

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Metinis žurnalas "Archivum Lithuanicum", skirtas kalbininkams, leidžiamas Lietuvių kalbos instituto, Vilniaus, Klaipėdos, Šiaulių ir Vytauto Didžiojo universitetų, buvo pristatytas š.m. rugpjūčio 12 d. Vilniaus paveikslų galerijoje. Tą pirmąjį tomą patėngė tarptautinė redaktorių kolegija. Kaip "Dienovidyje" (1999.VIII.20-26) rašoma, leidinio vyr. redaktorius G. Subačius paaikškino, kad žurnalo leidybos tikslas – leisti "šiauros tematikos (tradicinės filologijos) žurnalą, suburiančią įvairių lituanistinių disciplinų atstovus". Pagrindinė kryptis esanti senesniųjų lietuviškų raštų studijos, tekstų analizė, kalbos istorija. Taipgi leidyje bus spausdinamos lietuvių kalbos ir literatūros knygų recenzijos bei apžvalgos.

Veiverliuose, buvusios garsiosios mokytojų seminarijos rūmuose, šiuo metu veikia solisto Antano Kučingio vardu pavadinta meno mokykla, įsteigta ir vadovaujama J. Derbučio. Šiemet mokykla mini savo veiklos dešimtmetį. Mokiniai mokosi fortepijono, akordeono, liaudies instrumentų ir taikomosios dailės, daugiausia keramikos. Kaip "Valstiečių laikraštis" (1999.VIII.17) prisimena, šiuose rūmuose – mokytojų seminarijoje – mokėsi daug žymių veikėjų: aktorius P. Kubertavičius, dail. Ant. Žmuidzinavičius, rašytojas K. Sakalauskas, prel. M. Krupavičius, tautosakos rinkėjas P. Bendorius ir kt.

Valstybinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje Vilniuje š.m. rugsėjo 15 d. atidaryta PLB veiklą vaizduojanti paroda, kurioje išstatyta informaciniai leidiniai, žinytai, savadai, periodinė spauda, istoriniai dokumentai. Paroda veiks iki spalio 10 d. Kaip ELTA pastebi, renginys susijęs su Lietuvių chartos 50-mečio paminėjimu.

Lietuvos istorinių vėliavų paroda, Vilniaus paveikslų galerijoje pradėjusi veikti š.m. liepos 5 d., susilaukusi daug lankytojų ir du kartus pratęsta, rugsėjo 15 d. pasibaigė kultūros vakaru, kuriame kalbėjo vėliavų gamintojų iniciatoriai kun. A. Saulaitis, SJ, švietimo ir mokslo viceministrė V. Vėbraitė, Istorijos instituto direktorius E. Rimša, vėliavas pasiuvusi dailininkė iš Detroito R. Petruilienė. Programai vadovavo Dailės muziejaus direktorius R. Budrys, dainavo sol. Vyt. Juozapaitis, akompanavo N. Ralytė. ELTA primena, kad vėliavos buvo atgabentos iš Lemontė, IL, veikiančio Lietuvių skautų s-gos archyvo.

Septynios naujos bendrojo lavinimo mokyklos atidarytos Lietuvoje š.m. rugsėjo 1 d. ELTA mini Pasvalio, Šalčininkų ir Vilniaus rajonus. Taipgi mokslo metus pradėjo 366 naujos dešimtosios klasės. Valstybinėse ir nevalstybinėse Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose mokosi apie 580000 moksleivių. Į pirmąją klasę priimta 55000 vaikų. "Šviesos" leidykla yra numaciusi šiemet išleisti apie 70 naujų vadovėlių bendrojo lavinimo mokykloms.

"Istoriniai parkai ir sodai" – tai Europos paveldo renginys š.m. rugsėjo 10 d. surengtas Kretingoje to miesto muziejus, dvaro parko bičiulių bei kitų iniciatyva. Kaip ELTA rašo, renginio svečiai susipažino su Kretingos grafu Tiškevičių dvaro muziejumi ir jo istorine aplinka. Rūmų Baltojoje salėje vyko konferencija, moksleiviai dalyvavo gėlių bei piešinių parodoje. Po diskusijų ir kamerinės muzikos koncerto renginys baigtas poezijos valanda. Šnk.

Žurnalistas E. Sulaitis iš Čikagos apžiūri visoje Lietuvoje pagarsėjusią Orvidų sodybą

Nuotr. V. Kapočiaus

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniai nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniai nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniai nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.15%	Asmeninės paskolas nuo 7.75%
180-364 d. term. ind. 3.65%	
1 metų term. indėlius 4.15%	Sutarties paskolas nuo 7.75%
2 metų term. indėlius 4.60%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu 6.80%
3 metų term. indėlius 4.85%	1 metų 6.80%
4 metų term. indėlius 4.90%	2 metų 7.20%
5 metų term. indėlius 5.15%	3 metų 7.40%
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.25%	4 metų 7.45%
1 metų GIC-met. palūk. 4.50%	5 metų 7.55%
2 metų GIC-met. palūk. 4.85%	
3 metų GIC-met. palūk. 5.10%	Su keičiamu nuosimčiu 1, 2, 3 metų 5.95%
4 metų GIC-met. palūk. 5.15%	
5 metų GIC-met. palūk. 5.40%	
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable" 3.00%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 4.50%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 4.85%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 5.10%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 5.15%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 5.40%	
Taupomąją sąskaitą iki 2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC-PLUS" kortelė**
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RUSIŠS GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUOJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(J. PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir LENKIJĄ

\$1.99 už kilogramą + \$20 už pristatymą
SKAMBINTI
905 545-8868 – Asta arba Beatas Brasai
Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigus.
Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.
Prižaduo mieliai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIŠ
– PARDAVIMU AR PIRKIMU –
sąžiningai patarnausiu.
PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI
TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker
Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

Torontiškieji žvejai – dr. Stasys Dubickas, Vytautas Dubickas ir Mike St. Pierre, skridę žvejoti Kanados šiaurės ežeruose

Torontietis Vytautas Dubickas, pagavęs Kanados šiaurės ežere didelę žuvį – lydekaitę

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)
tarnavimo srčiai gal ir išspręstą dalį problemų, bet būtų tiksliau, jei dabar jau būtų iš naujo peržiūrėta gydytojų ir ligoninių atlyginimo sistema, nustatytos kompetencijos ribos tarp gydytojų, paramedikų bei med. slaugių ir žmonės būtų atpratę dėl kiekvieno menkiausio kreipimo pas gydytoją.

Mississaugos burmistrę Hazel McCallion Vokietijos prezidentas Roman Herzog apdovanojo Ordiną už Nuopelnus ("Bundesverdienstkreuz"), kurį jai rugsėjo 30 įteikė Vokietijos generalinis konsulas dr. Wiprecht von Trescow. Ji tą ordiną pelnė puoselėdama tampsrinius ryšius tarp Kanados ir Vokietijos bei padėdama net 100 Vokietijos bendrovių įsikurti Mississaugos mieste. Apdovanojimas buvo toks netikėtumas H. McCallion, kad ji tos naujienos nestebinta neteko žado, kas – kaip ji pati prisipažino – prityrusiai politikei retai atsitinka.

Federaciniai konservatoriai, spalio pirmą savaitę susirinkę Toronte, dauguma balsų nutarė neprisiimti prie naujai steigiamos Sąjungtos pakaitos ("United Alternative") partijos bei nesijungti su Reformų partija ar sekančiuose rinkimuose statyti bendrus kandidatus į parlamentą. Partijos vadovas Joe Clark buvo patenkintas tokiu sprendimu ir savo pagrindinėje kalboje pareiškė, kad dabar nereikės daugiau diskutuoti apie "bendrą Kanados dešiniųjų politiką", ir balsuotojai "rinks konservatorius kaip pakaitą liberalams". Jaunesniųjų partijos narių tarpe šis sprendimas sukėlė nepasitenkinimą, nes jie dabar vis dar neįsivaikė, kad konservatoriai vieni patys galėtų nurungti liberalus. Ir iš tikrųjų, konservatoriai ir \$9 milijonų, ir daugelyje apygardų per paskutinius rinkimus nesugebėjo surasti tinkamų kandidatų, kad juos atstovautų.

Wayne Gretzky, laikomas geriausiu Kanados ledo ritulio žaidėju, buvo pagerbtas Edmontone (Alberta) spalio 1 dieną prieš naujo ledo ritulio sezono atidarymą. Jo vardu Edmontone buvo pavadinta gatvė, nes jis pačioje savo karjeros viršūnėje žaidė Edmontono "Oilers" rinktinėje ir padėjo jiems iškopti visą eilę čempionatų bei "Stanley" taurę. Šių metų pirmose rungtynėse "Oilers" susitikimo su Niujorko "Rangers" rinktinėje, kurioje W. Gretzky žaidė prieš išeidamas į užtarautą poilsį. Rungtynės baigėsi lygiomis, 1:1.

Sears Canada jau nupirko ir perėmė bankrotavusias "Eaton's" bendrovės 19 parduotuvių pastatus, tarp jų ir didžiulius parduotuvių kompleksus, kaip Toronto "Eaton Centre" ir Vankūverio "Pacific Centre". Vietovėse, kur "Sears" parduotuvių anksčiau nebuvo, "Eaton's" žadama perkrikštyti į "Sears", tačiau daugelyje vietovių "Eaton's" vardas bus paliktas. G.K.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 12 metų

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS
PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS NUO 1998 M. LAPKRIČIO 1 D.
KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinė pusė Queensway; prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

Sportas

"Aušros" žinios
– Sportininkų (nuo 4 iki 19 m.) registracija įvyks antradienį, spalio 12, 6.30 v.v. Prisikėlimo parapijos salėje.

– Spalio 19, antradienį, 6.30 v.v. vyks sporto "klinika" visiems sportininkams Prisikėlimo parapijos salėje. Dėl informacijos skambinti R. Jaglowitz 416 622-9919.

– "Aušros" šių metų veiklos atidarymo Mišios bus spalio 31, sekmadienį, 10.15 v.r. Prisikėlimo parapijoje. Kviečiame visus sportininkus, trenerius ir tėvelius dalyvauti.

Žinios iš Lietuvos

– Šeštadienį (10-09) Veronoje (Italija) Lietuvos garsoji dviratininkė, 23 metų Edita Pučinskaitė 114 km distanciją užbaigė pirmoji ir tapo pasaulio grupinių lenktynių čempionė. Ji teigė, kad pasiekti pergalę jai daugiausia padėjo jos treneris – sužadėtinis Roberto Rossi. Trečiają vietą laimėjo Diana Žiliūtė (pernykštė pasaulio čempionė). Lietuvaitės dviratininkės yra labai populiarios Italijoje ir pagal "Lietuvos ryto" spėliojimus Italai suka galvą kaip jas apvesti su Italais, kad kitais metais jos galėtų reprezentuoti Italiją.

– Trivis (Italija) vykstančiame pasaulio čempionate dviratininkas 27 metų Raimondas Rumšas užėmė 16-ąją vietą ir išsikovojo teisę dalyvauti 2000 metų Sidnėjūje (Australija) vyksiančių olimpinų žaidynių asmeninėse lenktynėse.

– Europos krepšinio pirmenybėse Kauno "Žalgiris" pralaimėjo Bursos "Tofas" 62:68.

– R. Koracho taurės turnyro L grupės rungtynėse Panevėžio "Sema" namuose pralaimėjo Vloclavk "Anwil" krepšininkams 67:73. J grupėje "Šiauliai" Gardine 69:45 sutriuškino "Grodna-93" (Baltarusija) komandą. F grupėje Alytaus "Alita" išvykoje 66:65 įveikė Mineralni Voda "Lokomotiv" ekipą. H grupėje Klaipėdos "Neptūnas" 74:97 pralaimėjo vietos Bursos "M7" (Švedija) klubui.

– Europos R. Saportos taurės vyrų krepšinio turnyre Vilniaus "Sakalai" Frankfurte 74:73 nugalėjo "Skyliners" komandą.

– L. Ronchetti taurės turnyre Lietuvos moterų krepšinio klubas Vilniaus "Lietuvos telekomas" namuose nugalėjo Maskvos "CSKA" 74:69, o Kauno "Laisvės" klubas išvykoje laimėjo prieš Maskvos "SKIF" 64:48.

– Kaune vykusioje tradicinėje ir didžiausioje Lietuvoje rengiamoje buriavimo regatoje "Rudens vėjas", "Laser" jachtų klasėje pirmąją vietą laimėjo Linas Grabnickas, antrąją Raimondas Šiugždinis. Olimpinėje klasėje "Europa" nepralenkiamai buvo geriausia Lietuvos buriuotoja Gintarė Volungevičiūtė. "Laser-Radial" klasėje nugalėtoja tapo Aleksandra Mumyga (Baltarusija), antras – Titas Vikulas (Estija), trečias – kaunietis Gediminas Sirvydas. "Optimist" klasėje, kur dalyvavo 58 sportininkai, nepralenkiamai buvo estė Marjalliisa Umb, antras – kaunietis Rytis Alksnevičius.

– Turku (Suomija) pasibaigusiame pirmajame šiaurės Europos šalių vandensvydžio čempionate Lietuvos rinktinė užėmė ketvirtąją vietą. V.P.

Skautų veikla

• Rochesterio, N.Y., "Dainavos" vietininkijos skautai ir skautės atšventė 50 metų veiklos jubiliejų š.m. spalio 3, sekmadienį. Minėjimas prasidėjo per lietuvių radijo valandėlės programą, kurioje buvo išvardyti pagrindiniai skautų veiklos bruožai. Buvusioms vietininkijos vadovoms už jų įdėtą darbą ir rūpestį buvo pareikšta nuosirdi padėka. Ypatingas skautiškas aciu buvo pareikštas vs. Stasiui Ilgūnui už ilgametį vadovavimą vietininkijai. Iškilminga jubiliejinė sveika įvyko Šv. Jurgio parapijos patalpose. Gausiai svečių pripildytoje salėje susirinkus skautams, Lietuvos ir JAV vėliavas įnešė sk. Arūnas Gečas ir Amanda Palytė. Sugiedojus Lietuvos himną pagrindinį žodį tarė vietininkas ps. Il. Aleksandras Gečas. Po iškilnių skautai ir skautės pavaišino svečius.

Ps. a. Gečas
• Skautų Vyčių sveika įvyks Toronto Lietuvių Namų septynių spalio 20, trečiadienį, 7.30 v.v. Skambinkite Edvardui Pečiuliui dėl informacijos tel. (416) 240-1658.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 115 milijonų dolerių

MOKA:
3.05% už 30-89 dienų term. indėlius
3.15% už 90-179 dienų term. indėlius
3.65% už 180-364 dienų term. indėlius
4.15% už 1 m. term. indėlius
4.60% už 2 m. term. indėlius
4.85% už 3 m. term. indėlius
4.90% už 4 m. term. indėlius
5.15% už 5 m. term. indėlius
4.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.50% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.85% už 2 m. GIC invest. pažym.
5.10% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.15% už 4 m. GIC invest. pažym.
5.40% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
4.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.85% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
5.10% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
5.15% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
5.40% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
3.75% už JAV dol.1 m. GIC
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

IMA:
už asmenines paskolas nuo 7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų 6.80%
2 metų 7.20%
3 metų 7.40%
4 metų 7.45%
5 metų 7.55%

su keičiamu nuosimčiu 5.95%

Duodame:
– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgičius iki 95% įkainoto turto;
– riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
– komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

MasterCard **Interac** **PLUS**

Lietuvos banko proginių monetų pardavimas.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniai nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:
Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

ANTANAS GENYS
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošdami lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd **ALGIS MEDELIS**
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!
Į LIETUVĄ KELIONĖS paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.
SKRENDAM ĮVAIRIOMIS TRAŠOMIS.
Skrydžiams po 1 spalio galioja jau nupigintos žiemos sezono kainos. Tarp 13 ir 25 gruodžio yra vadinamas PEAK arba HIGH SEASON – kainos aukštesnės.
UŽSISAKYKITE REIKIAMUS BILIETUS JAU DABAR!
Pas mane atvažiuoti nėra būtina – kelionės sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 valandos.
ALGIS MEDELIS
Tarp 28 rugsėjo ir 22 spalio Medeliai atostogauja. Jei įmanoma, užsisakykite bilietus prieš tą laiką, arba, man nesant, kreipkitės įstaigoje į MARIJĄ ir pasakykite, kad esate A. Medelio klientai.

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS AR STEFA MEDELIAI
Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreiptis visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

SKAITYTOJAI PASISAKO

DŽIUGI ŽINIA

Džiugu, kad JAV dvi pašalpinės organizacijos veiks kartu ("TŽ" 1999.IX.21). Jono Šliūpo šeima, suauktas 1886 m. rugpjūčio 15 d. Šenandoryje, nebuvo sėkmingas ir už poros metų iširo. Kai kun. Antanas Varnagiris, Plymuto klebonas, sužinojo apie Šliūpo šeimą, suauktė katalikų šeimą lapkričio 22 d. Kadangi katalikų tarpe buvo nemažas skaičius liberalų ir bedievių, itampa reikėsi beveik nuo seimo pradžios. 1901 m. seimas skilo, kai vadovaujantieji kunigai nedavė balso kairiesiems. Mažuma išėjo iš salės ir tęsė savo šeimą. Du kunigai kartu su liberalais išėjo. Įvyko teismas, kuris padalino turtą. Iš tos atskalos atsirado Susivienijimas lietuvių Amerikoje (SLA) ir Lietuvių Romos katalikų susivienijimas Amerikoje (LRKSA).

Viena ir kita organizacija teigė, kad ji yra tikras tęsinys nuo 1886 m. Laipsniškai per dešimtmečius SLA išaugo kaip grynai tautiška organizacija, kurioje yra ir aktyvių katalikų. Todėl ši naujaisia žinia parodo priimtina tolerantiškumą, kuris turėtų džiuginti visus lietuvių ir jų vaikų. Smulkesnių žinių galima rasti šio autoriaus kun. Juozo Žebrio biografijoje LI-THUANIAN PIONEER PRIEST OF NEW ENGLAND, psl. 153-168.

Kun. Vincas Valkavičius,
istorikas,
Norwood, MA

NEREGIŲ DRAUGIJA

Ištiegiai neregijų draugiją – ke-lias dešimtis neregijų, kuriems reikalinga materialinė, moralinė, pedagoginė, psichologinė parama. Mūsų veiklai reikalingos lėšos, dėmėjai bei globėjai. Planuose numatyta laikraščio ir knygelės leidyba. Leisime knyges religine, tautine bei patriotine tematika. Tai daryti įpareigojo steigiamasis susirinkimas. Padėkite mums.

Petras Zabitis, pirmininkas,
Raseinių rajonas, Verėduvos paštas,
Mituvos kaimas, Lithuania.

"GYVIEJI AKMENYS"

Norime Jums nuširdžiai padėkoti už Jūsų auką kurią gavome per Viną Kolyčių. Jūsų auka bus panaudota bendruomenės vykdomai misijinei veiklai remti ir įsigijimui.

METINĖ "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu - 135 dol. vi- suose pasaulio kraštuose; įskaitant ir Lietuvą.

mui mažo autobusėlio, kuris pasi- tarnašios šios veiklos vykdyme.

Be finansinės paramos iš išeivi- joje gyvenančių brolių ir sesių daug ko negalėtume daryti, tekstų apsi- riboti minimalia veikla. Tik Jūsų in- dēlio dėka galime pasiekti daugiau žmonių, organizuoti renginius ne tik savo mieste, bet ir kituose Lie- tuvos kampeliuose. Kas du mė- nesiai organizuojame Atsinaujini- mo dienas, kuriose dalyvauja per tūkstantį žmonių, suvažiuojančių iš visos Lietuvos. Taip pat organizuo- jame įvairias krikščioniško formavi- mo konferencijas, seminarus, evan- gelizacines išvykas. Labai dėkojame Jums, kad šiam atsinaujinimo dar- be remiate mus aukomis ir mal- domis.

Džiugu matyti atsinaujinančią ir atgyjančią Bažnyčią! Trokštame ir toliau savo jėgas ir pastangas at- duoti Bažnyčios atsinaujinimui ir drauge su visa visuotine Bažnyčia išgyventi naująjį krikščioniško gyve- nimo pavasarį, kurį ženklina Didy- sis 2000 metų jubiliejus.

Su meile ir dėkingumu –

Antanas Jonauskis,
Katalikų bendruomenės "Gyvieji
akmenys" misijų koordinato-rius

KANADOS VĖLIAVA

KLB krašto tarybos XVII-jo metinio suvažiavimo antrosios sesi- jos š.m. spalio 23 d. darbotvarkės eiga, paskelbta "TŽ" nr. 39, pačia- me gale nurodo: "2 v.p.p. Uždary- mas. Lietuvos himnas".

Išsidėmint paskelbtą darbotvar- kės eigą nuo pat jos pradžios 9 v.r. pastebim "sesijos atidarymas, in- vokacija" ir t.t. Jei tamsesnėmis, pa- brėžtomis raidėmis prie "Uždary- mo" minimas taipgi pabrėžtai Lie- tuvos himnas, prie "atidarymo" ta- čiau visiškai nepažymėtas daugu- mos mūsų Kanadoje jau 50 metų gyvenusių Kanados himnas (kad ir nepabrėžtomis, smulkesnėmis rai- dėmis)! Nebuvo malonu prieš kele- tą metų, būnant atstovu Toronte vykusiame suvažiavime priminti viešai Kanados vėliavą nebuvimą, tik mažutėlę vėliavėlę ant prezidiu- mo stalo.

Nesinori būti sarkastišku, bet peršasi mintis, ar tik ne per perdidi- šovinistiško patriotiškumo jausmo pertempimą rodome, užmiršdami kur gyvenam, kur galime išlaikyti tautinę savo kultūrą.

Edmundas Petrauskas,
buvęs KLB Londono apylinkės
atstovas KLB tarybose

Mokomės naujų žingsnių tautinių šokių mokytojų kursuose Dainavos (JAV) stovyklavietėje 1999 m. rugpjūčio 15-21 dienomis

Gyvenk dabar, senk vėliau

Šia antrašte čikagiškis žurna- las "Pensininkas" 1999 m. 5 nr. iš- spausdino straipsnį dr. Izidoriaus Rosenfeld'o ištrauką iš naujausios jo knygos. Jame autorius, remda- masis ilgamete savo patirtimi, pa- teikia visą eilę patarimų vyresnio amžiaus žmonėms. Čia pateikiame tiksliai keletą svarbesnių praktinių patarimų. RED.

Mankšta

Įpraskite mankštintis, nes juo daugiau esate fizinai veik- lesnis, juo sėkmingiau sensite. Tačiau sveikai mankštintis ne- reikiama, kad reikia kūną lamdyti iki nualpimo. Jeigu vaikščiojate, šokate, plaukiojate ar užsiimate aerobika kasdien po pusę valan- dos – to pilnai pakanka, kad jū- sų širdis pompautų kraują į rau- menis ir smegenis. Tie veiksmai taip pat išlaikys jūsų kūno svorį reikiamoje aukštumoje.

Stenkitės nenutukti

Tai nereiškia, kad turite

kasdien svertis ir bijoti koki- skanesnį kąsnelį įsidėti į burną. Kaip gydytojas, aš tikiu, kad žmonės, kurie valgo mažiau gal- vijienos mėsos, yra sveikesni, negu tie, kurie nesisaugoja, nes jie išlaiko tinkamą cholesterolio lygį ir saikuoja įimamų riebalų kiekį.

Daugelio kraštų tyrimų duomenys nedviprasmiškai įtai- gauja, kad geras sveikatos stovis ir ilgas amžius yra artimai susiję su mityba, kurioje daug vaisių, žuvenies, grūdų ir daržovių. Ta- čiau, jeigu protarpiais suvalgote sultingą jautienos ar skerdienos kepsnį, nesivaržykite – jis jūsų neprazudys.

Nevartokite rūkalų

Aš norėčiau pasakyti savo rūkantiems draugams: "Rūkyki- te, jeigu visa kita 'darote teisin- gai'". Bet aš negaliu nepaisyti daugumos kraštų gydytojų pra- nešimų, jog liginės ir šerme-

ninės pilnos širdies smūgio, priepuolio ar vėžio ligų ligonių. Tabakas kiekvienais metais at- sakingas už šimtus tūkstančių mirčių vien tik šiame krašte.

Nevartokite alkoholio

Gal skaitėte, kad tam tikras alkoholio kiekis yra naudingas širdžiai ir kraujotakai. Gal. Bet nelaikykite alkoholio kokiu gy- domuoju eliksyrų. Jeigu niekuo- met neragavote alkoholio, tai nepradėkite dabar. Tačiau, jeigu galite neperšokti vieno ar dviejų stiklų per dieną ribos, tai nejausite sąžinės priekaišto.

Susiraskite gerą gydytoją

Kas yra "geras gydytojas"? Dauguma gydytojų turi maž- daug to pačio lygio išsimokslini- mą. Kas kuriam suteikia "gero" vardą, yra jo prieinamumas ir kito padėties užjautimas, ypač vyresniesiems. "Protingas" gy- dytojas, kuris reikalauja neprieima- mas, yra jums nenaudingas. Ne- naudingas yra ir tas "protinga- sis", kuriam esate tik "kita" pro- stata, širdis ar tulžies pūslė.

Jeigu jūsų gydytojas yra nei- giamai nusistatęs prieš vyresnio amžiaus ligonius, meskite jį ir su- siraskite kitą. Girdėjau kai kurių gydytojų išsireikšimus: "Ką be- norėti, jis yra 80 metų amžiaus"! Ligos atveju, žmogaus amžius neturi turėti įtakos į jo ligos rūšį ir gydymo intensyvumą.

Geriausias būdas susirasti gerą gydytoją yra pasiteirauti giminių ir draugų nuomonės.

Nebūk per daug rimtai nusiteikęs

Išmokite ir iš savęs pasijuok- ti. Ir nedejuokite dėl savo paže- nusio amžiaus. Kiekvienas nau- jas gimtadienis yra įrodymas, kad gyvenate ir teigiamai veikia- te. Pažengęs amžius nereiškia, kad artėjate prie nustatytos (ap- ribotos) laiko ribos. Tikra tiesa yra, kad juo senesnis esate, juo ilgiau gyvensite. Šiandien gimę kūdikis gali tikėtis gyventi 78 metus. Vidurio amžiaus metus pasiekusio žmogaus gyvenimas ilgesnis. Vadinasi, pasiekęs 70, žmogus gali tikėtis ne tik gimimo metu pramatytą 78 metų, bet 15 metų ilgesnio amžiaus. Sulaukęs 90 žmogus turi daugiau gyvybės metų, negu tikėjosi turėdamas 30 metų. Tad nesuglebkite dvasia ir negalvokite apie neišvengiamą galą, bet sukaupkite dėmesį į da- bar turimo gyvenimo kokybės pagerinimą.

RUBY REAL ESTATE LTD.
27 John Street (2nd Floor), Toronto (Weston), Ont. M9N 1J4

- ♦ MLS skelbimas
- ♦ Komisija 3½%
- ♦ Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

Neužmirškime spaudos

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirškite, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų instituci- jų bei organizacijų yra jau 49 me- tų sulaukę "Tėviškės žiburiai" – plačios apimties savaitraštis. Ra- šydami savo testamentus, neuži- mirškite ir jo. Iškeliauja tautie- čiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškės žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skai- čiumi, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant pa- ruošimo ir spausdinimo išlai- doms. Testamentinis palikimas "Tėviškės žiburiams" bus pras- minga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškės žibu- riai", 2185 Stavebank Rd., Missi- ssauga, Ont., L5C 1T3, Canada. "TŽ" leidėjai

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metų namų remonto patyrimas ♦ Dau-
giau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo paty-
rimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų rei-
kalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

115 Lakeshore Rd. E.

Mississauga, Ont. L5G 1E5

Tel.: 905 271-7171

(Į vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS

Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

Telefonas

2373 Bloor Street West

416 763-5677

(Prie Jane St.)

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.

Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas autobusu
nr. 79 (Scarlett Road) nuo
Runnymede požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST. W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

**Astra Travel
& Services Inc.**

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus | vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

Norintiems suskubti dar aplankyti šventąją žemę iki 2000-ųjų metų, kelionė "Pilgrimai į šventąją žemę", lapkričio 8d., 10-čiai dienų. Kelionės kai- na su skrydžiu, maitinimu, prabangių viešbučių, gidu, ekskursijomis autobu- su ir mokesčiais – \$2050.

Keliaujantiems į Lietuvą, sutikti naujo tūkstantmečio siūlome skrydį ir viešbutį Vilniaus centre su pusrūgiais, septyniom dienom. Išvykstantiems iki 17 gruodžio kaina \$1870, o gruodžio 17 dieną ir vėliau \$1995.

DĖL KITŲ PASLAUGŲ TEIRAUKITĖS!

TEL: 416 538-1748

FAX: 416 538-4390

MARGUTIS

PYSANKA – V.I.M. Inc.

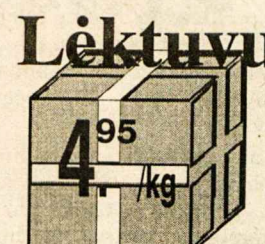
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3

Tel. (416) 233-4601 Fax (416) 233-3042

Siuntiniai laivu ir lėktuvu TIESIOG į VILNIŲ

&

MES PRISTATOME!

MES GARANTUOJAME!

Pristatymo kaina \$15 už siuntinį

Tel. (416) 233-4601

So many people
to call overseas.
So many easy
ways to save.

GET
\$100

IN FREE
LONG DISTANCE
CALLS

yours when you spend
an average of \$50 a
month on long distance
calls in one year.

Save here, there and
everywhere. It's easy!

- Enjoy low international rates to over 240 destinations
- Same low rates for FÖNCARD® calling card calls from Canada
- No monthly fee if you pay by pre-authorized payment
- Save even more with By-The-Second Billing and FREE Short Calls
- Call to anywhere in Canada for 15¢ a minute
- Call to anywhere in the U.S. for 20¢ a minute

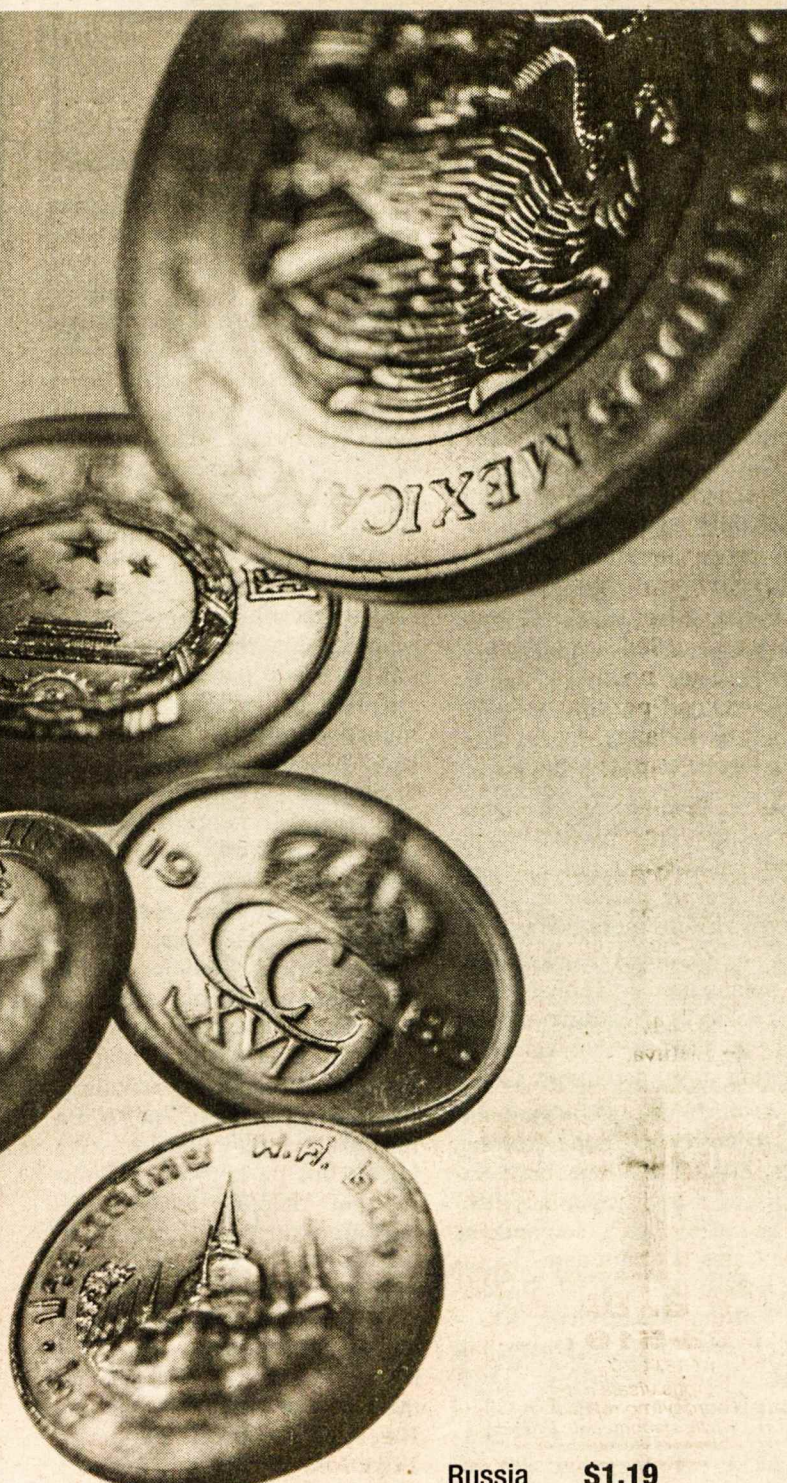
Call 1-800-966-0816

24 hours a day, 7 days a week
www.sprintcanada.ca

Where easy comes to life.™

This plan applies to all direct-dialed calls in serviceable areas. *Otherwise a \$2.95 monthly fee will apply starting at month four. ™, ® Sprint Canada, FÖNCARD and the Sprint Canada logo are trademarks of Sprint Communications LP, used under license by Sprint Canada Inc. Where easy comes to life is a trademark of Sprint Canada Inc. © Sprint Canada Inc., 1999. Sprint Canada services are subject to the General Terms of Service, available on request or at www.sprintcanada.ca

Russia \$1.19
Estonia \$0.66
Latvia \$1.49

Lithuania \$0.94/minute

TORONTONT

Anapilio žinios

– Spalio 6, trečiadienį, palaidotas a.a. Juozas Ališauskas, 75 m. amžiaus.

– Spalio 9, šeštadienį, iš Delhi miesto Šv. Kazimiero šventovės Tillsburgio kapinėse palaidota a.a. Rožė Augustinavičienė, 100 m. amžiaus.

– Ateinantį savaitgalį Delhi parapijoje bus renkama antroji rinkliava Londono vyskupo fondui.

– Mūsų parapijos KLK moterų draugijos skrysių susirinkimas bus spalio 17, sekmadienį, tuojau po 11 v.r. Mišiu Anapilio parodų salėje.

– Rudeninė kapinių lankymo diena bus spalio 31, sekmadienį. Mišios bus Lietuvos kankinių šventovėje 3 v.p.p. Autoakstėje bei kapinėse tvarka prižiūrės Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai. Autobusas kapinių lankymo pamaldoms važiuos nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilį 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilį autobusais tą sekmadienio rytą važiuos įprasta sekmadienio tvarka.

– Mišios, spalio 17, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Birutę Pšezdzieckienę; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Bronių Pakštą; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, spalio 16, šeštadienį: 3 v.p.p. – padėka Dievui Teresės ir Prano Pargauskų 30 m. santuokinio gyvenimo sukakties proga.

Išganytojo parapijos žinios

– Ši sekmadienį, spalio 17, 11.15 v.r. bus Padėkos šventės pamaldos, po kurių 1 v.p.p. Lietuvių Namuose įvyks Moterų draugijos ruošiamą puotą. Visi, kurie dar neįsigijote iškilmingos puotos biļetus, malonėkite skambinti A. Langienę tel. 416 233-0511.

– Sekmadienį, spalio 24, 9 v.r. įvyks iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvaus Lietuvos respublikos prezidentas Valdas Adamkus su ponia Alima Adamkiene bei jų palyda.

– Š.m. Reformacijos šventė įvyks sekmadienį, spalio 31, 11.15 v.r.

– Praeitą sekmadienį pamaldose buvo prisimintas a.a. Martynas Galinaitis. Jam mirus buvo suaukota parapijai \$460.

Maironio mokyklos žinios

– Spalio 23 d. grupė 7 - 8 sk. mokinių orauostyje sutiks Lietuvos prezidentą V. Adamkų su dainomis. Sekančią dieną, kursantai sudarys jam garbės sargybą Anapilyje, jo priėmimo iškilmių metu.

– Susikaupimo valandėlė perkelta į spalio 30 d., kada lankysis kun. H. Sulcas.

– Darius Sonda moko grupę lietuviškai nekalbančių mokinių iš visų klasių.

– Daiva Čičinskienė, kuri prieš keletą metų mus aplankė bei mokė vaikus skambinti kanklėmis Dailios Viskontienės globojama, žada sugrįžti šiais metais. Ji padės Žibai Janėliniūnei ir Julijai Adamonytei, mūsų muzikos mokytojoms. Ž.Š.

Muziejaus-archyvo žinios

– Muziejų aplanko gana daug lietuviškai nekalbančių lietuvių kilmes asmenų. Jiems padedama atarsti knygų, straipsnių bei Interneto puslapių apie Lietuvą anglų kalba, parūpinamos turistų tinkamos žinios.

– V. Norvaišienė auokojo \$100 muziejaus išlaikymui. Dėkojame visiems, kurie lėšomis arba eksponatais praturtina mūsų visų muziejų!

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio popietėje spalio 10 dalyvaavo 196 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Auksė ir Vladas Mikliūnas iš Honolulu, Hawaii, Ona Galiūnaitienė iš Čikagos. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narė A. Skilandžiūnienė.

– Valdybos posėdis įvyks spalio 14, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Dėl kapų lankymo dienos Lietuvių Namų 48-erių metų gyvavimo sukakties paminėjimas perkeltas iš spalio 31 d. į lapkričio 7 d., 2 v.p.p. Lietuvių Namų salėje "B". Visi kviečiami dalyvauti.

– Moterų būrelio susirinkimas įvyks sekcijoje, spalio 27, trečiadienį, 11 v.v.

– A. A. J. Ališausko atminimui, slaugos namų statybai \$50 auokojo: J. ir A. Šimkai. Slaugos namų vėjauš komitetas dėkoja visiems auokotojams už nuosirdų dosnumą ir paramą slaugos namams. Auokos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųstos tiesiog "Labdaros fondas". Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

– Lietuvių Namams reikalingi tarnautojai įvairioms pareigoms. Ieškomi "barmeniai", padavėjos, valytojai, virėjai, asmenys pastato priežiūrai. Suinteresuoti prašomi kreiptis į LN vedėją arba skambinti tel. 416 532-3311.

Prisikėlimo parapijos žinios

– "Atgaivink" programos antrosios savaitės tema: Šventosios Dvasios galia. Šventosios Dvasios galia mes esame kviečiami veikti taip kaip Jėzus ir rūpintis kitais.

– Registruojami vaikai Pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramentų pasiruošimo pamokoms. Pirmajai Komunijai registruojami vaikučiai sulaukę 7 metų amžiaus, o Sutvirtinimo sakramentui 12 metų. Pirmos Komunijos iškilmės vyks pirmą, o Sutvirtinimo – antrą gegužės mėnesio sekmadienį. Sutvirtinimo sakramentą suteiks J. E. vysk. P. Baltakis, OFM.

– KLK Moterų draugijos parapijos skrysių susirinkimas vyks ši sekmadienį, po 11.30 v. Mišiu parodų salėje. Apie vaikų auklėjimo problemas paskaitą skaitys dr. Rimas Petruskas.

– Pakrikštytas Matiejus Kestutis, Audronės (Butrimaitės) ir Scott Halpin sūnus.

– Parapijos biblioteka, pradedant su spalio mėnesiu, paskutiniąs mėnesio sekmadieniais neveiks.

– Ši sekmadienį užsiėmimus vaikuciams nuo 10 v.r. parapijos salėje praves Silvija Klibingaitytė.

– Užuojauta Sigitai Štuopienėi, Lietuvoje mirus jos seseriai Nijolei Barysienėi.

– Lietuvos prezidentas V. Adamkus, lankydamsis Toronte spalio 23-24 d.d., sekmadienį dalyvaus 10.15 v.r. Mišiose mūsų šventovėje.

– Parapijos sporto klubas "Aušra" pradės veiklos metus 10.15 v. Mišiomis spalio 24 d. Kviečiami visi klubo vadovai ir sportininkai šiose Mišiose dalyvauti.

– Mišios sekmadienį, spalio 17: 9.15 v.r. už a.a. Stasį ir Janiną Cerniauskus; 10.15 v.r. už Murauskų ir Šmigelskių šeimų mirusius, už a.a. Vladą ir Apoloniją Kazlauskus ir Laimą Butėnienę, už Šikšnių ir Čeponų šeimų mirusius; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

– Atitaisyimas. "TŽ" 40 nr. sveikinime įšvilė klaida. Turi būti "sveikinam Santuokos sakramentą priėmusius Daivą Grybaite ir Deręk Smith".

A. a. prelatas Justinas Beratašius, 84 m., mirė š.m. spalio 9, šeštadienį, Vinipege. Apie laidotuves, rašant ši pranešimą, dar nebuvo jokių žinių. Vėlonis yra Vinipego lietuvių parapijos steigėjas ir jos šventovės statytojas. Jis atvyko į Vinipegą iš Kvebeko provincijos 1952 m. ir tai parapijai vadovavo iki savo mirties. Ypač daug dirbo statant parapijos šventovę, kuriai projektą paruošė architektas Kulpa-Kulpavičius. Vyskupo V. Brizgio padedamas Vėlonis nupirko (Kauno arkivyskupijos lėšomis) vasarvietę prie Manitobos ežero. Joje buvo rengiamos stovyklos, parapijos išvykos, o ir pats vysk. V. Brizgys joje atostogaudavo.

Mažosios Lietuvos fondo pirmininkas inž. Gytis Šernas šią vasarą lankėsi Lietuvoje ir tarėsi M. Lietuvos reikalais su valdžios pareigūnais, su M.L. enciklopedijos redakcija, M.L. veikėjais, aplankė rašytojos I. Simonaitės muziejų Priekulėje, Šilutės muziejų bei Schen dvarą, Martyno Jankaus muziejų bei kapines Bitėnuose, Baltistikos centą Klaipėdos universitete. Jis ypač rūpinosi Mažosios Lietuvos enciklopedijos leidyba ir kitais leidiniais, kuriuos M.L. fondas finansuoja. Kadangi Lietuvos vyriausybė sumažino finansinę paramą, M.L. fondui teks sutelkti daugiau lėšų išvilioje. Numatyta visa eilė svarbių leidinių, kurie laukia šio fondo paramos.

A. a. Juozui Ališauskui mirus, užjausdami žmoną ir artimuosius, Viktorija ir Viktoras Staškūnai "Tėviškės žiburiams" auokojo \$50.

A. a. Juozui Ališauskui mirus, užjausdami žmoną ir artimuosius, Dana Chainauskienė su šeima "Tėviškės žiburiams" auokojo \$50.

A. a. Juozui Ališauskui mirus, užjausdami žmoną ir artimuosius, Dana Chainauskienė su šeima "Tėviškės žiburiams" auokojo \$50.

Anykščiuose leidžiamam vaikų žurnalui "Kregždutė" auokojo: \$50 - I. Mackevičienė (savo tėvų a.a. Petro ir Marijos Traškevičių atminimui); \$25 - J. B. Mažeikos.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkojame už aukas naujai leidžiamai knygai apie žydų gelbėjimą Pr. Krilavičiui, Keswick, Ont. ir taip pat Kanados lietuvių fondui.

Kanados lietuvių žurnalisto s-ga

Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba kviečia lietuvių visuomenę dalyvauti

IŠKILMINGAME

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO

VALDO ADAMKAUS

ir ponios ALMOS ADAMKIENĖS

PAGERBIME-VAKARIENĖJE

1999 m. spalio 23, šeštadienį, 5.30 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namuose

Bilietai gaunami pas J. Vingelienę, tel. 416 233-8108

VISAS PELNAS SKIRIAMAS ALMOS ADAMKIENĖS VAIKŲ GLOBOS FONDUI

PIRMĄ KARTĄ LIETUVOS IR KANADOS ISTORIJOJE, PREZIDENTUI LANKANTIS KANADOJE,

vyks lietuvių bendruomenės

PAGRINDINIS SUSITIKIMAS SU PREZIDENTU

VALDU ADAMKUMI

1999 m. spalio 24, sekmadienį, 2.45 v.p.p.

Didžiojoje Anapilio salėje

OFICIALUS PRIĖMIMAS + MENINĖ PROGRAMA
PREZIDENTO KALBA + PREZIDENTINIAI APDOVANOJIMAI
POKALBIS SU PREZIDENTU RAŠTU PATEIKTŲ KLAUSIMŲ FORMA
ATSISVEIKINIMAS

Įėjimas – laisva auka

Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos "Žiburiai" metinis susirinkimas įvyks š.m. spalio 27, trečiadienį 7.30 v.v. Anapilio parapijos salėje.

Dienos šviesos taupymo laikas baigiasi spalio 31 d. Naktį iš šeštadienio į sekmadienį laikrodžių rodyklės atsukamos vieną valandą atgal.

Prof. Valdas Samonis, Lietuvos seimo kvietimu ir dalinu Kanados valdžios (CIDA) finansavimu, tris savaites praleido Lietuvoje. Ten jis darbavosi seime svarstant kurtinuos Lietuvos ekonomikos klausimus, dalyvavo seimo vadovybės ir JAV lietuvių bendruomenės komisijos pasitarimuose kaip patarėjas ekonomikos klausimais.

Prof. V. Samonis š.m. lapkričio 7, sekmadienį, 2 v.p.p., Toronto Lietuvių Namuose padarys pranešimą apie dabartinės Lietuvos ekonomikos problemas ir galimus ateities sprendimus.

Populiariūs Lietuvos muzikai Arvydas ir Nelė Paltinai lapkričio mėn. koncertuos Čikagoje ir kitose JAV vietovėse. Toronte jų koncertas numatomas lapkričio 9 d. Platesni pranešimai bus pateikti sekančiuose "TŽ" numeruose.

Kompozitorius Aleksandras Stankevičius Kanados kompozitorių sąjungos pripažintas, kaip ir perėjais metais, 1999 metų geriausiu televizijos ir filmų muzikos kompozitorium. A. Stankevičius žinomas yra ir Europoje. Šiuo metu vyksta į Vokietiją, Prancūziją ir kitas valstybes rašyti ir pritaikyti muziką įvairiems ruošiamiems filmams.

A. a. Juozo Valevičiaus dviejų metų mirties prisiminimui L. dija Valevičienė "Tėviškės žiburiams" auokojo \$100.

A. a. Juozo Ališausko atminimui dr. Antanas ir Sofija Pacevičiai "Tėviškės žiburiams" auokojo \$50.

A. a. Rožės Augustinavičienės atminimui pagerbti, Alfred ir Wanda Kupitis "Tėviškės žiburiams" auokojo \$50.

A. a. Valentinos Dalindienės atminimui, "Kovai su vėžio liga" Lietuvoje Aldona Valienė auokojo \$20. M.P.

Vaiko tėviškės namams auokojo: \$50 - "National Life" darbuotojų draugija (a.a. Valentinos Dalindienės atminimui).

Kauno arkivyskupijos vaikų dienos centrams auokojo: \$50 - V. Jasinevičienė (a.a. Juozo Jasinevičiaus atminimui).

Išviesių lietuvių klierikų studijų fondui auokojo: \$100 - E. Underienė (a.a. Augusto Underio atminimui); \$50 - V. Jasinevičienė (a.a. Juozo Jasinevičiaus atminimui).

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGA

kviečia apylinkės jaunimą dalyvauti

HALLOWEEN ŠOKIUOSE

IR

metiniame suvažiavime

"Halloween" šokiai:

Kur? Latvių Namuose, 491 College St., Toronto

Kada? 1999 m. spalio 30, šeštadienį, 9 v.v.

Kiek? \$7 su kauke, \$9 be kaukės

Metinis suvažiavimas:

Kur? Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W., Toronto

Kada? 1999 m. lapkričio 6, šeštadienį, 1.30 v.p.p.

"Paramos" lietuvių kredito kooperatyvo valdyba praneša, kad Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus pagerbime, kuris įvyks spalio 23, šeštadienį, Toronto Lietuvių Namuose, prie valdybos stalo 4 vietos bus skiriamos lietuviškam jaunimui. Bilietus loterijos būdu gaus keturi 17-24 m. amžiaus "Paramos" nariai. Bilietai skiriami nemokamai, valdybai norint sumaiti progą jaunimui dalyvauti šiame įspūdingame įvykyje.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo valdyba šiemet paskyrė "Tėviškės žiburiams" \$2,000 paremti laikraščio veiklą. Leidėjai dėkoja kredito kooperatyvui už gražią auką.

A. a. Bronius Mackevičius savo testamente "Tėviškės žiburiams" paliko \$500. Leidėjai jam yra dėkingi už paramą ir gražų pavyzdį kitiems tautiečiams.

A. a. Česlovui Norkui mirus, užjausdami jo šeimą, "Kovai su vėžio liga" Lietuvoje Viktoras ir Birutė Norkai bei Christina su šeima auokojo \$200.

A. a. Juozui Ališauskui mirus, užjausdami žmoną Katriną, seserį Zita Didžbalienę, brolių Kazį Ališauską ir visus gimines "Kovai su vėžio liga", sergantiems našlaičiams ir tremtiniais Lietuvoje auokojo: \$60 - St. N. Didžbaliai, Katrina Ališauskienė; \$40 - A. L. Pacevičius, J. D. Didžbaliai, A. R. Giršai; \$40 (JAV) - D. J. Prasauskas; \$30 - A. A. Laurinaičiai, Z. Didžbalienė, J. C. Valiukai; \$25 - T. B. Stanuliai; \$20 - J. B. Jekalačiai, E. Kripienė, P. Čiurlis, J. Lasys, V. Kazlauskas, A. V. Karasauskai, A. P. Bridikiai, A. I. Kaziliai, J. J. Zenkevičiai, A. Tamošaičiai, D. E. Puodžiūnai, L. Strumilienė, A. K. Pajaujai, B. P. Sapliai; \$20 (JAV) - A. T. Paliai; \$10 - D. Klibingaitienė, E. Ališauskienė, L. Pilipavičius, St. Pranskevičius, V. Prasauskienė, D. Petraitienė, N. N. A. Petkevičienė; \$5 - V. Didžbalis. M.P.

A. a. Juozui Ališauskui mirus, užjausdami žmoną Katriną, seserį Zita Didžbalienę, brolių Kazį Ališauską ir visus gimines "Kovai su vėžio liga", sergantiems našlaičiams ir tremtiniais Lietuvoje auokojo: \$60 - St. N. Didžbaliai, Katrina Ališauskienė; \$40 - A. L. Pacevičius, J. D. Didžbaliai, A. R. Giršai; \$40 (JAV) - D. J. Prasauskas; \$30 - A. A. Laurinaičiai, Z. Didžbalienė, J. C. Valiukai; \$25 - T. B. Stanuliai; \$20 - J. B. Jekalačiai, E. Kripienė, P. Čiurlis, J. Lasys, V. Kazlauskas, A. V. Karasauskai, A. P. Bridikiai, A. I. Kaziliai, J. J. Zenkevičiai, A. Tamošaičiai, D. E. Puodžiūnai, L. Strumilienė, A. K. Pajaujai, B. P. Sapliai; \$20 (JAV) - A. T. Paliai; \$10 - D. Klibingaitienė, E. Ališauskienė, L. Pilipavičius, St. Pranskevičius, V. Prasauskienė, D. Petraitienė, N. N. A. Petkevičienė; \$5 - V. Didžbalis. M.P.

A. a. Juozui Ališauskui mirus, užjausdami žmoną Katriną, seserį Zita Didžbalienę, brolių Kazį Ališauską ir visus gimines "Kovai su vėžio liga", sergantiems našlaičiams ir tremtiniais Lietuvoje auokojo: \$60 - St. N. Didžbaliai, Katrina Ališauskienė; \$40 - A. L. Pacevičius, J. D. Didžbaliai, A. R. Giršai; \$40 (JAV) - D. J. Prasauskas; \$30 - A. A. Laurinaičiai, Z. Didžbalienė, J. C. Valiukai; \$25 - T. B. Stanuliai; \$20 - J. B. Jekalačiai, E. Kripienė, P. Čiurlis, J. Lasys, V. Kazlauskas, A. V. Karasauskai, A. P. Bridikiai, A. I. Kaziliai, J. J. Zenkevičiai, A. Tamošaičiai, D. E. Puodžiūnai, L. Strumilienė, A. K. Pajaujai, B. P. Sapliai; \$20 (JAV) - A. T. Paliai; \$10 - D. Klibingaitienė, E. Ališauskienė, L. Pilipavičius, St. Pranskevičius, V. Prasauskienė, D. Petraitienė, N. N. A. Petkevičienė; \$5 - V. Didžbalis. M.P.

A. a. Juozui Ališauskui mirus, užjausdami žmoną Katriną, seserį Zita Didžbalienę, brolių Kazį Ališauską ir visus gimines "Kovai su vėžio liga", sergantiems našlaičiams ir tremtiniais Lietuvoje auokojo: \$60 - St. N. Didžbaliai, Katrina Ališauskienė; \$40 - A. L. Pacevičius, J. D. Didžbaliai, A. R. Giršai; \$40 (JAV) - D. J. Prasauskas; \$30 - A. A. Laurinaičiai, Z. Didžbalienė, J. C. Valiukai; \$25 - T. B. Stanuliai; \$20 - J. B. Jekalačiai, E. Kripienė, P. Čiurlis, J. Lasys, V. Kazlauskas, A. V. Karasauskai, A. P. Bridikiai, A. I. Kaziliai, J. J. Zenkevičiai, A. Tamošaičiai, D. E. Puodžiūnai, L. Strumilienė, A. K. Pajaujai, B. P. Sapliai; \$20 (JAV) - A. T. Paliai; \$10 - D. Klibingaitienė, E. Ališauskienė, L. Pilipavičius, St. Pranskevičius, V. Prasauskienė, D. Petraitienė, N. N. A. Petkevičienė; \$5 - V. Didžbalis. M.P.

A. a. Juozui Ališauskui mirus, užjausdami žmoną Katriną, seserį Zita Didžbalienę, brolių Kazį Ališauską ir visus gimines "Kovai su vėžio liga", sergantiems našlaičiams ir tremtiniais Lietuvoje auokojo: \$60 - St. N. Didžbaliai, Katrina Ališauskienė; \$40 - A. L. Pacevičius, J. D. Didžbaliai, A. R. Giršai; \$40 (JAV) - D. J. Prasauskas; \$30 - A. A. Laurinaičiai, Z. Didžbalienė, J. C. Valiukai; \$25 - T. B. Stanuliai; \$20 - J. B. Jekalačiai, E. Kripienė, P. Čiurlis, J. Lasys, V. Kazlauskas, A. V. Karasauskai, A. P. Bridikiai, A. I. Kaziliai, J. J. Zenkevičiai, A. Tamošaičiai, D. E. Puodžiūnai, L. Strumilienė, A. K. Pajaujai, B. P. Sapliai; \$20 (JAV) - A. T. Paliai; \$10 - D. Klibingaitienė, E. Ališauskienė, L. Pilipavičius, St. Pranskevičius, V. Prasauskienė, D. Petraitienė, N. N. A. Petkevičienė; \$5 - V. Didžbalis. M.P.

A. a. Juozui Ališauskui mirus, užjausdami žmoną Katriną, seserį Zita Didžbalienę, brolių Kazį Ališauską ir visus gimines "Kovai su vėžio liga", sergantiems našlaičiams ir tremtiniais Lietuvoje auokojo: \$60 - St. N. Didžbaliai, Katrina Ališauskienė; \$40 - A. L. Pacevičius, J. D. Didžbaliai, A. R. Giršai; \$40 (JAV) - D. J. Prasauskas; \$30 - A. A. Laurinaičiai, Z. Didžbalienė, J. C. Valiukai; \$25 - T. B. Stanuliai; \$20 - J. B. Jekalačiai, E. Kripienė, P. Čiurlis, J. Lasys, V. Kazlauskas, A. V. Karasauskai, A. P. Bridikiai, A. I. Kaziliai, J. J. Zenkevičiai, A. Tamošaičiai, D. E. Puodžiūnai, L. Strumilienė, A. K. Pajaujai, B. P. Sapliai; \$20 (JAV) - A. T. Paliai; \$10 - D. Klibingaitienė, E. Ališauskienė, L. Pilipavičius, St. Pranskevičius, V. Prasauskienė, D. Petraitienė, N. N. A. Petkevičienė; \$5 - V. Didžbalis. M.P.

A. a. Juozui Ališauskui mirus, užjausdami žmoną Katriną, seserį Zita Didžbalienę, brolių Kazį Ališauską ir visus gimines "Kovai su vėžio liga", sergantiems našlaičiams ir tremtiniais Lietuvoje auokojo: \$60 - St. N. Didžbaliai, Katrina Ališauskienė; \$40 - A. L. Pacevičius, J. D. Didžbaliai, A. R. Giršai; \$40 (JAV) - D. J. Prasauskas; \$30 - A. A. Laurinaičiai, Z. Didžbalienė, J. C. Valiukai; \$25 - T. B. Stanuliai; \$20 - J. B. Jekalačiai, E. Kripienė, P. Čiurlis, J. Lasys, V. Kazlauskas, A. V. Karasauskai, A. P. Bridikiai, A. I. Kaziliai, J. J. Zenkevičiai, A. Tamošaičiai, D. E. Puodžiūnai, L. Strumilienė, A. K. Pajaujai, B. P. Sapliai; \$20 (JAV) - A. T. Paliai; \$10 - D. Klibingaitienė, E. Ališauskienė, L. Pilipavičius, St. Pranskevičius, V. Prasauskienė, D. Petraitienė, N. N. A. Petkevičienė; \$5 - V. Didžbalis. M.P.

MONTREALQUE

Kun. Paulius Mališka, kartu su Kazimieru Ambrasu, SJ, spalio 3 d. Aušros Vartų šventovėje atnašavo Mišias. Svečias pasakė pamokslą, lygindamas šio krašto ir Brazilijos, kur jis darbuojasi, parapijų gyvenimą. Pamaldų pabaigoje kun. K. Ambrasas, SJ, padėkojo kun. P. Mališkai už aukotas per keletą sekmadienių Mišias ir pakvietė atvykti kitais metais rungsėjo mėnesį, kada Aušros Vartų parapija švęs 50 metų sukaktį. Vėliau kun. Paulius pabendravo su parapijos choru, kuriame būdamas inžinerijos studentu, dainavo ir giedojo. Su chorstais padarė bendrą nuotrauką.

Vytėnis Jukus gyvena Lietuvoje ir rugsėjo pabaigoje atstovavo Lietuvos taupomajam bankui bankininkų konferencijoje Vašingtone. Suradęs kiek laiko, užsuko į savo tėviškę – Montrealį ir čia aplankė savo tėvus ir trijų seserų šeimą.

Sesėlė Pranutė, turėdama gra-

žų balsą, įsijungė į Aušros Vartų parapijos chorą.

KLK moterų dr. Jos Montrealio skyrus šaukia eilinių narių susirinkimą spalio 31 d. po pamaldų seselių namuose. Bus aptarti eina-mieji reikalai.

Aušros Vartų parapijos tradiciniai metiniai pietūs numatomi lapkričio 14 d. Smulkesnė informacija seks vėliau.

Profesinėse Šiaurės Amerikos ledo ritulio lygose žaidžia trys lietuviai – Andrius Kaminskas, Darius Kasparaitis ir Dainius Zubrus. Pastarasis yra Montrealio "Canadiens" komandos narys.

A. a. Janina (Jean) Keblinskienė-Zabarauskienė, 85 m. amžiaus mirė spalio 3 d. Po gedulinių pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje spalio 6 d. kūnas sudegintas Alfred Dallaire krematoriume, Laval, Que. Liko dvi dukterys, sūnus, du vaikaičiai, sesuo ir kiti artimieji.